

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
TELEORMAN

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman

Revistă națională de știință și educație

*Ediție specială dedicată Conferinței Naționale
„CREDem în educație”*

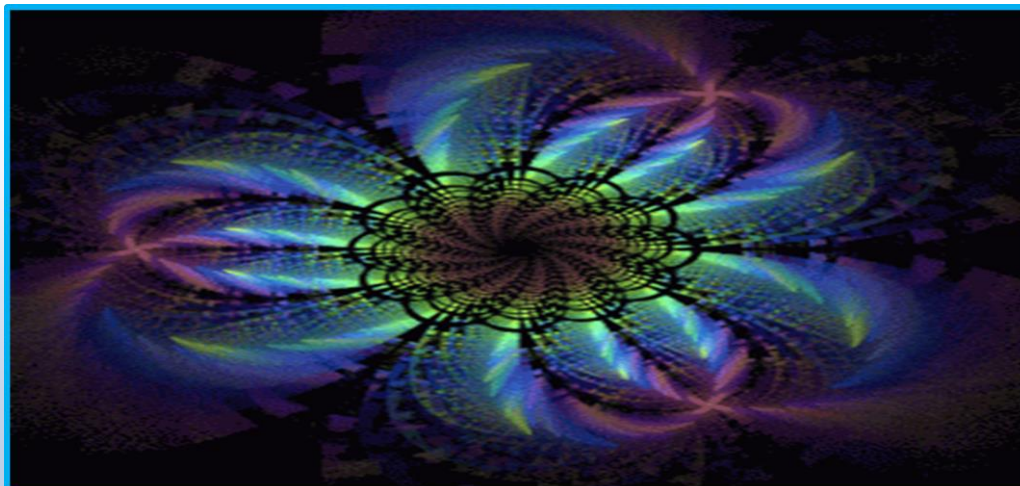
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.28
Octombrie 2022

2022

Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

TEL: 0247/315636; FAX: 0247/315636

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

☎TEL: 0247/315636; 📠FAX: 0347/407064

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.

”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Comitet științific:

Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Prof. dr. Valeria GHERGHE

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Ionuț BOLOG

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Corina ȘTEFAN

Prof. metodist Andra NEGRILĂ

Inf. Mariana POPA

Bibliotecar Rozalinda MÎRTÎCU

Ec. Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

Revista ***CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN*** a fost editată conform
Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin
Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate
autorilor.

CUPRINS

Rolul educației în dezvoltarea personalității	Daniela Ramona Vijă	5
Cât nu este totul pierdut...	Vasile Delcea Răzvan	6
Educația incluzivă în grădiniță	Olteanu Alina	7
Succesul și insuccesul școlar	Osăceanu Neluța Valentina	9
Educația copiilor – un stil de viață	Bălășteanu Ema-Tamara	10
Educația ne unește	Flămânzeanu Elena	11
Importanța educației în formarea adultului de mâine	Popescu Diana	12
Managementul eficient al clasei	Bozeanu Mariana	14
Importanța activităților de voluntariat pentru educație	Chirescu Iolanda-Loredana	15
Robotica la clasele primare	Ciofalcă Mihaela	17
Educația de calitate – inovație și diversificată	Grasu Daniela	18
Educația și problematica lumii contemporane	Ilie Eugenia	20
Educația modernă, provocare sau necesitate?	Stancu Paula Liliana	21
Educația-călătorie pentru toți	Tutică Luminița-Mihaela	23
Educația – șansa spre un viitor mai bun	Oprea Laura Costinela	25
Educația, în dezvoltarea personalității copilului	Boncu Cristina Melania	27
Educația în secolul XXI	Dumitrescu Steliana	28
Educația pentru lectură	Elena Șerbănescu	29
Educația timpurie	Brusaru Violeta	31
Educația viitorului în școlile viitorului	Dincă Claudia Andreea	32
Educația viitorului în școlile viitorului	Scutelnicu Cristina Angelica	34
Erorile –cheile învățării	Preda Mirela Violeta	35
Relația dintre educația formală, nonformală și informală	Pantea R. Daniela	37
Școala în serviciul copilului/tânărului	Gușă Petruța Felicia	38
Importanța predării educației pentru sănătate în școală	Trăilă Cornelia	39
Importanța utilizării proiectului în învățământul primar	Bancu Claudia Adriana	41
Abordări moderne în educație	Iordache Ana Maria	42
Rolul educației în dezvoltarea personalității	Istrate Iuliana	44
Rolul educației în formarea personalității	Ivan Daniela	45
Valorificarea experienței CRED în lecția de religie	Matei Nicoleta Diana	46
Mentoratul în învățământul primar	Bădescu Ruxandra Florentina	48
Metode alternative utilizate în învățământul primar	Bancu Claudia Adriana	49
Voluntariatul în educația elevilor	Mirancea Georgiana	51
Valoarea educativă a activităților de tip outdoor în învățământul preșcolar	Mocanu-Tudor Florentina	52
Noi dimensiuni ale activității didactice a profesorilor de geografie; provocări ale alternanței dintre învățarea online, și învățarea față în față.	Mina Mirela Alina	54

Profesor în era digitală	Orodel Liliana	56
Rolul educației în dezvoltarea personalității copilului	Pescaru Mirela	57
Elevul de azi, adultul de mâine	Tăiatu Lăcrămioara	58
Importanța educației în formarea viitorului adult	Măldăeanu Mirela	60
Profesionalizarea carierei didactice	Vîrtopeanu Elisabeta Ștefania	61
Profesorul inovator și dezvoltarea personalității copiilor prin proiectele Erasmus+	Cristea Loredana Elena	63
Școala formează elevii pentru viață	Melinte Violeta	64
Educația este viitor	Căciuliță Florentina Daniela	65
Împreună pentru educație	Calotă Mirela Ionela	67
Rolul educației în societatea viitorului	Cristea Narcisa	68
Rolul educației în formarea personalității	Mone Mirela	70
Importanța activității de voluntariat pentru educație și formare profesională	Mănica Sanda	71
Școala și comunitatea - un parteneriat de succes	Cristea Monica Ioana	72
Valorificarea experienței CRED în lecția de educație tehnologică și aplicații practice	Sergentu Delia	74
Importanța activităților extrașcolare în procesul instructiv-educativ	Soare Rodica	76
Tendențe educative în era digitală	Șerbănescu-Răboj Maria-Gabriela	77
Valențele educative ale teatrului școlar	Răducu Liliana	78
Rolul educației în formarea personalității elevului	Pătru Livia	79
Educația, în contextul actual impus de dezvoltarea durabilă	Martin Ștefania	81
Educația în școală	Socol Violeta/Ionescu Adriana	82
Importanța activităților extracurriculare în grădinița de copii	Caval Marcela	84
Educația estetică	Ciupercă Flaviana	85

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII

Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Director

Casa Corpului Didactic Teleorman

Cuvântul *educație* este de origine latina, derivă din substantivul „educatio” care înseamnă creștere, hranire, cultivare. Educația are sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale.

Definirea *educației* la nivelul unui concept pedagogic fundamental, presupune stabilirea unor repere metodologice necesare pentru delimitarea funcțiilor specifice activității de formare-dezvoltare a personalității și a structurii specifice de proiectare și de realizare a acesteia.

Platon definea educația ca fiind „*arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele.*” Aristotel, în lucrarea sa „Politica”, considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

Johann Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „*semințele științei, ale moralității și religiozității*”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe”, și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul „nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Prin educație se urmărește formarea unei personalități în concordanță cu cerințele obiective ale societății, dar și ale individului. Ca orice fenomen social, educația are în mod implicit și un caracter istoric. Ea a apărut odata cu societatea, evoluează și se schimbă în funcție de transformările ce se produc în cadrul societății.

În trecut, educația se referea doar la o etapă din viața omului, fapt datorat ritmului lent de dezvoltare a societății. Dar, chiar și în aceste condiții, marile personalități ale omenirii, au insistat pe ideea că educația este necesar să se exercite asupra individului, pe tot parcursul vieții sale. Seneca de exemplu, considera că și „bătrânii trebuie să învețe”, Comenius susține că „pentru fiecare om viața este o școală, de la leagăn până la mormânt”, iar Nicolae Iorga precizează că „învățat este omul care se învață neconținut pe dânsul și învață neconținut pe alții”. Deci, educația permanentă devine o necesitate a societății contemporane, reprezentând un principiu teoretic și acțional care încearcă să ordoneze o realitate specifică secolului nostru.

Cel mai important criteriu care impune și justifică educația permanentă este factorul social schițat de accelerarea schimbărilor, dinamismului, mobilitatea profesiilor, evoluția științelor, sporirea timpului liber, criza modelelor relaționale și de viață, precum și de creșterea gradului de democratizare a vieții sociale. Mai nou, necesitatea educației este impusă și de o serie de factori individuali cum ar fi necesitatea integrării dinamice a omului în societate, nivelul crescut al aspirațiilor individuale, sentimentul demnității personale, nevoia de încredere în viitor și în progres. Scopul fundamental al educației permanente este de a menține și de a îmbunătăți calitatea vieții și progresul.

Așadar, educația ca proces de modelare a personalității, realizat de familie, școală, societate are ca scop pregătirea educatului pentru educație. Autoeducația evidențiază faptul că omul nu reprezintă un produs inert al unor forțe externe sau interne. Ființa umană este în mare măsură rezultatul voinței proprii. Pregătirea pentru educație se realizează prin întreg procesul educațional. Începând cu primii ani de viață, se pun bazele prin formarea în familie a unor deprinderi de autoservire, igienico-sanitare, de comportare civilizată și a celor legate de activitățile școlare. Se poate spune că educația

care precede autoeducația oferă tânărului direcția devenirii sale, îi formează deprinderile și priceperile indispensabile unui caracter independent și îi cultivă încrederea în sine. Educația pregătește autoeducația într-un sens dublu: oferă o "bază de lansare", prin sistemul de cunoștințe, priceperi și deprinderi se stimulează nevoia continuă de educație, de perfecționare. Menirea școlii, a activității profesionale constă în a provoca în conștiința educatului, nevoia de educație. Numai o angajare completă în ceea ce întreprinde personalitatea este capabilă să devină forța motrice care aduce progres de ordin cantitativ și calitativ în procesul educațional.

Indiferent de care ar fi probleme într-un anumit sistem, precum educația, soluțiile pentru reușita valorificării rolului său nu pot să vină decât din dorința comună de a acționa pentru buna sa desfășurare și nu doar a ne deprinde cu emiterea de teorii utopice și... atât.

Bibliografie:

1. Antonesei Liviu - "Paideia. Fundamentele culturale ale educației", Editura Polirom 1996
2. Cucos Constantin - "Pedagogie", Editura Polirom 2001
3. Macavei Elena - "Pedagogie", Editura Didactică și Pedagogică, 1997
4. Nicola Ioan - "Tratat de pedagogie școlară", Editura ARAMIS, 200

CÂT NU ESTE TOTUL PIERDUT...

Vasile Delcea Răzvan
Inspector școlar general adjunct
Inspectoratul Școlar Județean Teleorman

Cât nu este totul pierdut, foarte probabil, avem două pietre tari pe care putem să clădim, pentru noi și pentru alții, temelia rezistenței : Credința și Educația..

Dacă prima este, sau poate părea a fi, apanajul celor care, în mod voluntar, filtrează toate gândurile și acțiunile lor prin raportarea la Divinitate, Educația este dreptul și obligația tuturor.

Spune legea scrisă că oricine are dreptul la educație, spune legea firii, mai greu de detectat uneori, că toți avem obligația de a ne instrui și de a ne educa, ridicând astfel de pe ochi vălul înșelător al neștiinței.

Trăim deja de vreme multă într-o lume în care suntem nevoiți sau îndemnați, pe multiple căi, să comunicăm. Mai puțin să producem, să construim, să reparam. Astfel comunicarea, cu tehnicile și categoriile ei, poate părea desuetă, goală de conținut. Cei care pot trebuie să îmbrace vorbele bune și cu meșteșug alese în fapte pe măsură.

Avem, deci obligația de a ne educa pe noi și pe alții la școală, pe stradă, în singurătate sau înconjurați de oameni, la vârsta școlii și mereu, neîntrerupt și asumat, după aceea... Iar în fruntea

tuturor ar trebui să fie, în modul cel mai responsabil cu putință, profesorii, cei pe care lumea îi numește, atât de nobil și de încărcat de responsabilități, Educatori.

Așadar, bulversați poate de vârtejul schimbărilor și al adaptărilor din mers, obosiți sau prea entuziaști, fragezi sau experimentați, lucrători în amfiteatre cu nume grele sau în Săli de clasă de la țară, haideți să nu lăsăm să se plece flamura dorinței de a-I învăța pe alții și, deopotrivă, a ne învăța pe noi, nu numai în data de 5 octombrie, ci, zi de zi, an școlar după an școlar, generație după generație... Asta, cât nu este totul pierdut,.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

**Prof.invat.presc.Olteanu Alina –
Grădinița cu P.P Nr.4 Alexandria**

*„Eu sunt copilul! Tu ții în mâinile tale destinul meu.Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume".
(Din „Child's Appeal”, Mamie Gene Cole)*

Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți, împreună cu toți, care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune.

Grupul Român pentru Educație Incluzivă (GREI) are ca obiectiv general conectarea României la eforturile internaționale în realizarea educației incluzive, susținerea și dezvoltarea modelului românesc și promovarea acestuia la nivel național și european. Principiile pe care GREI le promovează sunt simple, clare și de maximă generalitate:

- fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație;
- fiecare copil poate învăța;
- politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală;
- încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală , pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii;
- susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional; educație incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

În acest sens, integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată , învățându-i pe aceștia că primirea copiilor „diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Argumentul acestui referat este tocmai ideea că incluziunea poate și este mai mult decât un discurs demagogic, declarativ; ea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru acceptiunea diversitară de orice tip. Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Educatorea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficiențe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înțeleagă mai bine situația celor ce au dizabilități: prin povestiri, texte literare, prin discuții, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficiențe.

Primirea în grupă a copilului cu cerințe educative speciale, atitudinea față de el trebuie să păstreze o aparență de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalți copii din grupă. Conduita și atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalți copii că i se acordă preșcolarului cu dizabilități. De aceea trebuie să exprime aceleași așteptări și să stabilească limite similare în învățare ca și pentru ceilalți copii din grupă. Ea trebuie să își asume rolul de moderator, să promoveze contactul direct între copiii din grupă și să direcționeze întrebările și comentariile acestora către copilul cu cerințe educative speciale.

De asemenea, trebuie să-i încurajeze și să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceștia, dându-le încrederea în forțelele proprii, în propria reușită în acțiunile întreprinse, evidențiind unele abilități sau interese speciale lor în dezvoltarea și sprijinirea cărora trebuie implicate și familiile copiilor. Părinții sunt parteneri la educație pentru că dețin cele mai multe informații despre copiii lor. Relația de parteneriat între părinți și grădiniță presupune informarea părinților cu privire la programul grupelor, la conținuturile și metodele didactice, dar presupune și întâlniri cu aceștia, participări la expoziții, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicați proprii lor copii. De aceea, putem afirma că familia este primul educator și are cel mai mare potențial de modelare.

Bibliografie:

- Ecaterina Vrășmaș-., „Educația copilului preșcolar”, Editura ProHumanitas, București, 1999;
- Ecaterina Vrășmaș-., „Introducere în educația cerințelor speciale”, Editura Credis, București, 2004.

SUCCESUL ȘI INSUCCESUL ȘCOLAR

Prof.înv.primar Osăceanu Neluța Valentina
Școala Gimnazială,com.Drăcșenei

Activitatea învățătorului-predarea și cea a elevului-învățarea, obiectivează mereu în "interfața" conturată de rezultatele obținute. Această interfață cuprinde așadar informația relevantă asupra activității celor doi agenți ai activității școlare.

Una dintre cele mai deosebite probleme cu care se confruntă învățământul este problema **"succesului și insuccesului școlar"**.

Succesul/insuccesul școlar are un caracter concret. Acțiunea concertantă a tuturor factorilor se manifestă diferit de la un individ la altul și de la un moment la altul al dezvoltării sale ontogenetice. De fiecare dată ei se combină în mod specific, generând astfel aceea constelație factorială, indispensabilă pentru aprecierea și explicarea rezultatelor elevilor prin prisma categoriilor de succes-insucces, iar prin intermediul acestora putem să ne pronunțăm asupra adaptării sau inadaptării școlare.

Succesul școlar (reușită la învățătură) este o consecință a muncii elevilor, a dorinței lor de a obține rezultate bune, dar și a strădaniilor institutorului de a educa elevi cât mai inteligenți și capabili să se descurce în orice situație.

Insuccesul sau rămânerea în urmă la învățătură se datorează fie incapacității elevilor de a asimila cunoștințe, fie nepăsării au lipsei dorinței de afirmare; pot fi și alte cauze ale eșecului școlar pe care le voi expune în lucrare.

Succesul/insuccesul școlar a fost dintotdeauna o problemă deosebită pentru sistemul de învățământ și va continua să rămână.

Societatea contemporană cu toate fenomenele și manifestările ei, multe dintre ele inedite, amplifică și intensifică "solicitările obiective", unii elevi reușesc să facă față acestor solicitări, iar alții nu; de ce unii copii devin "elevi buni", iar alții "elevi slabi", polarizează tot mai mult preocupările psihopedagogiei contemporane.

Analiza psihopedagogică a problemelor pe care le generează asigurarea succesului la învățătură al elevilor implică, între altele, precizarea sensului și semnificației conceptului de **"succes școlar"**. În evoluția sa, conceptul a fost înțeles în moduri diferite, determinat și de stadiul cunoașterii particularităților psihofizice individuale ale elevilor. Această evoluție înregistrează trecerea de la departajarea elevilor **"buni"**, care fac față cerințelor activității școlare și a elevilor **"slabi"**, cu nivelul scăzut de dezvoltare intelectuală, care nu satisfac exigențele școlare, către o delimitare mai nuanțată, în funcție de profilul psihologic, de numeroase trăsături de personalitate, pe lângă nivelul dezvoltării lor intelectuale și al performanțelor școlare obținute.

Accepțiunea atribuită succesului școlar ca performanța echivalentă cu atingerea obiectivelor propuse în activitatea școlară se distinge de ceea ce se numește **"progres școlar"**, care exprimă aprecierea rezultatelor obținute și a evoluției situației la învățătură ale elevului prin raportarea acestora la performanțele anterioare. Din această rezultă că este posibil ca un anumit elev să nu atingă parametrii obiectivelor stabilite, deși el înregistrează progrese de la o etapă la alta.

"Eșecul școlar" este frecvent întâlnit în procesul de învățământ, ceea ce determina să devină un fenomen cronicizat (permanetizat). Un eșec școlar cronicizat este periculos deoarece el determina efecte negative, atât în plan psihologic individual, respectiv o alternare a imaginii de sine a elevului în cauză, care-și va pierde tot mai mult încrederea în propriile posibilități și va ajunge să dezvolte o temă de eșec, cât și în plan social, fiindcă un eșec școlar permanetizat induce o marginalizare a elevului în cauză.

Dintre indicatorii care sunt utilizați de obicei pentru aprecierea existenței unei situații stabilizate de eșec școlar sunt menționați următorii: abandonarea precoce a școlii, decalaj între potențialul personal și rezultate, părăsirea școlii fără o calificare, incapacitatea de a atinge obiective pedagogice, inadaptarea școlară.

Insuccesul școlar se poate defini ca acea situație care exprimă gradul de inadaptare dintre nivelul dezvoltării psihofizice a elevului și solicitările obiective ce i se adresează în procesul de învățământ. Insuccesul școlar este un fenomen dinamic, evoluția lui parcurgând mai multe faze de intensitate variabilă și cu manifestări specifice. În plan pedagogic, întâlnim următoarele forme ale succesului școlar:

BIBLIOGRAFIE:

1. STOICA ANA, Creativitatea elevilor – posibilități de cunoaștere și educare, EDP, București 1983
2. STOICA, DUMITRU; STOICA, MARIN, Psihopedagogie școlară, Craiova, 1982
- ȚÂRCOMNICU, VICTOR, Pedagogie generală, Timișoara, 1975

EDUCAȚIA COPILOR – UN STIL DE VIAȚĂ

Ema-Tamara BĂLȚĂȚEANU,
Liceul Teoretic "Constantin Noica" Alexandria

Motto : *"Nu renunțați niciodată la un elev. Dacă investim în tinerii care azi ne decepționează, ei ar putea, în viitor, să ne surprindă și să ne dăruiască bucurii sublime...."* Augusto Cury

Se poate spune că educația reprezintă un ansamblu de acțiuni și de influențe pe baza cărora o persoană progresează pe toate planurile în drumul ei spre a deveni un cetățean responsabil și integrat social.

Platon era cel care definea educația ca fiind o "artă de a forma bune deprinderi sau de a forma aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele". Cea contemporană urmărește, însă, următoarele direcții:

- se pune un accent tot mai mare pe om;
- se dorește dezvoltarea calităților umane;
- se îndreaptă către pregătirea pentru viață;
- are în vedere întrebări asupra existenței etc.

Educația copilul este un proces educațional prin care copilul este învățat să își cultive și să își perfecționeze abilitățile de comunicare, de exprimare a sentimentelor, de a capăta cunostinte noi, de a relaționa cu alți copii și cu alți adulți. Procesul de educație a copilul este esențial pentru formarea sa ca adult echilibrat și fericit. Părinții își doresc să "echipeze" copilul cu cât mai multe abilități care să îl ajute în viață - de a-și găsi echilibrul interior și de a fi fericit. Părinții trebuie să fie parteneri de încredere în educarea celor mici și sunt obligați să creeze un mediu familial echilibrat, prielnic dezvoltării și educării copiilor. În acest sens, este indicat să urmărească cele patru direcții de mai jos:

- să identifice obiectivele parentale pe termen lung;
- să interacționeze corect și plin de căldură cu micuții;
- să înțeleagă gândurile și sentimentele acestora în diferite situații;

- să caute mereu o soluție la toate problemele care se ivesc și să renunțe la abordarea punitivă a unui conflict.

De asemenea, rolul școlii este foarte important în viața oricărui copil. Pentru întărirea atașamentului dintre școală și copil este nevoie ca părintele să înțeleagă cu adevărat semnificația și valorile acestui termen, precum și modul în care școală ajunge să influențeze dezvoltarea intelectuală a copilului. Din punct de vedere al părinților, definirea rolului școlii este foarte diferită. Aceasta cu atât mai mult cu cât fiecare părinte a avut o experiență personală (plăcută sau neplăcută) în postura de elev. Unii părinți văd școală ca pe un laborator în care copilul, odată introdus, este supus unor operații științifice. În urma acestora, se presupune că, după câțiva ani, el va deveni mai deștept, mai învățat, mai luminat.

Educația în familie este vitală în dezvoltarea fizică și psihică a oricărui copil. Cel mai eficient mod de a-l trata este cu iubire, compasiune și înțelegere. Pedepsele îl vor îndepărta de părinte și îl vor învăța cum să mintă și să încerce prin orice mijloc să nu fie prins. Aceste lucruri vor duce, mai târziu, la apariția unui adult iresponsabil, cu multe carențe în orice plan.

Educația este un continuu proces de adaptare și de reglare. Nu există un drum fix care să fie ales și să fie urmat cu ochii închiși. Drumul este în continuă schimbare. Viața unui părinte este programată circular în jurul copiilor. Împlinirea nevoilor zilnice ale familiei și planificarea viitorului imediat lor sunt cele două preocupări ale majorității părinților, altfel spus - creșterea copiilor și asigurarea că generația lor va fi cel mai bine echipată pentru a face față provocărilor atunci când ajung la maturitate.

La fel ca adulții, și copiii se confruntă cu provocări psihologice sub diferite forme, iar împlinirea tuturor nevoilor lor din educație este doar o parte din criteriile necesare educației cele mai bune.

BIBLIOGRAFIE :

Antonesei, L., *Paideia. Fundamentele culturale ale educației*, 1996, Iași Ed. Polirom
 Barna, A., *Autoeducația – Probleme teoretice și metodologice*, 1995, București, E.D. P
 Ciolan, L., (2003), *Dincolo de discipline*, 2003, București, Ed. Humanitas Educațional

EDUCAȚIA NE UNEȘTE

Prof. inv. Preșcolar. Flămânzeanu Elena
Grădinița cu P.P. nr.4 , Alexandria

Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală.

Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte. Dezvoltarea personală continuă prin învățare pe tot parcursul vieții este esențială în societatea contemporană.

Educația corectă a copilului preșcolar reprezintă cheia succesului în viață, fiind utilă în cadrul procesului de maturizare.

În școală copilul are posibilitatea să își dezvolte mult mai bine unele procese psihice, precum memoria, gândirea, capacitatea de a analiza informațiile, abilitățile de calcul. Aici este locul unde învață cum să fie atent mai mult timp, pentru a reuși să învețe cât mai multe lucruri. De asemenea își dezvoltă vocabularul, capacitatea de a înțelege și de a se exprima atât verbal cât și scris. Pe măsură ce înaintează în vârstă copilul învață să înțeleagă informații tot mai complicate și mai abstracte. Un profesor bun este cel care nu se rezumă doar la lecțiile predate și atât, prin intermediul acestora el îi poate deschide apetitul copilului pentru un anumit domeniu, pe care acesta va dori.

Pentru a educa un copil în direcția bună, mămicile și tăticii trebuie să-i îndrume cu multă înțelepciune, să nu fie prea permissivi. Uneori, trebuie să le refuze accesul la anumite lucruri și să le spună „Nu”. De asemenea, tot în seama educației parentale cade și crearea unui set de reguli și limite pe care cei mici trebuie să le aibă. Dacă nu vor fi aplicate, aceștia vor ajunge să creadă că întreaga lume se învâрте în jurul lor.

Din acest motiv, specialiștii vin în întâmpinarea nevoilor acestora cu o mulțime de sfaturi utile.

Deciziile adultului influențează personalitatea copilului. Dacă îi va da mereu ce își dorește, nu va crește un prichindel responsabil;

Este important să le ofere posibilitatea de a-și dezvolta empatia, să înțeleagă, să respecte și să prețuiască opiniile celor din jur;

Copiii trebuie să învețe să recunoască și să aprecieze lucrurile, oamenii și oportunitățile. Un exemplu bun poate să-i ajute în acest sens. De exemplu, părinții pot dona unele obiecte sau lucruri persoanelor mai puțin favorizate;

Prin educația în școală copilul își dezvoltă unele capacități, aptitudini, trăsături psihice, forme comportamentale de integrare socială corespunzătoare stadiului de dezvoltare somato- psihică individuală în diferitele etape de evoluție de la copilărie la adolescență, fiecărei perioade corespunzându-i o treaptă superioară de organizare funcțională și comportamental-adaptativă. De fapt, educația în școală presupune că aici este locul unde copil de azi capătă cunoștințe și se formează adultul de mâine, cu o personalitate distinct.

Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la propășirea comunității sale și a națiunii.

Educația asigură astfel stabilitatea și dezvoltarea socială.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț Dobridor Ioan, „Prelegeri pedagogice”, 20113, Iași, Editura Polirom, Iași, 2001 3.
2. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educație”, 2004, București, Editura Aramis Print
3. Nicola, Ioan, „Tratat de pedagogie școlară”, 2000, București, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Ghergut, A. „ Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale”, 2006, Iași, Editura Polirom

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI IN FORMAREA ADULTULUI DE MAINE

**Popescu Diana,
P.Î.P, Școala Gimnazială Buzescu**

Educația poate fi definită ca o activitate ce are ca obiectiv principal pregătirea unui individ ca element activ al vieții sociale. Aceasta are următoarele caracteristici: pune accent pe oameni, urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, este orientată predominant spre pregătirea pentru viață, are în vedere întrebări asupra existenței, vizează dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse. Finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung. Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni”.

Educația diferă de la o etapă istorică la alta în funcție de condițiile materiale și spirituale ale societății. Este un fenomen social, specific uman, care apare din necesitatea dezvoltării omului ca om,

ca forță de muncă și ființă socială. Atât pentru individ cât și pentru societate, educația are și a avut o importanță deosebită având implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei țări. Mediul de afaceri și procesele de producție s-au modificat o dată cu apariția tehnologiilor și evoluția lor rapidă ceea ce a determinat trecerea concurenței de la nivel local la nivel mondial. În acest context, putem afirma că o forță de muncă bine educată este crucială în lumea contemporană. De asemenea are și implicații culturale esențiale rămânând principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se fixează în realitățile sociale moderne.

Prin educație fiecare om are șansa de a dobândi cunoștințe și de a își dezvolta aptitudinile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la dezvoltarea comunității sale. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a evolua în funcție de potențialul propriu, astfel încât să poată asigura atât independența lui cât și a viitoarei lui familii. Încrederea, echitatea, solidaritatea, eficacitatea și autonomia reprezintă valorile pe care se construiește educația.

Un prim principiu ce derivă din valorile asumate este centrarea pe elev. Acesta se reflectă în adaptarea educației la nevoile de învățare și dezvoltare holistică a triunghiului minte – corp – suflet. În plan concret, acesta presupune consiliere pentru orientare școlară și profesională bazată pe aptitudini și talent, precum și sprijin socio-educational pentru toți copiii, în funcție de nevoile fiecăruia. Principiul se reflectă în faptul că există rute flexibile care asigură un parcurs școlar pentru fiecare, cu posibilități de revenire și de modificare a acestuia pentru a atinge obiectivele dorite. În plan individual, rezultatul demersului educațional va fi un adult flexibil și adaptabil la dinamica societății.

Cadrele didactice lucrează interdisciplinar, în beneficiul elevilor, sprijinindu-se reciproc și împărtășind modele de bune practici. Învățarea se bazează pe participarea beneficiarilor (elevi, familie, comunitate) la elaborarea conținuturilor și la definirea traseului educațional. Școala trebuie să asigure viitorilor adulți o alfabetizare funcțională în toate domeniile necesare unei vieți autonome și împlinite în societate, care să contribuie la starea de bine individuală și a comunității. Viitorul adult este capabil să acceseze orice tip de informație și să o înțeleagă suficient pentru a o folosi ca resursă în performanța propriilor acțiuni sau în excelență.

Școala oferă copiilor și tinerilor un set de repere valorice și culturale și de principii etice care să le asigure dezvoltarea unei identități complexe și bine definite din perspectiva națională, europeană și globală. Ea dezvoltă în rândul beneficiarilor capacitatea de a interpreta, prin filtrul acestor valori și repere, relația cu sine, ca ființă morală, cu familia, cu lumea profesională și cu societatea în general.

Școala asigură fiecărui beneficiar un nivel de dezvoltare personală care să-i permită gestionarea emoțiilor, luarea deciziilor, lucrul în echipă și în comunitate, a relațiilor sociale și interpersonale. În același timp, asigură, prin activitățile sale, că membrii societății au trăsăturile de caracter necesare pentru a face față schimbărilor sociale și economice: curiozitate, spirit de inițiativă și antreprenoriat, curaj de a adopta soluții noi și de a testa limite, capacitatea de a crea obiective și planuri personale și tenacitate în implementarea lor, adaptabilitate și flexibilitate.

Bibliografie :

- [1] Carcea M., Dorofte T., Tiron E., Neagu C., Buju S., Cărpuş Carcea M., "Introducere În Pedagogie", 2001, Iași, Editura "Gh. Asachi"
- [2] Văideanu G., „Educația la frontiera dintre milenii”, 1988, București, Editura Politică
- [3] Nicola I., „Pedagogie”, 1992, București, Editura Didactică și Pedagogică

MANAGEMENTUL EFICIENT AL CLASEI

Prof. Bozeanu Mariana
Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” Alexandria

Cuvântul management, împrumutat din limba engleză sub forma verbului *to manage*, înseamnă a administra, a conduce. În ultimele decenii acest termen a fost foarte des utilizat în activitățile economice, iar astăzi este folosit în toate domeniile – educație, sănătate, sport etc. – cu sensul de conducere eficientă, rațională, modernă. Managementul este conceput și practicat și ca organizare a schimbării și inovării, a eficienței și chiar a calității și excelenței.

Caracteristicile managementului educațional sunt următoarele:

- complexitatea acțiunilor ce asigură funcționarea optimă a sistemului educațional (planificare, decizie, coordonare, control, strategii și metodologii educaționale) și dimensiunea interdisciplinară implicată de problematica educațională;
- implicarea activă a tuturor actorilor: elevi, profesori, părinți etc.;
- structurarea problematicei educaționale, a procesului și a factorilor educaționali în funcție de particularitățile colectivității;
- realizarea la nivel macropedagogic (managementul sistemului de învățământ), intermediar (managementul instituțiilor școlare) și la nivel micropedagogic (managementul clasei);
- precizarea regulilor, condițiilor și principiilor specifice care orientează în elaborarea programelor manageriale educaționale;
- dinamismul bazelor teoretice, cât și al aplicațiilor în domeniu, deschidere și spre alte domenii;
- sistemic și integrativ - sintetizează specific date din domenii conexe;
- prospectiv - anticipează pe baza tendințelor de evoluție a sistemului;
- indicativ-instrumental, arată cum trebuie realizate obiectivele, respectate principiile, aplicate metodologiile.

Managementul clasei este definit ca abilitatea profesorului de a planifica și organiza activitățile clasei, astfel încât să se asigure un climat favorabil învățării.

Cadrul didactic angajează și dirijează în acțiuni comune tot colectivul. Prin toate acestea, el concentrează energiile grupei, exercită funcții de comandă și decizie, influențând în cel mai înalt grad activitatea elevilor. Cadrul didactic este liderul real al clasei pe care o conduce. Reforma sistemului de învățământ nu poate fi concepută fără reforma formării cadrelor didactice. Nu e suficientă reformarea curriculum-ului și a evaluării, ci se pune problema unei schimbări, chiar de mentalitate, la cei chemați să o implementeze, adică la cadrele didactice care trebuie să devină, în primul rând, practicanți reflexivi. Principalele caracteristici ale unei școli eficiente se referă la un management profesionist, la scopuri și viziuni împărtășite, mediu propice învățării, concentrarea pe predare și învățare, predarea de bună calitate, pretenții ridicate și respect de sine la profesori și elevi, fixare pozitivă și feedback eficient, motivarea permanentă a elevilor, monitorizarea progresului și a rezultatelor, respectarea drepturilor și responsabilităților elevilor, cultivarea parteneriatului între școală și familie.

Profesorul, ca agent al schimbării, trebuie să cumuleze condițiile de competență. Competența profesională reprezintă capacitatea de a aplica, transfera și combina cunoștințe și deprinderi în situații și medii de activitate diverse, pentru realizarea activităților la nivelul calitativ specificat în standardul ocupațional. Raportându-ne la *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar*, competențele profesorului pot fi structurate astfel:

- competențe de bază;
- competențe de specialitate;

- competențe psihopedagogice și metodice;
- competențe psihorelaționale;
- competențe profesionale;

Competențele viitorilor profesori și ale profesorilor se realizează printr-o activitate de echipă, mai ales în timpul formării inițiale și, ulterior, a formării continue, la care se adaugă eforturile proprii de informare și autoformare ale subiectului. Echipa are în componență: elevul/studentul, mentorul, profesorul mentor din facultate, metodistul de la catedră. Formarea continuă este absolut necesară în modernizarea și eficientizarea prestației cadrelor didactice.

În contextul dezvoltării unei societăți competitive, bazate pe cunoaștere, dezvoltarea capitalului uman a devenit o prioritate strategică atât la nivel european, cât și la nivel național. Investițiile în dezvoltarea capitalului uman din educație și formare sunt necesare întăririi capacității sistemului de a răspunde schimbărilor rapide din societate. Pentru formarea profesională inițială, asigurarea unui corp profesoral bine pregătit, informat și conectat la cerințele pieței muncii este o condiție obligatorie.

Bibliografie

Stan, N., *Managementul clasei de elevi*, www.ueb.ro/dppd/managementulclaseideelevi

Dragomir, M., *Managementul activităților didactice: eficiență și calitate*, Cluj-Napoca, Editura Eurodidact, 2004

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE VOLUNTARIAT PENTRU EDUCAȚIE

**Chirescu Iolanda-Loredana, profesor învățământ primar,
Școala Gimnazială nr 1 Mărzănești, jud. Teleorman**

Voluntariatul a cunoscut în ultimul timp o ascensiune rapidă în domenii diverse. Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practică și sprijinită în școală.

În România, activitatea de voluntariat a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare rapidă, începând de la nivel local, până la nivel național și internațional, în domenii extrem de diferite (asistența și serviciile sociale, cultural, ecologic, medico-sanitar, educativ etc). Prin urmare, această mișcare se desfășoară într-un cadru legal și este susținută de Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 26 iunie 2014.

Se știe că voluntariatul este un element însemnat în dezvoltarea educației și formării individuale. Criteriul de bază al acestuia este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și socializarea. De asemenea, activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism. Participând la această mișcare, înveți să promovezi într-o formă creativă ideile personale și să lupți pentru realizarea lor până la final. Așadar, prin acțiuni de voluntariat poți dezvolta sau obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță, etc), devenind astfel mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

Este clar că această activitate non-profit, nu înseamnă numai investiție în tine însuși, înseamnă să te conectezi la colectivitate, să socializezi mai mult, să fii activ într-un mod util și distractiv, înseamnă apartenența la un grup pe care să-l ajuți necondiționat în timpul liber.

Pentru a înțelege mai bine sensul cuvântului “voluntar”, am încercat să aflăm care este etimologia acestuia și am descoperit că o variantă o întâlnim în latină “voluntarius”, iar cealaltă în franceză “volontaire” și se referă la oameni și manifestările lor. “Voluntar” înseamnă conform explicațiilor din DEX, – “*care acționează de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni în mod conștient; (despre acțiuni) care se face de bunăvoie, fără constrângere*”.

Din experiența proprie, pot afirma că a fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei pe care îi sprijinim. Altfel spus, a fi voluntar înseamnă să fii uman și să ai valoare pentru că aceste calități sunt de neprețuit.

Activitatea de voluntariat îți dă posibilitatea să cunoști oameni din domenii variate, să colaborezi și să închei relații de prietenie cu ei, pentru a obține în viitor susținerea lor fără rezerve. În acest context, m-am implicat de ceva vreme în acest tip de activitate ca membru coordonator voluntar la un centru de educație incluzivă, în urma realizării unui parteneriat între școala unde activez și această organizație, în ideea de a participa împreună cu elevi voluntari.

Ca urmare a acestei colaborări am inițiat câteva activități sociale și educative, la care am participat împreună cu un grup de elevi entuziaști din școala, care s-au oferit voluntari pentru a-i ajuta pe copiii cu dizabilități de aici. Prima întâlnire a avut loc în condiții normale. Cu toate că la început voluntarii au fost reticenți, chiar puțin speriați și emoționați, în cele din urmă s-au adaptat și au creat o punte de legătură cu aceștia prin atitudine, fiind deschiși și prietenoși, prin jocuri, sprijinindu-i și lucrând împreună cu ei, în final comunicând prin gesturi adecvate și cuvinte simple, clare, distincte, de laudă. La următoarele întâlniri, activitățile s-au desfășurat din ce în ce mai bine, sub coordonarea noastră directă, astfel că acești copii cu dizabilități s-au bucurat de prezența noastră, iar elevii voluntari au fost mulțumiți că au avut oportunitatea de a-i ajuta pe semenii lor lucrând în echipă și în același timp învățând și experimentând lucruri noi.

Extrem de reușită a fost și colaborarea pe care am avut-o cu o Școală Gimnazială din Chișinău, pentru realizarea unui proiect ecologic.. Prin această acțiune copiii au învățat să lucreze în echipă, să fie solidari și să-și asume responsabilitatea protejării naturii.

Cu siguranță, voluntariatul rămâne o activitate atractivă și demnă de a fi practică și sprijinită de copii sau adulți, deoarece se desfășoară printr-un proces al flexibilității și al alegerii libere.

În concluzie, valoarea activității de voluntariat, dar și a voluntarului este incontestabilă în societatea românească de astăzi și este doar o problemă de timp ca aceasta să fie prețuită cu adevărat.

BIBLIOGRAFIE:

Mara D., 2004 – „Strategii didactice în educația incluzivă”, Editura Didactică și Pedagogică, București.

ROBOTICA LA CLASELE PRIMARE

Prof.înv.primar Mihaela CIOFALCĂ
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Alexandria

Cum putem pregăti copiii pentru viitorul încă neinventat? La Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Alexandria ne propunem să echipăm elevii clasei a III-a A cu abilități care să îi ajute să facă față unui viitor SMART prin introducerea unei noi discipline optionale „*STEAM prin robotică și programare*”. Ce ne motivează să facem acest lucru?

- ✓ Nevoia de a pregăti elevii pentru lumea digitală în care trăiesc și pentru meseriile predominant digitalizate pe care le vor avea.
- ✓ Pasiunea elevilor pentru lumea virtuală ce poate fi valorificată și îi va motiva să învețe într-un cadru organizat al unei noi discipline scolare .
- ✓ Tehnologia devine prietenă cu creativitatea fiecărui copil .
- ✓ Elevii învață cu entuziasm atunci când pun în practică ceea ce au învățat.

Ideea programei de opțional a pornit de la un curs de formare european, finanțat prin programul Erasmus+, „Robotică și programare”, la care am participat, și prin implicarea școlii în proiectul Erasmus+ de parteneriat “Schools Coding, Robots Meeting” în cadrul căruia am desfășurat activități de robotică și programare la clubul de robotică, în afara orelor de curs. Este vorba despre al treilea flux de formare din proiectul Erasmus+ KA1 intitulat ”Profesori pregătiți pentru o școală digitală ” ce a avut ca furnizor de formare Anatolia Education. Cursul a fost conceput în mai multe sesiuni care au avut ca scop îmbunătățirea competențelor digitale ale cadrelor didactice pentru a-și dezvolta gândirea computațională, integrarea programării în curriculum, programarea cu Micro:bit, cu Scratch, Arduino, sa înțeleaga principiile roboticii.

Mi-am propus să le ofer elevilor posibilitatea de a-și forma abilitățile de bază care să le faciliteze adaptarea la secolul XXI, prin introducerea educației STEAM care abordează interdisciplinar și aplicat cele cinci discipline: Științe, Tehnologie, Inginerie, Arte, Matematica. Cum? Folosind predarea cu ajutorul experimentelor științifice simple, cu caracter interdisciplinar, bazate pe aplicații din lumea reală, introducând Tehnologia, Arta și Ingineria care să îi ajute pe elevi să realizeze legături între conceptele specifice STEAM și să le permită să înțeleagă și să aprofundeze cunoștințele dobândite (prin experimentare și joacă). Toate acestea au scopul de a dezvolta o mentalitate sănătoasă și inovativă, antrenând și inspirând elevii mei de azi- inventatorii de mâine.

De ce programare și robotică? Elevii vor deveni capabili să modeleze realitatea, să desfășoare investigații și să-și utilizeze abilitățile de proiectare. Ei vor fi stimulați creativ în realizarea proiectelor, vor învăța cum comunică robotul cu tableta și vor implementa programe software utilizând platforme potrivite vârstei lor. Vor dovedi abilități de gândire computațională, precum: raționamentul logic, recunoașterea modelelor și simulările de modelare. Nu în ultimul rând, participanții își vor dezvolta competențele de lucru în echipă, de comunicare și colaborare, precum și cele de gândire critică și inovatoare. Elevii vor fi motivați și atrași de studiul STEAM în viitor. Foarte important, elevii vor înțelege concepte de bază din domeniul STEAM (ex. forța, mișcarea etc.) pe baza acțiunii directe și într-un mod atractiv și motivant. Opționalul e o călătorie clară, ușor de urmărit, în disciplinele STEAM incluse în curriculum.

Elevii vor începe călătoria spre lumea fascinantă a programării cu ajutorul blocurilor de cod ale programului Scratch care îi va ajuta să utilizeze și să programeze roboții Ozobot, Edison, Lego WeDo.

Principiile de învățare care vor ghida învățarea pe parcursul opționalului:

- **PROIECTE** - Oamenii și copiii învață cel mai bine când lucrează activ pe proiecte — unde exersează abilități precum generarea de idei noi, design de prototip, iterarea și crearea de produse finale.
- **PASIUNE** - Când oamenii se concentrează pe lucruri de care le pasă, muncesc cu mai mult drag și sârg, persistă în fața provocărilor și în final învață mai mult din acest proces.
- **COLEGI** - Învățarea înfloarește atunci când este realizată ca o activitate socială
- **JOACĂ** - Învățarea presupune experimentare și joacă — să încerci lucruri noi, să testezi limite, să iei riscuri, să iterezi iar și iar.

Utilizarea roboticii educaționale ca instrument de predare/învățare încurajează elevii în descoperirea ghidată, în formularea problemelor și în rezolvarea problemelor. Elevii se obișnuiesc să lucreze în grup, să rezolve probleme, să găsească soluții și să verifice rezultatele. Robotica educațională este o metodologie de învățare care implică utilizarea gândirii computaționale, a codării și a roboticii pentru a genera competențe în programele obișnuite. Are scopul de a se implica elevi de toate vârstele, de la grădiniță până la liceu în învățarea transdisciplinară a disciplinelor STEM, contribuind la dezvoltarea competențelor cheie.

Abordarea integrată a disciplinelor STEAM reprezintă o tendință a educației secolului XXI și pregătește elevii pentru viitor. Prin programarea roboților, elevii pot descoperi dacă aptitudinile și interesele lor corespund acelor abilități care vor defini piața locurilor de muncă a viitorului, cum ar fi programarea, tehnologia sau ingineria.

În concluzie, opționalul „STEAM prin robotică și programare” va îmbunătăți și va dezvolta abilitățile și competențele digitale ale elevilor. Disciplinele exacte vor deveni mai plăcute, bazate pe conexiunile cu lumea reală. Legăturile cu programa școlară, vor aduce, cu siguranță, în lecții, abordarea interdisciplinară, legată de acțiune, care îi va ajuta pe copii să se apropie de domeniile STEAM și de meseriile viitorului.

EDUCAȚIA DE CALITATE – INOVAȚIE ȘI DIVERSIFICATĂ

GRASU DANIELA-profesor de biologie,
Colegiul Național „Unirea” Turnu-Măgurele

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Calitatea și eficiența sunt doi piloni importanți ai reformelor educaționale din toată lumea, care

trebuie avute în vedere la construirea sistemelor naționale de management și de asigurare a calității și în învățământul românesc.

Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Școala trebuie să contribuie la egalizarea șanselor tuturor copiilor la educație și la dezvoltarea potențialului lor, precum și la orientarea pregătirii școlare și profesionale. În învățământul contemporan se pune accentul pe funcția formativă a acestuia.

În elaborarea strategiilor didactice orientarea modernă a determinat noi roluri pentru fiecare participant la actul învățării, noi modalități de realizare a învățării, alte perspective de evaluare.

Pentru asigurarea calității proceselor care se desfășoară într-o instituție de învățământ preuniversitar este necesară existența unei structuri minimale la nivel de unitate, constând într-un Consiliu (comisie) al calității, din care să facă parte atât managementul școlii, cât și toate cadrele didactice care contribuie la desfășurarea activităților educative din unitate. Acest consiliu ar trebui să aibă prerogative extinse la nivelul: stabilirii programelor de învățământ ce vor fi utilizate în școală; al manualelor ce vor fi studiate la clasă, la toate disciplinele; stabilirii standardelor de evaluare atât pentru cadrele didactice, cât mai ales pentru elevi; identificării, analizei, deciziei și rezolvării oricărei probleme care apare în școală înainte de a atinge faza de conflict; identificării căilor de urmat, a metodelor și tehnicilor ce vor fi folosite pentru îmbunătățirea continuă a calității procesului educativ; evaluării programelor de dezvoltare pe termen mediu și lung etc. Pentru realizarea tuturor sarcinilor ce revin acestui „consiliu”, în mod operativ, este necesară înființarea cercurilor de calitate la nivelul fiecărei clase, care să acționeze ca organ operativ la nivelul școlii.

Totalitatea metodelor și instrumentelor, grupate într-un sistem coerent, utilizate pentru menținerea și ridicarea calității educației oferite de către școală constituie sistemul de management al calității. Sistemul de management și de asigurare a calității are ca funcție principală orientarea dezvoltării unității școlare în direcția creșterii calității educației oferite membrilor comunității și comunității în ansamblul ei.

Privit ca un ajutor important în desfășurarea activității didactice la clasă, materialul didactic și mijloacele de învățământ trebuie folosite ca un stimulent pentru elevi, pentru crearea unui mod atractiv de a învăța, fiind o necesitate. Acestea nu trebuie să existe doar pentru a decora clasa, ci trebuie utilizate în mod concret la lecții. Implicarea elevilor în crearea materialelor le trezește interesul și le facilitează înțelegerea mesajului pe care urmărim să-l transmitem.

În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare și funcționare. Criteriile, standardele și indicatorii de performanță trebuie să fie astfel formulați, încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizații la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției pentru realizarea anumitor performanțe demonstrabile prin rezultate efective.

Aceste domenii sunt:

- a) capacitatea instituțională care rezultă din organizarea internă și infrastructura disponibilă pentru a îndeplini obiectivele programelor educationale;
- b) eficacitatea educațională care constă în mobilizarea de resurse umane și financiare, cu scopul de a determina elevii să obțină rezultate cât mai bune în învățare;
- c) managementul calității care rezultă din structurile, practicile și procesele prin care se asigură în instituție îmbunătățirea continuă a serviciilor educationale.

Așadar, calitatea reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participarea la procesul de învățare și ceilalți factori interesați.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, „Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii”, în revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999.
2. „Tribuna învățământului” nr. 884, 2007.
3. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005.
4. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004.

EDUCAȚIA ȘI PROBLEMATICA LUMII CONTEMPORANE

**Prof. Ilie Eugenia,
Liceul Teoretic “C.Noica” Alexandria**

Educația este percepută în mod diferit de fiecare persoană în parte, factorii ce o influențează fiind multipli. Cei mai importanți factori sunt personalitatea fiecărui individ, mediul social și familial în care trăiește zi de zi. Odată cu apariția noilor educații și provocările lumii contemporane au devenit mai dinamice, schimbările având loc într-un ritm rapid.

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, modificări esențiale. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală și informală), educația este chemată să formeze personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertății și descătușării, umanismului și creativității în educație ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în șir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin, mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional.

Specialiștii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acțiunea constructivă:

- educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învățământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte, și capacitățile sistemului de învățământ, pe de altă parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace și forme de educație. Se consideră că abandonarea valorilor tradiționale ale educației, lipsa unui sistem axiologic de educație prin valori și pentru valori și criza de conștiință morală și spirituală a adus școala și educația în fața imperativelor lumii contemporane.

Viitorul educației constituie o prioritate a comunității mondiale; națiunile au nu numai dreptul, dar și datoria de a se sprijini reciproc pentru că prin educație, cultura și știința să ajungă la pace, progres și prosperitate și nu la haos, la dehumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societății contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care pașim a moștenit însă multe probleme sociale, economice și politice, care, deși au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol, sunt departe de a-și fi găsit soluțiile. Dintre aceste probleme menționăm: terorismul internațional, rasismul, creșterea numărului săracilor, a analfabeților și a șomerilor, etc.

Impasul în care a intrat școala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoștințelor, explozia demografică și explozia aspirațiilor. Datorită dezvoltării științei și tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informație care depășește posibilitățile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

În vederea facilitării adaptării la schimbare, ideal este ca educația să asimileze direcția, conținutul și ritmul dezvoltării sociale, să-și prefigureze conținutul în funcție de exigențele societății viitoare, să pregătească omul pentru a se adapta la schimbare, prevenindu-se sau limitându-se stresul schimbării.

Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în mare măsură, de modul în care educația poate să satisfacă cerințele acestei dezvoltări.

BIBLIOGRAFIE

- Cucos, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iasi
- Joita, E., 2003, *Pedagogie si elemente de psihologie scolara*, Editura Arves, Craiova.
- Toader, A.D., 1995, *Psihologia schimbarii si educatia. Polaritati si accente ale procesului educational*, EDP, Bucuresti.
- Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutica. Didactica*, EDP Bucuresti.

EDUCAȚIA MODERNĂ, PROVOCARE SAU NECESITATE?

**Prof.inv.presc.-Stancu Paula Liliana
Gradinita cu PP Ion Creanga -Alexandria**

Pentru a realiza o educație modernă este nevoie de un învățământ formativ și în acest context, **curriculumul**, conceput ca un parcurs pentru viață al educabililor, trebuie să asigure dezvoltarea unei personalități deschise, flexibile și creatoare de valori. Curriculumul are un caracter formativ, importante fiind nu doar capacități și atitudini, deoarece acestea sunt componentele unei personalități viabile, capabile să înfăptuiască schimbări. De aceea se vorbește tot mai mult despre „educația modernă”. Dar ce este educația modernă? Educația modernă este provocare sau necesitate?

Pentru a putea răspunde acestei întrebări este necesară analiza a ceea ce a reprezentat învățământul până acum ceva vreme în urmă. Școala noastră practica cu predilecție o predare frontală, în care metodele expozitive slujeau și poate încă mai slujesc, pe alocuri, cu fidelitate cerințele programelor de învățare comune și obligatorii. Activitatea pe grupe și predarea personalizată individualizată prindeau cu greu contur. Parteneriatul în educație era, până nu demult, un corp străin pentru școala tradițională. Profesorul de la clasă se considera ”suficient” și ”suveran” în spațiul propriu de lucru.

Realitatea ne confirmă faptul că practicile pedagogice au evoluat de la un învățământ în care activitatea de predare și autoritatea cadrului didactic erau **centrate** spre un învățământ care pune elevul sau grupul de elevi în activitate, plasându-i în centrul atenției sale prin recurs sistematic la demersuri de achiziție de cunoștințe.

Se impune imperios trecerea de la o pedagogie implicită și opacă la o pedagogie explicită și transparentă. Numai așa elevul poate negocia raportul sau achizițiile, le poate accepta, critica și chiar refuza. În acest context li se permite copiilor să depășească stadiul cunoștințelor empirice, parțiale, incomplete, limitate sau chiar eronate, și să dobândească prin efort propriu cunoștințe științifice, să-și construiască și să-și modeleze personalitatea într-o direcție favorabilă, pozitivă. Iar acest lucru este posibil prin intermediul instruirii și învățării interactive.

Acest fapt poate fi pus în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, care face posibilă atingerea finalităților educaționale formative și informative și care ocupă o poziție centrală în curriculum-ul școlar.

Metoda de învățământ este o tehnică, o modalitate de lucru, o manieră de a acționa practic, în mod sistematic și planificat în vederea realizării practice a activităților anticipate și proiectate mintal. Orice metodă are potențial formativ și un potențial de activizare specific intrinsec, anumite resurse latente, ele putând fi exploatate, valorificate și apoi transformate în valențe activizatoare. Se ajunge astfel la metodele active care îi dau posibilitatea copilului să-și însușească prin efort propriu cunoștințele, direcționat de cadrul didactic. Metode active sau active-participative sunt modalități de acțiune educativă centrate pe copii/elevi și mai exact pe activitatea de învățare a acestuia. Ele vizează și asigură antrenarea și activizarea structurilor cognitive, operatorii și afective ale elevului în direcția utilizării potențialului său psihic, fizic și afectiv și a transformării lui într-un coparticipant implicat profund în propria lui instruire și formare, într-un constructor al propriei cunoașteri prin activități și sarcini de lucru individuale sau cooperative, independente sau interdependente.

Nu se poate afirma că metodele tradiționale nu sunt eficiente iar cele moderne sunt eficiente deoarece orice metodă are atât valențe specifice cât și limite specifice determinate de contextual educațional de personalitatea cadrului didactic și a elevilor care le utilizează.

Totuși metodele active și participative sunt adevărate pârgii nu numai de educație, ci și de socializare, apărute ca reacție la progresele de ordin economic, tehnic, științific al societăților. Ele reprezintă un plan de acțiune transpus într-un ansamblu de operații mintale și practice care-l ajută pe elev să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini, îl pune să gândească, să-și formeze opinii proprii despre subiectul propus, opinii pe care să le poată susține și argumenta.

Aceste metode implică mai mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația. Da într-adevăr nu va fi ușor dar cu răbdare, perseverență, profesionalism și responsabilitate veți reuși să descifrați, să înțelegeți, să aplicați și să vă bucurați în egală măsură de oportunitățile pe care aceste metode moderne le deschid în beneficiul copiilor și al dascălilor deopotrivă.

Orice metodă poate deveni accesibilă la orice vârstă dacă avem încredere în minunea acestei lumi care este COPILUL. El este cel care așteaptă de la noi zilnic noutăți. Să nu-l dezamăgim! Dacă am optat pentru această nobilă profesie de a educa, să o facem cu gândul la copil și la viitor.

Aplicarea metodelor moderne solicită timp, creativitate, diversitate de idei, angajare în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în capacitatea personală de a le aplica creator în vederea eficientizării procesului instructiv educativ. Dar dacă veți cunoaște foarte bine copiii, dorințele lor, problemele și emoțiile lor, veți alege metodele adecvate și veți obține avantajele pe care acestea le oferă.

Așadar să pornim odată cu copiii la descifrarea, organizarea și aplicarea metodelor noi în activitatea instructiv-educativă. Calitatea activității noastre la clasă este "cartea de vizită" din care banalul și rutina trebuie șterse. Rețeta este să avem curaj, dorință și încredere în noi că vom reuși. În școala modernă accentul trebuie să cadă pe învățarea prin acțiune, deoarece aceasta stimulează gândirea și trăirile individului, astfel încât se ajunge la o modalitate comprehensivă de a evalua personal o serie de valori. Procesele formative îl pot pregăti pe elev pentru stăpânirea și utilizarea informației, în scopul atingerii idealurilor personale. Principiul fundamental după care se conduce procesul de predare-învățare este cel al participării active și conștiente a copilului la asimilarea

cunoștințelor și formarea personalității sale. Devenit subiect al educației, el se dezvoltă prin acțiuni, prin activitate personală.

Elevul nu trebuie să-și însușească în mod pasiv cunoștințele, ci să joace un rol activ, dezvoltându-și tehnici pe care le va aplica în învățare și datorită cărora își va mări șansele de reușită. În cadrul școlii moderne, elevul devine subiect al procesului instructiv-educativ, nu se urmărește doar achiziția de cunoștințe, ci și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor elevilor; în stabilirea obiectivelor se ține seama de competențele pe care le posedă fiecare elev, în funcție de care se stabilesc sarcinile, așadar are loc o abordare diferențiată a elevilor; elevii sunt informați asupra obiectivelor urmărite și a modului în care se va verifica realizarea lor; sursele de informare sunt mult mai diversificate; profesorul crează condițiile pentru ca elevii înșiși, cu forțele de care dispun, să descopere și să-și însușească cunoștințele, dezvoltându-și priceperile și deprinderile specifice; predarea se sprijină, în mare măsură pe activitatea independentă și productiv-creativă a elevilor;

Sunt utilizate frecvent metodele centrate pe acțiune, cercetare, explorare, pe tehnici de muncă intelectuală, de auto-instruire; încurajează independența elevului în gândire și acțiune, stimulează la elevi efortul de autocontrol; o bună îmbinare a învățării individualizate și pe grupuri.

A realiza o lecție bună nu înseamnă a-i determina pe elevi, pe preșcolari să rețină cât mai multe cunoștințe prezentate verbal de către profesor, ci a-i face să participe activ la procesul de predare-învățare. În școala modernă sarcina profesorului nu se mai rezuma la predare și ascultare. Rolul său este îndeosebi acela de a organiza, îndruma și evalua activitatea instructiv-educativă a elevilor. Tipurile de activități practicate și strategiile utilizate pun elevii în situații de muncă efectivă, în cadrul cărora iau contact, în mod diferențiat, cu conținutul de însușit. Acționând sub conducerea profesorului, ei își vor forma un sistem de capacități și deprinderi absolut necesare pentru a-și desavârși pregătirea, pe baza unor relații de cooperare, comunicare reală și încredere reciprocă.

Bibliografie:

Breben S., Gognea E.,	<i>Metode interactive de grup</i> , Editura, Arves, 2007
Ionescu Miron,	<i>Educația și dinamica ei</i> , Editura, Tribuna învățământului, București, 1998
Frățilă, Ion,	<i>Tendențe în evoluția procesului de învățământ</i> , Revista, <i>Învățământul preșcolar</i> , nr.2-3 1991

EDUCAȚIA-CĂLĂTORIE PENTRU TOȚI

Tutică Luminița-Mihaela, prof. învă. primar
Școala Gimnazială „Petre Mănărescu” Lipovu/ Dolj

Motto:) *"Fără școală să nu aștepte nimeni, nici părinți buni, nici fii buni, și prin urmare nici stat bine organizat și bine cârmuit și păstorit."* spunea Ion Heliade Rădulescu

Educația este deținerea de cunoștințe, capacitatea de a dispune de ele, pentru a-i ajuta pe oameni să facă descoperiri, care să le îmbunătățească viața.

Da, într-adevăr, rolul educației pentru o persoană în lumea modernă este foarte mare. O persoană inteligentă și alfabetizată are mai multe oportunități de a-și realiza potențialul, mai multe oportunități de a-și dezvălui talentul. Astfel, putem spune cu încredere că este imposibil să trăim în lumea modernă fără o educație decentă.

Copilul stăpânește prima etapă de educație la grădiniță. Educația preșcolară oferă copilului cele mai simple cunoștințe despre lumea din jur. Copilul își dobândește primele cunoștințe de matematică, limbă română, muzică, literatură, învață să gândească și să analizeze într-un mod

direcționat. În grădiniță, copilul dezvoltă memoria, gândirea și vorbirea. Și, de asemenea, preșcolarul își dobândește primele abilități sociale.

Școala acceptă un copil mic și produce un cetățean dezvoltat social și intelectual.

Educația are o mare importanță nu numai pentru societate, ci și pentru individ. În societatea modernă, educația este principalul „ascensor social” care permite unei persoane talentate să se ridice chiar din fundul vieții sociale și să obțină un statut social ridicat.

Educația umană nu este ceva ce ni se oferă gata făcut, ci și ceva pe care îl obținem singuri, adică autoeducație.

Deci, ce rol joacă educația în viața noastră? Întrebarea este foarte interesantă și multifacetică, cred, pentru orice persoană. Fiecare dintre noi ne-am gândit de mai multe ori la întrebări de ce studiez, va fi util pentru mine? și adesea nu am găsit un răspuns, iar dacă l-am a fost după ceva timp (ma refer la perioada copilăriei).

Educația este ca un scop, pentru a obține ceva - trebuie să-l atingi, să nu-l atingi, să te oprești - atunci ești sortit eșecului și în educație. Nu este de mirare că există o zicală „Trăiește și învață”. Educația nu constă doar din cunoștințe dobândite în cărți, ci este colectată și pe baza experienței de viață a unei persoane.

Educația joacă un rol imens în viața umană, unul dintre principalele aspecte ale vieții oricărei persoane. Fiecare persoană învață ceva de-a lungul vieții sale, se obțin noi abilități și experiențe. Cu cât o persoană este mai educată, cu atât îi este mai ușor să se înțeleagă pe sine și lumea din jur, să rezolve problemele care apar periodic pentru toată lumea. O persoană educată poate empatiza și, într-adevăr, poate să-și ajute aproapele.

Nu e de mirare că spun: Învățarea este lumină, iar ignoranța este întunericul! Lipsa cunoștințelor este întunericul care întunecă vederea și nu permite să vadă calea cea bună, toate posibilitățile și obstacolele.

O persoană modernă nu își poate imagina viața fără cunoștințe. Mulți se străduiesc să afle mai multe și să se îmbunătățească. După cum știți, există mai multe niveluri de învățământ: primar, gimnazial, liceal, licență, master, studii postuniversitare, doctorat. Oricine are dreptul să aleagă ce i se potrivește și ce vrea să realizeze. Fiecare cetățean al marelui nostru stat are dreptul la educație. Viața unei persoane moderne, civilizate, care trăiește în societate este imposibilă fără educație. Educația de calitate este motorul vieții fiecărei persoane. Contribuția principală a educației începe în copilărie.

Educația școlară este fundamentul personalității unei persoane și al vieții sale în general. Toate disputele și reflecțiile cu privire la modul de a face educația educației vor fi inutile până când autoeducația din viața unui adolescent câștigă greutatea necesară. Fără autoeducare, fără efortul forțelor mentale și volitive pentru cunoaștere și autocunoaștere, educația și formarea nu pot deveni educație. Viața unei persoane moderne este de neconceput fără comunicarea spirituală constantă cu cartea, care este inspirată de dorința mândră a omului de a se înălța pe sine.

Fiecare profesor ar trebui să fie un educator priceput al minții elevilor; este o lege fără de care o școală încetează să mai fie școală. Pentru un profesor care știe să educe cunoștințele dobândite de elevi, aceștia acționează ca un instrument cu care elevii fac în mod conștient noi pași în cunoașterea lumii. Învățământul școlar include o gamă largă de subiecte diferite în programa sa. Datorită acestui fapt, copilul dobândește cunoștințe de bază în aproape toate domeniile științei. Dezvoltă gândirea, vorbirea, memoria, competența socială. De asemenea, ajută la alegerea în cunoștință de cauză a unei viitoare profesii, la a decide ce ar vrea să facă toată viața. Școala acceptă un copil mic și produce un cetățean dezvoltat social și intelectual. Datorită gamei largi de subiecte, absolventul școlii are cunoștințe în diverse domenii științifice. Acest lucru îl ajută să obțină în continuare o profesie și îl caracterizează și ca o persoană cu o perspectivă largă. Desigur, nu toate subiectele vor fi necesare în viitoarele activități profesionale, dar cunoștințele acumulate ajută la navigarea în viață, la analiza situațiilor sociale complexe.

Tânără generație are nevoie de educație, iar calitatea acesteia trebuie îmbunătățită. Și acest lucru este posibil numai atunci când școlarii și elevii își dau seama de responsabilitatea personală pentru calitatea cunoștințelor lor. A studia nu este o treabă ușoară. Copiii moderni sunt înconjurați

de gadgeturi, jocuri, lumea virtuală, dar acest lucru nu a apărut prin magie. Atât telefoanele mobile, cât și computerele sunt toate create de oameni care și-au însușit cunoștințele științifice. Viața necesită o actualizare din ce în ce mai constantă a cunoștințelor. Fără o sete de cunoaștere, este imposibilă o viață spirituală deplină și, prin urmare, o viață creativă de lucru. Prin urmare, trebuie să cultivăm o nevoie organică de autoeducare. Educația este unul dintre principalele aspecte ale vieții oricărei persoane. Fiecare persoană învață ceva toată viața. Cu cât o persoană este mai educată, cu atât îi este mai ușor să înțeleagă lumea din jur. Dacă o persoană are un nivel ridicat de educație, atunci își poate aplica cunoștințele, abilitățile și abilitățile în practică, folosind diverse resurse informaționale.

Viitorul se află în spatele oamenilor educați!

Bibliografie:

Turcu, A.; *Fundamente ale psihologiei școlare*, București, Editura All Educational, 1999;

* * *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice*, București, Editura Polirom, 1998

EDUCAȚIA – ȘANSA SPRE UN VIITOR MAI BUN

**Oprea Laura Costinela – profesor limba franceză
Școala Gimnazială „Alexandru Depăreașanu”**

Rolul educației în devenirea ca oameni în adevăratul sens al cuvântului, cu principii de viață și valori sănătoase îl ilustrează foarte bine filosoful, Aristotel în citatul „Natura ne aseamănă, educația ne deosebește” și omul politic, Nelson Mandela în citatul „Educația este cea mai puternică armă care poate schimba lumea”.

Rolul principal al educației este formarea și dezvoltarea personalității umane. Formarea personalității umane începe la grădiniță și se continuă la școală, liceu. Prin educație se urmărește formarea personalității în concordanță cu cerințele obiective ale societății.

Școlile ar trebui să ofere un mediu care să favorizeze diversitatea elevilor, inclusiv necesitățile de învățare diferite, pentru a maximiza potențialul fiecărui tânăr. O educație de calitate ar trebui să fie concepută mai degrabă pentru a se adapta elevilor decât pentru a le solicita acestora să se adapteze la un sistem existent.

Educația joacă un rol esențial în promovarea valorilor fundamentale ale Consiliului Europei: democrația, drepturile omului și statul de drept, precum și în prevenirea încălcării drepturilor omului.

În sens larg, educația este considerată din ce în ce mai mult ca scut împotriva creșterii violenței, rasismului, extremismului, xenofobiei, discriminării și intoleranței.

Educația are caracter informativ și formativ. Caracterul formativ al educației implică, în general, dobândirea de atitudini la nivel moral, estetic și valorificarea educației religioase utile pentru cetățenii informați și activi.

Un profesor pasionat schimbă vieți, schimbă traiectorii și le oferă copiilor șansa la un viitor mai bun prin educație. Educația poate duce la o serie de beneficii, cum ar fi bunăstarea personală și

profesională. Fără educație o țară nu poate garanta nici sănătatea, nici securitatea și nici prosperitatea. Educația reprezintă șansa pe care fiecare stat și-o acordă pentru viitor.

Sistemul de educație asigură condițiile și stimulează elevii și studenții să-și dezvolte propriul potențial, ajutându-i să exceleze în domeniile spre care au înclinație, aflate în aria lor de interes.

Educația este principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.

Școala asigură viitorilor adulți o alfabetizare funcțională în toate domeniile necesare unei vieți autonome și împlinite în societate, care să contribuie la starea de bine individuală și a comunității. Viitorul adult este capabil să acceseze orice tip de informație și să o înțeleagă suficient pentru a o folosi ca resursă în performanța propriilor acțiuni sau în excelență.

Școala asigură fiecărui beneficiar un nivel de dezvoltare personală care să-i permită gestionarea emoțiilor, luarea deciziilor, lucrul în echipă și în comunitate, a relațiilor sociale și interpersonale. În același timp, asigură, prin activitățile sale, că membrii societății au trăsăturile de caracter necesare pentru a face față schimbărilor sociale și economice: curiozitate, spirit de inițiativă și antreprenoriat, curaj de a adopta soluții noi și de a testa limite, capacitatea de a crea obiective și planuri personale și tenacitate în implementarea lor, adaptabilitate și flexibilitate.

Școala sprijină comunitatea și familia în educarea viitorilor adulți și integrarea lor în societate.

Importanța educației în viața copiilor ar trebui să fie unul dintre elementele de bază ale oricărei familii. În această etapă se va pune accent pe dezvoltarea cognitivă, psihomotorie și socială.

Copiii fac multe conexiuni cerebrale, învață bunele maniere, să mănânce, să se spele, să se odihnească, să nu arunce cu lucruri sau mâncare, să nu vorbească urât, să i se explice când greșește și cum ar trebui să se comporte adecvat în diferite situații sau cum să se comporte cu cei din jur și cum să își aleagă prietenii. În educația primită de acasă, cel mai adesea, părinții și comportamentul acestora sunt exemplul copiilor.

Racordarea la valorile și regulile societății se face doar prin educație. Sănătatea unei societăți este condiționată de gradul de educație al societății. Un job bun, o viață stabilă, o carieră excepțională și o reputație socială bună sunt beneficii de necontestat ale unei persoane educate.

În concluzie, educația rămâne șansa unică spre un viitor bun!

BIBLIOGRAFIE:

1. Sălăvăstru, D, Psihologia educației, 2004, București, Polirom
2. Hatos, A, Sociologia educației, 2006, București, Polirom

EDUCAȚIA, ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

**Boncu Cristina Melania, profesor, Liceul Teoretic Callatis, Mangalia
Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Cuvios Dionisie Exiguul”, Constanța**

Starea de bine a copilului începe să preocupe pe cei din jurul său, încă din fragedă pruncie. Aceasta cuprinde aspecte multiple și include abilități cognitive, fizice, emoționale și sociale ale viitorului preșcolar cat și ale părinților. Educația nu înseamnă exclusiv educația adulților, ea unifică toate componentele și etapele educației: educația preșcolară, educația primară, educația secundară, educația liceală, educația universitară, educația postuniversitară.

Educația include modalitățile formale dar și pe cele nonformale: învățarea planificată, învățarea accidentală (spontană). O educație eficientă din partea părinților, primii dascăli ai copilului, nu neglijează niciun aspect al stării de bine. Pentru a se dezvolta constant și sănătos, un copil are nevoie de o relație sănătoasă și permanentă cu părinții. Grădinița este locul perfect pentru a învăța conceptul de relaționare și pentru o primă integrare în sistemul de învățământ. Aici, în grădiniță, micuții devin conștienți de lumea care îi înconjoară, manifestă curiozitate față de tot ceea ce observă sau descoperă; toate acestea favorizează dezvoltarea personalității copilului. Această perioadă reprezintă temelia întregii vieți de mai târziu.

Școlile pot beneficia de suportul moral, informațional și economic al familiilor și comunității. De asemenea, comunitățile oferă mediul și contextul care poate întări valorile, cultura și învățarea în școală. Când aceste prime două instituții (familia și școala) formează o echipă, școala devine o adevărată forță în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale și continue a copiilor. Educația permanentă reprezintă un principiu organizatoric și filozofic care presupune că educația este un continuum existențial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale fiecărui individ.

Educația nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existență a individului.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucoș C., Pedagogie, 2002, Iași, Editura Polirom;
2. Planchard E., Pedagogia școlară contemporană, 1992, București, Editura Didactica și Pedagogică;
3. Ministrul Educației Naționale „Curriculum Pentru Educația Timpurie – 2019”
<https://edict.ro/rolul-gradinitei-in-educarea-copiilor-prescolari/>

EDUCAȚIA ÎN SECOLUL XXI

**Dumitrescu Steliana, profesor
Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești**

Educația este un drept fundamental al tuturor oamenilor și, ca atare, este inclusă în Declarația universală a drepturilor omului. Educația este cel mai eficient mecanism de mobilitate socială care există: împiedică perpetuarea ciclului vicios al sărăciei, promovează egalitatea de șanse și reduce inegalitatea socială.

Desigur, pentru ca educația să poată facilita realizarea acestor realizări pe termen lung, trebuie să fie echitabilă, incluzivă și de calitate. Educația este cel mai puternic instrument de transformare care există, deoarece permite promovarea drepturilor omului și a dezvoltării durabile și, astfel, construirea unui viitor mai echitabil pentru toți oamenii.

Educația în secolul XXI nu se mai poate face doar cu tabla și cu creta. Tehnologia a avansat și pune la dispoziția spațiului educațional instrumentele sale. Tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice care o promovează. Pentru a intra în conexiune cu acești tineri și copii, profesorii trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare. Noile tehnologii de informare și comunicare pot ușura instruirea, pot să îi confere acestora noi dimensiuni în spațiul virtual (jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse on line, proiecte de grup on line, portofolii digitate etc.). Integrarea tehnologiei în practicile de instruire aduce experiențele de învățare la un alt nivel și mult mai apropiat de limbajul generației nativilor digitali.

Termenul „secolul XXI” a devenit parte integrală a gândirii și planificării educației pentru viitor. Educatori și decidenți caută activ căi de a pregăti copiii pentru viitor, iar sistemul educațional evoluează mult mai rapid decât până acum. Studii variate ne-au arătat că memorizarea nu este o strategie efektivă de învățare, iar predarea centrată pe profesor nu este o structură eficientă pentru a obține implicarea elevilor. Totuși, în ciuda studiilor despre competențele pe care elevii au nevoie să le dezvolte pentru a deveni competitivi în secolul XXI și a concepțiilor despre educație pe care trebuie să le păstrăm sau să le abandonăm, școlile și profesorii sunt lăsați să își descopere singuri rolul în educația secolului XXI.

Importanța educației în secolul XXI stă în capacitatea sa de a transmite valori care să ne ajute să construim o societate mai dreaptă, mai egalitară, mai dinamică și mai diversă, bazându-ne pe diversele resurse tehnologice oferite de același context.

Transformarea digitală schimbă economia europeană, dar și societatea europeană. Noile abilități tehnice și „soft” câștigă importanță atât pe piața forței de muncă, cât și ca mijloc de participare deplină în societate. Drept urmare, rolurile, conținutul și metodele educaționale tradiționale sunt contestate - educația trebuie să pregătească astăzi cursanți pentru schimbarea sarcinilor și rolurilor atât pe piața muncii, cât și ca cetățeni europeni. În același timp, adulții de astăzi au nevoie de oportunități de recalificare și de perfecționare pentru a le putea face față provocărilor de mâine.

Regândirea educației în era digitală ar trebui să devină o problemă centrală pentru factorii de decizie de azi din două motive. În primul rând, numai educația poate forma o forță de muncă calificată, pregătită pentru locurile de muncă viitoare și pentru o piață a muncii în schimbare. Regândirea educației în era digitală constituie, așadar, o condiție prealabilă pentru competitivitatea globală viitoare a Europei. În al doilea rând, numai educația poate asigura condițiile prealabile pentru incluziunea socială și participarea egală a cetățenilor europeni la o democrație digitalizată. Prin

urmare, regândirea educației în era digitală contează pentru protejarea valorilor europene precum egalitatea, democrația și statul de drept.

Educația în era digitală include, dar nu se limitează la educația digitală și cuprinde transmiterea competențelor tehnice, „soft” și a cetățeniei și se referă atât la educația formală, cât și la educația non-formală de-a lungul vieții cetățenilor europeni.

Factorii de decizie transnaționali, naționali și subnaționali au creat un grup mare de activități, de politici privind educația digitală în era digitală. În aproximativ ultimele două decenii, activitatea de politici s-a concentrat adesea pe factori „soft”, cum ar fi formarea profesorilor, formarea competențelor profesorilor și a elevilor, precum și dezvoltarea conținutului.

Așadar, educația în era digitală este în continuă schimbare și inovare și necesită ca profesorii și elevii să fie deschiși la nou și ca aceștia să se adapteze situațiilor diverse pe care le oferă. Deși, pentru unii va fi dificil să accepte toată digitalizarea educației, acesta este un lucru probabil și tot mai aproape de noi.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucoș, C., Școala online – elemente pentru inovarea educației (2020), București, Ed. Universității din București;
2. Făt, S., Labăr, A., Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație (2009), EduTIC;
3. Marineascu, M., Tendințe și orientări în didactica modernă, (2009), București, Editura Didactică și Pedagogică,.

EDUCAȚIA PENTRU LECTURĂ

ELENA ȘERBĂNESCU,
profesor la Colegiul Național „Unirea”, Turnu-Măgurele

Lectura în viața adolescentului este primordială pentru că îl formează așa cum nimic altceva nu cred că reușește. Din păcate tot mai puțini adolescenți citesc lectură particulară în timpul lor liber. Unii din lipsa timpului, alora pentru că nu le place această activitate, iar alții sunt atrași de calculator și nu de cărți. Dacă un tânăr nu citește poate fi și vina părinților. Copiii trebuie învățați încă de mici cu acest obicei; iar acest obicei se formează în timp.

Părinții înșiși ar trebui să fie un model, în acest sent. Un copil care nu își vede părinții citind, nu va citi nici el. De asemenea, în orice casă ar trebui să existe cărți cât mai multe și mai variate, dicționare etc. Pentru că un copil neîndrumat, foarte rar va face o astfel de activitate din propria inițiativă, de aceea este bine să le insuflăm de mici copiilor noștri iubirea pentru lectură.

Un copil neîndrumat de părinți foarte târziu își va cunoaște vocația și pasiunea pentru ceva, de aceea este bine să facem tot ce ne stă în putință pentru a călăuzi copilul către activități care să îl formeze frumos ca om. Dacă sportul și dansul mențin sănătatea fizică și îi fac disciplinați, lectura însă are mult mai multe beneficii. Poate că unii dintre voi nici nu știți cât de mult bine face să citești măcar o oră din zi, atât pentru psihic, cât și pentru suflet.

Cititul este cea mai frumoasă și mai înălțătoare îndeletnicire din punctul meu de vedere și poate transforma un om la 360 de grade. Adevărat, în bine sau în rău, depinde ce citești și cum folosești informațiile pe care le asimilezi, dar per total, cartea nu aduce decât lucruri bune și frumoase.

Iată acum câteva beneficii pe care lectura le insuflă adolescentului:

- Cititul îmbogățește vocabularul. Nu de puține ori am întâlnit cu toții adolescenți care au dificultăți în exprimare și nu cunosc sensul multor cuvinte. Ei bine, lectura ajută adolescentul să se exprime, îl învață cuvinte noi, noi sensuri și noi informații.
- Lectura lărgeste orizonturile. În momentul în care citești mai multe cărți, afli lucruri nebănuite, lucruri pe care ai vrea să le trăiești, întâmplări și locuri pe care ai vrea să le cunoști. Și astfel adolescentul devine mai ambițios, își va dori să reușească în viață. Va învăța să privească lucrurile din mai multe unghiuri și nu va mai fi închistat.
- Cititul face bine sufletului și psihicului. Lectura unei cărți aduce liniște interioară, aduce odihnă, deconectarea de la gândurile de zi cu zi și plus de asta este și o terapie pentru adolescent. Dacă acesta suferă, să spunem, cititul îl va ajuta să se sustragă de la zbuciumul său, va descoperi noi posibilități. Pentru că eliberându-și creierul de stres, va găsi soluții. Cititul vindecă. Cartea înseamnă relaxare și plăcere.
- Lectura îmbogățește cultura generală. Foarte mulți dintre cei care citesc au o cultură generală demnă de invidiat. Școala nu reușește să acopere tot ceea ce noi ar trebui să știm, ea nu va putea niciodată să ne aducă la cunoștință tot, de aceea este esențial să citim cărți. Întotdeauna autodidacții sunt de cele mai multe ori mult mai deștepți decât cei care au mers pe un singur fir al educației. Citește orice, este bine să știi din toate câte ceva!
- Cititul face viața mai frumoasă și mai ușoară. Un adolescent care citește va lua din cărți tot ceea ce îl interesează și va folosi acele informații în viața de zi cu zi. Acele detalii te pot scăpa dintr-o încurcătură sau din contră te va face să fii și mai apreciat.
- Lectura educă și disciplinează. În toate cărțile sunt personaje bune și personaje negative. Și aproape în orice carte vedem că oamenii răi, cu multe defecte sau apucături nefaste, sfârșesc rău. Pe principiul binele învinge răul, tânărul va învăța că prin tertipuri și răutate nu va ajunge nicăieri. Și datorită cărților își va dori să fie bun, drept, muncitor.
- Cititul evidențiază omul. Un tânăr care citește se va putea integra oriunde și în orice grup. Datorită cunoștințelor sale va putea să poarte orice discuția și va reuși să se facă plăcut și apreciat. Cartea oferă tânărului o strălucire aparte.
- Cărțile fac cunoscută iubirea. Cred că pentru prima dată în viață adolescentul descoperă iubirea din cărți și astfel el va descoperi toate fațetele ei. Citind, tânărul își va dori iubirea în viața lui, va lupta pentru ea și va ști cum să o păstreze în viața lui.
- Cititul te ajută să cunoști viața. În cărți sunt dezbătute multe dintre problemele omului, riscurile, eșecurile, împlinirile și reușitele sale. Citind, adolescentul va învăța să le înfrunte cu optimism și curaj. Nu va claca la prima piedică.
- Cărțile formează. Lectura formează un om fără doar și poate. Face dintr-un tânăr cu multe temeri, un matur de toată isprava. Face omul inteligent, romantic, respectuos, tandru, luptător, încrezător, curajos, bun, milos și așa mai departe. Practic îi arată care sunt adevăratele valori ale vieții.
- Lectura înseamnă bogăție. Un tânăr care citește mult va fi un om împlinit sufletește și va dobândi o spiritualitate ieșită din comun. Cărțile sunt cele mai de preț avuții, din ele afli secretul reușitei.

EDUCAȚIA TIMPURIE

Brusaru Violeta,
prof. învă. preșc., Grădinița cu P.P. nr. 4 Alexandria

Educația timpurie, ca primă treaptă de pregătire pentru educația formală, se ocupă de formarea copilului de la naștere până la intrarea în sistemul de învățământ obligatoriu și ține cont de caracteristicile dezvoltării fiecărui copil. Educația timpurie pornește de la ideea că vârstele mici constituie baza dezvoltării personalității și că, pentru reușita educațională a copilului, familia, instituțiile educaționale și comunitatea sunt răspunzătoare de realizarea obiectivelor educaționale.

Educația timpurie are ca referințe principii și valori:

- Fiecare copil este unic, cu nevoile lui specifice și particulare. Nevoile copilului sunt cerințele importante pentru educație, sunt diferite de la un copil la altul și de la o perioadă la alta, deci abordarea lui nu poate fi generală, ci specifică fiecărui copil în parte;
- Educația este continuă, ea începe în primele momente ale vieții și durează cât aceasta;
- Fiecare act de îngrijire este un demers educativ, iar interacțiunea activă cu adultul este definitorie;
- Dezvoltarea copilului este dependentă de ocaziile pe care i le oferă rutina zilnică, interacțiunea cu ceilalți, organizarea mediului și activităților de învățare;
- Învățarea copilului mic se realizează prin exploatare și experiențe în situații de joc;
- Dreptul la șanse egale presupune accesul la servicii de calitate, iar universalitatea accesului la serviciile de educație timpurie trebuie garantate de politicile naționale.

În dezvoltarea copiilor mici, dragostea și atenția este primordială.

Părinții sunt primii și cei mai importanți educatori și au o influență covârșitoare asupra dezvoltării copiilor lor. Parteneriatul între educatori și părinți este benefic pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului. Adulții sunt cei mai importanți profesori din viața copilului. În acest interval, toți adulții, în special părinții și educatoarele influențează viața copiilor.

Copiii mici sunt capabili de acte de învățare complexe și variate. Învățarea la copiii mici se realizează holistic pentru că implică toate celelalte domenii de dezvoltare a copilului: fizic, emoțional, social și intelectual. Aceste domenii de dezvoltare se modifică rapid și uneori se suprapun pe măsura ce copilul crește. Pentru educatoare, aceasta înseamnă că o activitate poate să servească mai multor arii de dezvoltare.

Copilul de vârstă preșcolară explorează totul, se mișcă repede și constant, începe să își stabilească sentimentele, corpul învață să fie independent, vrea să învețe să se joace cu cei de o vârstă cu el, dar are nevoie de mult sprijin din partea adultului ca să facă acest lucru.

Copilul se naște pregătit să învețe, învață interacționând cu lumea și utilizând toate simțurile. Toți copiii au un impuls înăscut de a cunoaște, toate achizițiile copilului din primii ani de viață dau în grad de autonomie și independență.

Piaget afirma "jocul este acel mecanism de asimilare - acomodare prin care copilul își încorporează lumea (o face a lui), dar se și integrează acestei lumi". Jocul reprezintă atât un rezultat, cât și o condiție a dezvoltării.

Data fiind importanța jocului pentru dezvoltarea copilului, adultul folosește jocul pentru a-l forma pe copil. La această vârstă, copilul prin joc învață cu atât mai mult cu cât sarcinile de joc sunt gândite într-o structură unitară și cu cât încercăm să solicităm prin aceste sarcini de joc mai mult copilul. Învățarea este un fenomen pe care îl regăsim atât în lumea umană, cât și în lumea animală, a învăța reprezintă modificarea constantă, stabilă a posibilităților de a reacționa în raport cu diferite condiții ale mediului, diferite solicitări.

Fiecare moment trăit de copil este o ocazie de a învăța ceva: ritualul primirii zilnice, masa,

jocul liber sau dirijat, toate acestea îl pot pune pe copil în fața unor situații noi, din toate își poate îmbogăți bagajul de trăiri și de cunoștințe.

În timpul activităților de învățare, educatorii vor crea situații numeroase și variate prin care copilul să învețe, asigurându-i-se, toată libertatea de acțiune, de a alege. Pentru desfășurarea cu succes a activităților de învățare se vor respecta câteva principii foarte importante:

- Educatoarea să stea cât mai des și îndelung la același nivel cu copiii, schimbându-și locul din când în când, ceea ce îi stimulează pe copii s-o urmeze. Comunicarea verbală și mai ales cea nonverbală cu copiii se realizează mult mai bine astfel, decât dacă copilul este obligat să privească în sus.
- Să verbalizeze fiecare gest pe care-l face, în felul acesta, copilul va învăța cum se folosesc materialele, jucăriile, și alte obiecte puse la dispoziția lor. Povestirea și comentarea unor evenimente din timpul zilei la care copilul a participat, povestiri, poezii, cântece legate de viața lui, sunt situații de învățare, dacă se vorbește copiilor pronunțând cuvintele clar.
- Să înlesnească posibilitățile copiilor de a interacționa.
- Să-i ajute pe copii să exploreze lumea din jur, să-i lase să analizeze și să descopere, dar cu multă atenție la prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor.
- Să cedeze copiilor rolul de conducător al jocului pe măsură ce ei au deprins regulile.

BIBLIOGRAFIE:

Stan L., Dezvoltarea copilului si educatia timpurie, 2016 București, ed. Polirom
 Vrașmaș E., Educația timpurie, 2014 București, Ed. Arlequin,

EDUCAȚIA VIITORULUI ÎN ȘCOLILE VIITORULUI

Dincă Claudia Andreea,
educatoare, Grădinița cu PP NR.4

Învățământul este, fără doar și poate, unul dintre domeniile de bază în care tehnologiile viitorului trebuie să ajungă, deoarece acestea au potențialul de a deschide noi orizonturi ale educației, cu experiențe de învățare interactive și fără caracterizări negative ale sistemului. Pe măsură ce tehnologia se schimbă, și educația se transformă — putem observa acest lucru în școlile din străinătate, dar și în școlile și liceele de la noi, unde profesorii sunt din ce în ce mai deschiși la gadgeturi, iar elevii sunt maeștri în folosirea lor. Este limpede că educația viitorului trebuie să țină pasul cu noile tehnologii. Școala, educația școlară, predarea, recunoaștem sau nu, nu mai sunt ca acum o jumătate de secol. Sistemul analog de predare, ca și mentalitatea convențională de acum 50 de ani, s-au modificat odată cu apariția erei digitale. Introducerea tehnologiei IT în învățământ a schimbat într-o oarecare măsură fața școlii. Însă metodele de predare, mentalitatea profesorilor par să fi rămas în urmă, neadaptate încă la era digitală. Predarea centrată pe elev, instruirea individuală rămân o excepție de la regulă. Cu alte cuvinte, sistemul educational în școli a rămas în urma orizonturilor deschise de noile tehnologii. Relația elev-profesor în procesul educativ trebuie să se modifice. Iată macrotendințele prognozate:

Elevi interesați - Potrivit unui studiu, elevii au devenit conștienți de capacitățile lor de la o vârstă fragedă, nu mai sunt ca pe vremuri.

Învățare orientată - Filozofia marilor companii se transferă în unitățile de învățământ, unde formarea academică se completează cu învățarea orientată spre autocunoaștere, pe realizarea personală și conștientizare, ca parte esențială a programelor de formare.

Perfecționare perpetuă - Ideea că „înveți cât ești la școală și apoi îți vezi de viață” cade în noua filozofie educațională. Noile generații au altă viziune, ele fug de planurile de studiu rigide și preferă un sistem flexibil și continuu de învățare, care se întinde de-a lungul întregii vieți, cu ritmul și intensitatea pe care fiecare le decide. Această atitudine capătă și mai mult sens în contextul uimitorului progres digital, față de care instrumentele și cunostintele tehnice cer o constantă reciclare.

Antreprenoriat cu resurse minime - Conceptul se referă la cel mai simplu demers, în care se investesc resursele minime necesare pentru a se valida o idee de afaceri. Ideea este de a se concentra pe ceea ce dorește și îi trebuie clientului și pe pretul pe care acesta este dispus să îl plătească, iar metoda este „testează și corectează”.

Îndemănare tehnologică - Programarea ar trebui să devină materie obligatorie în școli. Majoritatea scolilor de afaceri și a universităților de abia acum au început să întrevadă importanța unui curent care și-a făcut un standard din cultura „tehnologiei autoconcepute”, adică fiecare să programeze, să-și creeze propriile aplicații, să înțeleagă limbajul și să-l folosească. Datorită acestei tendințe, tineri care de-abia au împlinit 20 de ani au creat cele mai puternice și importante afaceri ale momentului: Tumblr, Vimeo, Kickstarter, etc.

Conectarea la lumea reală - Astăzi aproape că nu mai reușim să ne amintim cum ne descurcam înainte de boomul digital. Aceste schimbări trebuie să transforme și metodologia de predare în școli și merg mult mai departe decât folosirea smartphone-ului sau a tabletei. Conectarea clasei cu lumea reală, exploatarea feedbackului în timp real sau înțelegerea posibilităților pe care le oferă realitatea virtuală sunt câteva dintre opțiunile aflate deja la îndemâna profesorilor și elevilor.

Învățarea din jocuri — Așa cum în ciclul preșcolar învățarea se face prin activități ludice, tot așa se poate folosi dinamica jocului în medii școlare tocmai pentru a genera atitudini și acțiuni vizând un scop determinat sau predeterminat. Școlile vor trebui să încorporeze strategii inspirate de jocurile video în metodologiile lor pentru a promova principiul „facând și învățând”, ceea ce înseamnă pe dos față de vechile sau actualele metodologii.

Agora — Informația a devenit un bun comun al „Cetății” datorită apariției Internetului și noilor tehnologii. Nu mai este suficient să ai cei mai buni profesori care să te învețe din cărți, acum se caută schimb direct de experiență personală și profesională.

Acestea sunt ideile, bune în teorie, dar rămâne de văzut cum se va adapta sistemul de învățământ la noile realități și deziderate

BIBLIOGRAFIE:

Butnaru S. & Gherasim L.R, Performanță Școlară, 2013, București, Polirom;
Iosifufescu C, Novak C, Stroie D, Viăduț Z, Nicula F, & Jidveian O, Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, 2015, București, Tracus Arte.

EDUCAȚIA VIITORULUI ÎN ȘCOLILE VIITORULUI

Educatore: Scutelnicu Cristina Angelica
Grădinița cu P.P. nr. 4 Alexandria, jud. Teleorman

Este binecunoscut faptul că, față de cerințele secolului XX, rolul profesorului în realizarea procesului educațional s-a schimbat în mod radical. În ultimii ani, am fost, cu toții, martori la schimbări sociale și culturale rapide, la evoluții uimitoare în domenii precum comunicarea sau tehnologia informațională. Toți acești factori modelează procesul de învățământ și creează schimbări de paradigmă, atât în formarea personalității copilului, cât și în evoluția instituțiilor de învățământ ca mediu educațional. În secolul XXI, educația se va confrunta cu diverse provocări care vor avea un impact covârșitor asupra educatorilor și preșcolarilor:

Digitalizarea învățământului. Preșcolarii de astăzi sunt nativi digitali. Ca educatoare, trebuie să profităm de puterea tehnologiei pentru a ajunge mai ușor la copii. Acest lucru ar putea însemna, în viitor, integrarea texting-ului, a aplicațiilor gen *twitter*, a clipurilor video sau chiar a jocurilor, în procesul didactic. Școlile care vor evolua către noul mediu educațional se vor rupe de pedagogia tradițională și vor crea un adevărat hibrid, acumulând ce e mai bun din cele două sisteme.

Evoluția procesului de învățământ centrat pe elev. Cunoașterea, adică informațiile, faptele și datele, nu mai trebuie să fie încapsulate, distribuite și achiziționate de la o sursă autoritară de anvergură, cum ar fi un manual, o Enciclopedie sau chiar un profesor. „Faptele” sunt disponibile pe scară largă, dintr-o varietate de surse, la simpla apăsare a unui mouse sau atingerea unui ecran. Cel mai important, preșcolarii noștri știu deja cum să obțină informația în afara grădiniței. Sala de grupă tradițională este, pentru mulți dintre ei, un model anacronic, diferit de lumea în care trăiesc. Ei știu cum să găsească informațiile de care au nevoie, să le folosească pentru a rezolva probleme cotidiene, să comunice și să colaboreze cu alții. **Cum** li se cere să facă lucrurile la grădiniță pare să se deconecteze din ce în ce mai mult de lumea lor. Grădinițele vor trebui să adopte metode ale didacticii aplicate și să renunțe la sistemul tradițional de „livrare” în masă. Ce este relevant pentru un copil, nu este relevant pentru altul.

Învățământ permanent adaptat la cerințele pieței muncii. Piațamuncii s-a schimbat în mod fundamental în ultima perioadă. Din nefericire, în prezent, școala nu s-a adaptat decât în mică măsură acestor schimbări. Cei mai mulți dintre absolvenți pleacă de pe băncile școlii puțin pregătiți să facă față cerințelor unui loc de muncă. Pentru a furniza experiențe riguroase și relevante, care să pregătească elevii pentru piața muncii, va fi necesară o perfecționare profesională susținută, precum și o serie de schimbări în organizarea programelor de instruire școlară și preșcolară.

Dezvoltarea abilităților personale ale preșcolarilor. În prezent, datorită expansiunii uriașe a rețelelor de socializare, oamenii poartă o adevărată amprentă digitală, care se îmbogățește zilnic, prin informațiile postate despre ei înșiși, despre alții sau prin informațiile postate de alții despre ei. Informațiile acestea vor forma **cine** sunt. Responsabilitatea de a învăța copiii de azi cum să își gestioneze identitatea și amprenta digitală va reveni și în sarcina profesorilor, nu doar a părinților. Ei vor trebui învățați să ia decizii corecte în mediul online și să se gândească la impactul interacțiunilor sociale asupra obiectivelor pe care și le propun pe termen lung. Deși social media a permis colaborarea și interacțiunea digitală cu colegii - o aptitudine importantă necesară, pe viitor, la locul de muncă -, aceasta poate reduce și performanța școlară, dacă este utilizată prea mult. Găsirea echilibrului este cheia. Știm că e nevoie de mai mult în viață

decât subiectele de bază ale limbii române, matematicii, științei, limbilor străine și ale științelor sociale. Esențiale vor fi și abilitățile personale sau interpersonale, precum responsabilitatea, automanagementul, integritatea, socializarea, calitățile de lider.

Toate aceste lucruri nu se vor putea învăța, însă, decât în școli și grădinițe adaptate cerințelor viitorului. **De ce** școala și grădinița au nevoie să se schimbe ar trebui să preceadă întotdeauna decizia privind **cum** se vor schimba acestea. Instituțiile de învățământ cele mai performante vor fi acelea care vor înțelege nevoia de schimbare înainte de a face pași concreți către aceasta. Știm, cu toții, că sistemul și infrastructura actuală nu au fost concepute pentru a sprijini procesul de învățământ al secolului al XXI-lea. Pentru a realiza o schimbare durabilă a instituțiilor de învățământ, acestea trebuie să înțeleagă **de ce** evoluția este esențială, **ce** aptitudini și cunoștințe noi sunt necesare și **cum** pot fi îmbunătățite, prin raportarea la practici care au funcționat.

Școala se află în mijlocul unui conflict între presiunea constantă din mediul extern, care are ca obiectiv creșterea performanței școlare și rezistența la schimbare din mediul intern. Secretul reușitei va consta în preluarea controlului provocărilor externe, cât și al celor interne, după principiul evoluției și nu al revoluției. Dacă nu vor ține pasul cu cerințele educaționale ale viitorului și se vor opune schimbării, școlile noastre vor fi în pericol de a deveni muzee, cu profesorii drept curatori. Dar digitalizarea învățământului românesc presupune o strategie coerentă, precum și implicarea în aceeași măsură a cadrului didactic și a copiilor în realizarea ei.

BIBLIOGRAFIE:

1. EȘI, Marius, CLIPA, Otilia - *Incursiuni didactice în dinamica educațională. Volumul Conferinței Naționale de Educație, ediția a III-a, Suceava, 2014*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 2014;
2. GHERASIM, L., R., BUTNARU, S. – *Performanța Școlară*, București: Editura Polirom, 2013.

ERORILE –CHEILE ÎNVĂȚĂRII

Prof. Preda Mirela Violeta

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Alexandria

Procesul de educație include, inevitabil, momente de încercare-eroare, greșelile fiind etape importante în achiziția de cunoștințe și formarea de competențe. Ele trebuie tratate ca o normalitate, iar nu ca ceva de care elevii trebuie să se ferească, fiind sancționați sau avertizați în momentul producerii lor. Articolul propune o perspectivă de abordare a erorilor ce va asigura un climat de învățare plăcut și o atitudine relaxată din partea elevilor vizavi de învățare.

Copiii primesc, în general, mesaje descurajatoare în momentul în care fac greșeli, de orice natură ar fi ele (comportamentale, în învățare, în activitățile practice). Dacă ei sunt învățați că acestea dovedesc incapacitatea lor într-un anumit domeniu, faptul că nu știu să se descurce, să gândească potrivit sau că nu vor reuși în viață, ei își pierd curajul de a-și asuma riscuri sau găsesc diverse metode de acoperire a erorilor pe care le comit.

Școala, prin natura ei, este înrudită cu performanța. Erorile sunt pași importanți și necesari în acest proces de învățare și de obținere a performanței. Dacă acesta este mesajul transmis de dascăli și părinți, copiii și adolescenții ce sunt pe băncile școlii vor vedea situațiile ca oportunități benefice de învățare și dezvoltare. Când elevii fac diverse erori în lucrările lor, cadrul didactic trebuie să pună

accentul pe ceea ce este bine și apoi să îl întrebe pe elev dacă vede lucruri ce ar putea fi îmbunătățite. Odată ce elevul recunoaște limitele avute în lucrare, el trebuie susținut de profesor în îndreptarea lor. O întrebare potrivită în acest sens ar fi: *Ai nevoie de ajutor (de la mine sau de la un coleg) sau poți munci singur pentru îmbunătățirea acestor lucruri?*. Atunci când însuși profesorul face o greșală, aceasta trebuie recunoscută.

Pentru orice tipuri de contexte, poate fi folosită Metoda celor trei R ai Redresării din greșală: Recunoaște, Reconciliază (spunând că îți pare rău), Rezolvă (întreprinde acțiuni spre rezolvarea situației cu cei implicați). În vederea prevenirii ulterioarelor probleme, este necesară o discuție cu elevii, în care să fie întrebați ce mesaje au primit din partea părinților/ tutorilor sau a celor din jur despre greșeli, despre alegerile pe care ei le-au făcut în urma primirii acestor mesaje și despre modul în care vor proceda pe viitor atunci când se vor afla într-o astfel de situație. *Dacă ai ști că vei fi învinuit și pedepsit, câți dintre voi veți recunoaște că ați greșit? Dar dacă ai ști că, recunoscând abaterea, vi se vor pune la dispoziție persoane specializate care doresc să vă ajute și să vă sfătuiască, atunci ai fi deschiși spre a recunoaște faptele neintenționate care au atras după ele neplăceri?* De asemenea, ei pot fi întrebați dacă vor să privească orice abatere ca pe o modalitate de evoluție și oportunitate de învățare. O dezbatere cu subiectul De ce și cum acest lucru este adevărat este binevenită. Elevii trebuie să știe că soluționarea unei probleme nu este eficientă dacă primele două elemente din Metoda celor trei R ai Redresării din greșală nu au fost rezolvate. O atmosferă tensionată și ostilă se transformă într-una a cooperării și a iertării abia după ce persoana ce a greșit își asumă responsabilitatea pentru ceea ce a făcut și își cere scuze.

În momentul în care un elev nu procedează corect, iar profesorul ridică tonul, avertizându-l că a greșit există mai multe aspecte de luat în considerație: în primul rând, „întâmplarea este normală. Există vreun părinte sau vreun dascăl pe această planetă care să nu își fi pierdut vreodată cumpătul la mânie?”. În al doilea rând, profesorul nu trebuie să se blameze pentru atitudinea adoptată, ci trebuie să aprecieze faptul că a conștientizat că, în situația dată, el a procedat în mod necorespunzător. Mulți profesori și părinți nu ar fi realizat că, ridicând tonul, ei procedează într-un mod nepotrivit. În al treilea rând, dorința profesorului de a-și îmbunătăți abordarea unei astfel de situații pe viitor este de aplaudat. Întâmplarea este un semnal de alarmă, dar și o oportunitate de a căuta noi metode mai bune de răspuns. Toți dacălii trebuie să înțeleagă că este omenesc să reacționezi în loc să acționezi. Majoritatea adulților vor cu adevărat să facă bine – pur și simplu, încearcă să educe copiii să fie mai respectuoși. Dar când profesorii reacționează, în încercarea lor de a învăța respectul, utilizează un comportament nerespectuos. Când reacționează, ei se concentrează în a-l face pe copil să plătească pentru ceea ce a făcut. Nu se gândesc la efectele pe termen lung asupra copilului.

Utilizând principiile disciplinei pozitive, un profesor își poate revizui erorile din atitudine și comportament. Orice situație este o minunată oportunitate de învățare. Când profesorii își realizează greșelile, și ei trebuie să aplice Metoda celor trei R ai Redresării din greșală, recunoscând că nu au procedat într-un mod tocmai corect și exprimându-și regretul pentru cele întâmplate.

BIBLIOGRAFIE

1. Beadle, Phil, Cum să predai – Strategii didactice, Didactica Publishing House, 2020;
2. Nelsen, Jane, Escobar, Linda, Disciplina pozitivă, Editura Playful Learning, Cluj, 2016.

RELATIA DINTRE EDUCAȚIA FORMALĂ, NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ

Profesor grad didactic I: Pantea R. Daniela
Școala Gimnazială Mihai Eminescu Alexandria

Educația a însoțit istoria omenirii de la începuturile ei, și va continua să existe de-a lungul întregii evoluții a acesteia. Educația este considerată un fenomen social, întrucât conservă și transmite experiența de cunoaștere teoretică și practică, valorile culturii și civilizației de la o generație la alta.

În cursul existenței sale, fiecare persoană este supusă unor influențe educative multiple, care pot acționa concomitent, succesiv sau complementar, în forme variate. Unele acționează spontan, incidental, altele au un caracter organizat, sistematizat, provenite din partea școlii sau a altor instituții extrașcolare.

În stransă legătură cu ideea potrivit căreia învățământul (educația școlară) trebuie privit în perspectiva educației permanente, s-au conturat conceptele de educație formală (instituționalizată), educație nonformală (extrașcolară) și educație informală (difuză), pentru denumirea curentă a tipurilor de educație ce se realizează astăzi. Încă din 1974, Coombs și Ahmed – echivalând educația cu învățarea – au identificat aceste tipuri, definindu-le astfel:

- educație informală: „proces ce durează o viață, prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemânări, aptitudini și înțelegere din experiențele zilnice”
- educație nonformală: „orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare subgrupelor specifice populației (atât adulții, cât și copii)”
- educația formală: „educația instituționalizată, structurată în mod ierarhic, gradată cronologic și condusă de la centru (Ministerul Învățământului), prin tradiție, ea a constituit centrul de interes al politicii școlare”

Educația formală

Termenul își are originea în cuvântul latinesc *formalis* cu semnificația de „organizat”, „oficial”.

O primă caracteristică a educației formale este aceea de *educație instituționalizată*, care se realizează într-o structură organizatorică clară, reprezentată de sistemul de învățământ.

Educația formală se realizează în cadrul sistemului de învățământ. Sistemul de învățământ cuprinde totalitatea unităților și instituțiilor de învățământ de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de instruire și educare. Sistemul de învățământ din țara noastră cuprinde unități și instituții de învățământ, de stat și particulare. Învățământul este organizat pe niveluri, asigurând coerența și continuitatea instruirii și educației în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Educația nonformală

Termenul își are originea în latinescul *nonformalis* preluat cu sensul “îm afara unor forme special/oficial organizate pentru un anumit gen de activitate”. Educația nonformală se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative.

Influențele educației nonformale se exercită fie prin mijloace și instituții tradiționale (familia, organizații de tineret, case de cultură și tehnică, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, universități populare, excursii, expoziții, formații cultural-artistice etc.), fie prin intermediul mass-media.

EDUCAȚIA INFORMALĂ

Denumirea acesteia provine din limba latină (*informis / informalis* preluat cu sensul de „spontan, neașteptat”).

Acest tip de educație se realizează grație influențelor cotidiene, prin interacțiunea individului cu alte persoane în mediul social, cultural, economic ș.a. Sunt influențe ce se situează în afara unui cadru organizat, instituționalizat, provenite din partea întregului mediu de viață, a ambianței familiale, ca și a celei imediate (civilizație urbană, viață a satului, grupuri de vârstă), și se datorează muncii efectuate, meseriei prestate, participării la viața social-culturală etc. Aceste activități nu îmbracă forme explicit educative.

Din punctul meu de vedere, relația dintre educația formală, nonformală și informală se caracterizează prin complementaritate, deoarece se completează reciproc și conduc la un rezultat favorabil pentru elev.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucoș C.Constantin, „Pedagogie”, Iasi 2022,Editura Polirom;
2. Crețu Daniela Maria., „Psihopedagogie - Elemente de formare a profesorilor”,Sibiu 1999, Editura Imago ;
3. Jinga Ioan., Istrate Elena., „Manual de pedagogie”, București 2006,Editura All.

ȘCOALA ÎN SERVICIUL COPILULUI/TÂNĂRULUI

**Prof.Gușă Petruța Felicia –
Școala Gimnazială Plosca**

Beneficiarul direct al educației este copilul/tânărul, cu cele trei dimensiuni de dezvoltare: corp, minte și suflet. Orice activitate organizată în instituțiile de învățământ și conexe este justificată în măsura în care îmbunătățește, în mod demonstrat sau evident, calitatea serviciilor dedicate lui. Succesul școlii este măsurat după modul în care fiecare copil ajuns la vârsta maturității se regăsește în cea mai bună variantă a sa la momentul respectiv și are implicit răspunsul la întrebarea „ce fel de om sunt, unde sunt bun în societatea globalizată, cum rămân bun și cum pot deveni și mai bun?”.

Școala asigură viitorilor adulți o alfabetizare funcțională în toate domeniile necesare unei vieți autonome și împlinite în societate, care să contribuie la starea de bine individuală și a comunității. Viitorul adult este capabil să acceseze orice tip de informație și să o înțeleagă suficient pentru a o folosi ca resursă în performanța propriilor acțiuni sau în excelență.

Școala oferă copiilor și tinerilor un set de repere valorice și culturale și de principii etice care să le asigure dezvoltarea unei identități complexe și bine definite din perspectiva națională, europeană și globală. Dezvoltă în rândul beneficiarilor capacitatea de a interpreta, prin filtrul acestor valori și repere, relația cu sine, ca ființă morală, cu familia, cu lumea profesională și cu societatea în general.

Școala asigură fiecărui beneficiar un nivel de dezvoltare personală care să-i permită gestionarea emoțiilor, luarea deciziilor, lucrul în echipă și în comunitate, a relațiilor sociale și interpersonale. În același timp, asigură, prin activitățile sale, că membrii societății au trăsăturile de caracter necesare pentru a face față schimbărilor sociale și economice: curiozitate, spirit de inițiativă și antreprenoriat, curaj de a adopta soluții noi și de a testa limite, capacitatea de a crea obiective și planuri personale și tenacitate în implementarea lor, adaptabilitate și flexibilitate.

Școala contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă a copiilor și tinerilor prin promovarea aptitudinilor sportive, a motricității, a competențelor necesare adoptării de către beneficiari a unei alimentații sănătoase și nutritive.

De asemenea, școala contribuie, alături de alți actori ai comunității, la educația pentru sănătate a elevilor, fiind garant al faptului că viitorii adulți au cunoștințele, abilitățile și atitudinile necesare unei vieți sănătoase atât din punct de vedere fizic cât și psihic.

La finalizarea studiilor, elevul este capabil să aplice practic, în viața de zi cu zi, cunoștințele dobândite în domeniul comunicării, al matematicii, al științelor și în cel digital. Are un set de abilități profesionale transferabile, precum și atitudinea și instrumentele necesare pentru intrarea calificată pe piața muncii. Are, de asemenea, un set de competențe care să-i permită gestionarea aspectelor economice și financiare ale vieții independente, crearea și gestionarea unei familii, participarea la comunități de interese și crearea acestora, asumarea răspunderii pentru sine și pentru acțiunile grupurilor din care face parte. Are cunoștințele și atitudinile necesare pentru a folosi sustenabil resursele existente în viața personală și în societate în general.

Școala dezvoltă în rândul elevilor înțelegerea faptului că învățarea va face parte permanent din viața lor de adulți, creează și consolidează comportamente de învățare pe tot parcursul vieții, adică acele atitudini, abilități și moduri de gândire care să-i ajute să se dezvolte continuu, în pas cu societatea în care trăiesc.

BIBLIOGRAFIE

1. Bălan B., Cucos C., „Psihopedagogie” (1998) Iași, Editura Polirom.
2. Păun E., „Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică” (2017), Iași, Editura Polirom.

IMPORTANȚA PREDĂRII EDUCAȚIEI PENTRU SĂNĂTATE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Trăilă Cornelia
Școala Gimnazială Mihai Eminescu Alexandria

„Ai grijă de corpul tău, pentru că este singurul loc unde va trebui să trăiești.” (Jim Rohn)

Dreptul la sănătate este unul din drepturile fundamentale ale omului. Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), sănătatea individului este definită drept „o stare de bine fizică, mentală și socială, și nu doar absența bolii sau a infirmității.”

Promovarea sănătății este procesul care oferă individului și colectivităților posibilitatea de a-și crește controlul asupra determinantilor sănătății și, prin aceasta, de a-și îmbunătăți starea de sănătate.

Educația pentru sănătate la nivelul școlii reprezintă una din principalele căi de promovare a cunoștințelor corecte privind diferite aspecte ale sănătății și totodată de formare a atitudinilor și deprinderilor indispensabile unui comportament responsabil și sănătos.

Există mai multe argumente care pot fi aduse în favoarea realizării educației pentru sănătate în cadrul unităților de învățământ:

- În primul rând, unul dintre scopurile în sine ale activității în învățământ este informarea autorizată a copiilor și adolescenților privind diferite domenii ale culturii și științei, în paralel cu dezvoltarea de activități practice. În acest sens, educația pentru sănătate, ca parte a științelor medicale, vizează nu numai transmiterea către elevi a unui bagaj informativ corect din punct de vedere științific,

cat mai ales crearea unor comportamente individuale sănătoase, a unor atitudini ce corespund idealului educațional.

- Școala este un loc perfect pentru transmiterea cunoștințelor de educație pentru sănătate a elevilor și are abilitatea și capacitatea de a se adresa unui procent reprezentativ din populație.

- Unul dintre elementele esențiale pentru dezvoltarea impactului dorit este inițierea și realizarea programelor de educație pentru sănătate la vârste cât mai tinere. Asupra unei persoane deja formate, adulte, astfel de activități au întotdeauna un impact mai redus decât acțiunile similare, realizate la vârste mai timpurii.

- Școala are o mare autoritate morală, oferind posibilitatea educației formale și nonformale, iar materiile de studiu oficiale din școli capătă, la nivel psihologic individual, o importanță mult mai mare. Introducerea „Educației pentru sănătate” ca disciplină în școli reprezintă implicit recunoașterea importanței acesteia pentru viața individului.

Proiectele pilot realizate până în prezent, în diferite județe ale țării, proiecte conduse atât prin intermediul instituțiilor guvernamentale, cât mai ales prin organizații nonguvernamentale, au demonstrat succesul și receptivitatea tinerilor pentru acest tip de inițiative.

Educația pentru sănătate face parte din viața culturală a fiecărei țări, deci organizarea și propagarea noțiunilor de ocrotire a sănătății, a sanogenezei, nu revine exclusiv sectorului sanitar ci, în egală măsură, trebuie să participe și alte sectoare ca: învățământul, organizații civice, biserica, diverse asociații, unități productive sau comerciale de stat ori particulare, toate având anumite responsabilități în acest sens. Cultura generală, inclusiv cultura sănătății, se formează prin instrucția generală a populației în setul continuu al generațiilor.

Această secvență a culturii generale, ce poartă titulatura specifică „de sănătate”, mai este considerată și azi ca fiind o activitate de bază și obligatorie a serviciilor de sănătate, în loc să fie apreciată ca o noțiune de „pregătire continuă”, de „educație premanentă”, de „perfecționare” pe un fond pregătit general în sistemul instrucției publice a populației. Veriga principală pe care ar trebui să acționeze serviciile de sănătate și cele educaționale pentru a avea rezultate bune, pe termen scurt și lung, privind îmbunătățirea stării de sănătate a populației, este educația pentru sănătate.

Educația pentru sănătate presupune acceptabilitate, respect reciproc, informare, mijloace pentru deprinderea diferitelor obiceiuri sanogene, cooperarea receptorilor, ea fiind totodată și un drept al omului și o obligație a societății, concretizată printr-o programă analitică școlară anuală integrată programei tuturor treptelor de instrucție (bazate pe mesaj educativ de cultură sanitară, imagini de exemplificare și demonstrații practice).

Acest program implică, obligatoriu, cunoașterea și aplicarea continuă a tehnicilor de comunicare, ca element fundamental. În acest sistem profesorii trebuie să fie un exemplu pentru elevi și trebuie realizată o colaborare permanentă între școală, familie, elevi și servicii de sănătate. Mesajul cel mai important pe care trebuie să-l transmită acțiunile concertate este conștientizarea responsabilității privind modul de viață sănătos și asumarea conștientă a unui stil de viață favorabil sănătății.

Un mare număr de factori sunt determinanți pentru sănătate, mai cu seamă predispoziția genetică, modul de viață, alimentația, statutul socio-economic, accesul la serviciile de îngrijiri a sănătății potrivite, inclusiv cei de mediu. Condițiile esențiale ale sănătății și supraviețuirii sunt accesul permanent la resursele mediului înconjurător: aer, apă, hrană, locuință, precum și condițiile climatice și socio-economice adecvate.

BIBLIOGRAFIE:

Educatia pentru sanatate in familie si in scoala. Editia a III-a - Fiat Lux;
<https://biblioteca.regielive.ro/proiecte/medicina/educatia-pentru-sanatate;>

IMPORTANȚA UTILIZĂRII PROIECTULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Autor: Bancu Claudia Adriana
Profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești

Introducerea proiectelor în curriculum nu reprezintă o idee nouă sau revoluționară în domeniul educației. În cursul deceniului trecut, practicile au evoluat totuși spre o strategie de predare mai formalizată. Învățarea prin metoda proiectului și-a câștigat un loc mai sigur în practicile școlare pe măsură ce experții au început să documenteze ceea ce cadrele didactice au înțeles de mult timp: elevii devin mai implicați în procesul de învățare atunci când au posibilitatea de a analiza, de a cerceta probleme complexe, provocatoare, uneori neplăcute, care se aseamănă cu cele din viața reală.

Metoda proiect este fundamentată pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală („learning by doing”), ceea ce îi conferă și motivația necesară. Opusă instrucției verbaliste și livreseți, învățarea prin realizarea de proiecte reprezintă un mod mai cuprinzător de organizare a procesului de învățământ prin care pot fi satisfăcute cerințele unei educații pragmatice, în spiritul acțiunii și independenței în gândire. „A învăța făcând” – devine din ce în ce mai mult unul dintre principiile de bază ale învățământului contemporan. Aristotel spunea că „ceea ce urmează să facem după ce am învățat, învățăm numai făcând”. Metoda proiectelor este o strategie didactică bazată pe interese, necesitate și posibilități de dezvoltare. Ea presupune lucrul în echipă, interacțiunea directă, dar și brainstorming-ul, care devin mijloace de bază ale procesului educativ. Prin metoda proiectului se lasă elevului mai multă libertate de exprimare și acțiune și se oferă ocazii reale de a lua decizii și de a-și asuma responsabilități. Toate acestea duc, implicit, la crearea unei motivații puternice și la o implicare deopotrivă efektivă și afectivă a elevilor. Simplul fapt, că sunt consultați în alegerea temelor și se ține cont de părerea lor, îi face pe elevi să aibă mai multă încredere în forțele proprii.

O temă este o idee, dar și o posibilitate de a-i ajuta pe elevi să învețe prin acțiune practică, cu finalitate reală, în care ei îmbină acțiunile de culegere a informațiilor cu cele de participare la o altă, concretă, aplicativă pe o temă.

Elaborarea proiectelor tematice ne impune o largă varietate a surselor de informare, dar și un dialog cu elevii în care, ascultându-i, punându-le întrebări despre ceea ce știu sau ce ar dori să știe, descoperim ce îi interesează și putem să organizăm conținuturile într-un plan logic de învățare. Importantă în derularea acestei metode a proiectelor este implicarea mai mare a părinților în activitatea propriilor copii („persoane-resursă”), ducând la o mai bună cunoaștere a activității din școală, dar și la cunoașterea mai profundă, mai realistă a copiilor lor, consolidându-se punțile afective și de comunicare între aceștia. Învățătorul încetează să mai fie un transmitător de cunoștințe, devenind un facilitator, un sfătuitor (consilier) al învățării. Învățătorul provoacă, organizează și stimulează situațiile de învățare. Elevii sunt conduși către autoînvățare și sunt motivați să planifice independent și colectiv, să implementeze și să evalueze procesul de învățare. Proiectul este un demers didactic în grup, într-o interacțiune continuă, prin care se urmărește integrarea noilor informații în structuri cognitive proprii și transferarea lor în conținuturi noi, aplicabile în practică, o comunitate de învățare în care fiecare contribuie atât la propria învățare, cât și la procesul de învățare colectiv, o acțiune de cercetare și acțiune practică în același timp.

Ideea realizării unui proiect izvorăște din setea elevilor de a acumula tot mai multe informații referitoare la un anumit subiect sau de a realiza legături între cunoștințele asimilate prin intermediul diferitelor discipline de învățământ într-o anumită perioadă școlară. Activitățile integrate care se

desfășoară pe parcursul unui proiect tematic asigură o învățare activă, reflectând interesele și experiența elevilor și au finalități reale. Pentru ca scopul propus să aibă finalitate trebuie respectate anumite principii democratice: „Cooperare, co-participare/Co-influență, negociere/ Luarea deciziilor în comun/ Coresponsabilitate/ Libertate, inițiativă/ Respect și toleranță.” Lucrul pe baza proiectelor tematice are un caracter interdisciplinar și permite abordarea subiectelor propuse din mai multe unghiuri, dezvoltând multilateral personalitatea copilului.

BIBLIOGRAFIE:

A. Stoica, "Evaluarea curentă și examenale-ghid pentru profesori", 2001, București Editura Pro Gnosis

M. Pintilie , "Metode moderne de învățare-evaluare", 202, Cluj-Napoca, Editura Eurodidact

M. Norel, "Metodica predării limbii și literaturii române", 2010, curs Brașov

ABORDĂRI MODERNE ÎN EDUCAȚIE

Profesor Iordache Ana Maria
Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roșiori de Vede

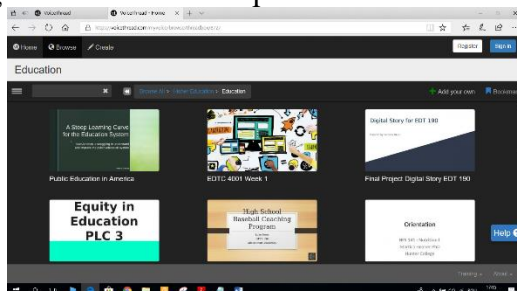
Cunoașterea colaborativă trebuie încurajată prin utilizarea cât mai multor sarcini care presupun rezolvarea unor probleme de către grupuri de elevi. Iar astfel de sarcini nu se pretează doar la informatică, toate disciplinele pot beneficia de pe urma cunoașterii colaborative.

Cu cât elevul este mai activ, cu atât el învață mai multe lucruri. Iar participarea lui îi crește și nivelul de atenție acordat școlii.

În cele ce urmează prezint câteva tehnologii pe care le putem integra în procesul de învățare.

1. <https://voicethread.com/>

VoiceThread (<http://voicethread.com/>) este un nou instrument de lucru colaborativ care permite unui utilizator înregistrat să partajeze imagini, să scrie, să înregistreze un comentariu audio, să discute cu alți utilizatori, să scrie comentarii sub formă de text. Acest instrument *VoiceThread* poate fi folosit atât ca metodă complementară de predare, cât și pentru realizarea unor proiecte în sistem colaborativ. De asemenea, poate fi utilizat în educația la distanță, permițând utilizatorilor înregistrați să urmărească lecția la ceva vreme după ce ea a fost realizată cu ajutorul *VoiceThread*.

2. **Bookmark-urile** sunt scurtături către pagini web pe care le generăm din orice browser și sunt stocate în secțiunea *Bookmarks* din cadrul acestuia. Aceste link-uri, dacă se află doar în lista din browser-ul folosit pe calculatorul personal nu prezintă interes decât pentru noi, cei care folosim

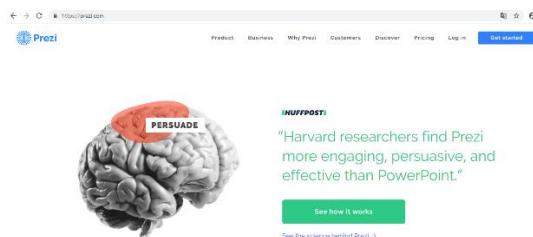
respectivul calculator. Dar există o modalitate prin care acest bookmark-uri pot fi puse la comun de mai mulți utilizatori ai Internetului și folosite în mod colaborativ. O astfel de modalitate poate fi întâlnită pe portalul de.icio.us care conține milioane de bookmark-uri de la utilizatori din toată lumea, sortate după *tag*, adică după eticheta pe care o definesc aceștia pentru fiecare bookmark. Atunci când sunt mai multe bookmark-uri cu aceeași etichetă, ele sunt afișate într-o listă comună.

Acest sistem de bookmarking colaborativ:

- ✓ este interesant pentru educație fiindcă facilitează accesul mai multor utilizatori (de exemplu, elevii dintr-o clasă sau dintr-un an școlar) la resursele identificate fie de ei înșiși, fie de un coordonator al lor (cum ar fi profesorul de la o anumită disciplină);
- ✓ poate fi utilizat nu doar pentru elevi, ci și pentru profesori. De exemplu, profesorii dintr-o anumită școală sau regiune pot să colaboreze pentru a identifica resurse on-line care se pretează la o utilizare în procesul educațional. Ei pot, să spunem, să selecteze pagini web cu materiale pentru o anumită disciplină sau cu materiale de pedagogie și metodică.

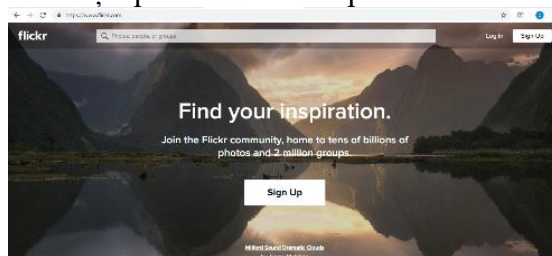
3. Slideshare (www.slideshare.com) este un portal care conține prezentări de tip Microsoft PowerPoint și Open Office Impress de la utilizatori din lumea întreagă.

Acest portal poate fi folosit atât pentru a găsi idei pentru prezentări sau pur și simplu pentru a învăța cât mai bine cum se fac prezentările de efect, cât și la clasă, pentru a-i motiva pe elevi să genereze ei înșiși prezentări pe care să le salveze pe acest portal. Pe lângă prezentare, site-ul oferă și posibilitatea de a introduce comentarii la prezentare sau note la fiecare slide în parte (pagină de prezentare).

4. Flickr -este cea mai mare resursă de imagini din lume, este un portal pe care utilizatorii înregistrați pot afișa imagini surprinse de ei sau imagini favorite, pot posta comentarii la imaginile respective, iar mai nou pot adăuga și fișiere video.

Flickr poate fi utilizat în educație pentru a crea un proiect colaborativ cu ajutorul imaginilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Stahl, G., Koschmann, T., & Suthers, D. (2006). Computer-supported collaborative learning: An historical perspective. In R. K. Sawyer (Ed.), Cambridge handbook of the learning sciences (pp. 409-426). Cambridge, UK: Cambridge University Press. Available at http://GerryStahl.net/cscl/CSCL_English.pdf in English
2. <http://www.elearning.ro/avantajele-platfomei-de-invatare-etwinning>

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII

Istrate Iuliana,
Profesor, Școala Gimnazială „Sfinții Voievozi”, Bragadiru

Omul – format ca personalitate este factor primordial al progresului social. Dezvoltarea personalității se manifestă prin încorporarea și conștientizarea de noi conduite, atitudini, permițând crearea unor relații cu mediul în care se formează.

Școala asigură fiecărui beneficiar un nivel de dezvoltare personală care să-i permită gestionarea emoțiilor, luarea deciziilor, lucrul în echipă, a relațiilor sociale și interpersonale.

Educația reprezintă o prioritate în viața oricărui individ, beneficiile aduse de acestea fiind nemăsurabile. Având ca scop final calitatea vieții, ea încearcă să înlăture confuziile referitoare la înțelegerea conceptului de educație permanentă.

Educația are un caracter pluridimensional, orientând acțiunea educativă pentru a răspunde nevoilor individului, dar și ale societății în care trăim.

Astfel, putem spune că educația constituie un ansamblu de acțiuni și influențe menite să permită copilului să-și dezvolte capacități intelectuale și fizice, dar și atitudini și sentimente morale și estetice în scopul responsabilizării și integrării sale ca cetățean.

O angajare completă a personalității aduce progres de ordin calitativ și cantitativ în procesul educațional. „Nu există o sursă mai bogată în satisfacții de cât aceea de a te simți opera propriei tale personalități și sculptor al propriei tale ființe”, spunea academicianul V. Pavelcu.

Preocuparea autoformativă se dezvoltă în procesul afirmării personalității în relații cu lumea exterioară accentuând năzuința spre realizarea de sine, autodepășire, creativitate.

Motivația automodelării personalității, la nivel caracterial, este dată de modelul și idealul de viață ce devin scopuri ale autoeducației.

Educația permanentă – un continuum existențial – are la bază un complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale fiecărui individ. Criteriul important care impune și justifică educația permanentă este factorul social, schițat de accelerarea schimbărilor, mobilitatea profesorilor, dinamismul, evoluția științelor, criza modelelor relaționale și de viață.

Așadar, scopul educației este „de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea atnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului” (Gentile G., „The Reform of Education”). Viitorul educației depinde foarte mult de adaptare; adaptarea metodelor care funcționează bine, dar și integrarea unor noi metode (copiii trebuie ajutați să-și exploreze curiozitatea, să privească lumea prin propria lentilă).

Aș concluziona cu o zicală ce poate ilustra foarte bine rolul educației în dezvoltarea personalității: „dacă cineva este înfometat și îi dai un pește, i-ai asigurat hrana pentru o zi. Dacă îl înveți să pescuiască, îi asiguri hrana pentru fiecare zi”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*, 1998, București, Editura Didactică și Pedagogică;
2. Cucoș, C., *Pedagogie*, 2002, Iași, Editura Polirom;
3. Stoica, M., *Pedagogie și psihologie*, 2002, Editura Gheorghe Lazăr.

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII

Profesor: Ivan Daniela
Școala Gimnazială Nr.1 Mărzănești, Teleorman

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Încercând o astfel de definiție, putem spune ca educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Din ce în ce mai multe probleme sociale intră în școală, ceea ce face ca școala să nu mai poată sta departe de comunitatea din care face parte. Pentru mulți ani, o echipă de cercetători condusă de J. Epstein a inițiat studii pentru a identifica premisele și modalitățile pe care trebuie să le aibă în vedere școlile pentru a dezvolta și implementa programe de parteneriat largi. Din această muncă au rezultat șase tipuri fundamentale de implicare, fiecare putând fi operaționalizat prin sute de practici la nivelul școlilor: calitatea de părinte (parenting), comunicarea între casă și școală, voluntariatul, învățarea acasă, luarea deciziilor, colaborarea cu comunitatea.

Comunitatea oferă o largă varietate de resurse importante de care școlile și familiile se pot folosi mai ușor pentru binele copiilor. De asemenea, participarea comunității la luarea de decizii poate îmbrăca următoarele forme: stabilirea priorităților, planificarea și executarea programelor, participarea la împărțirea beneficiilor din cadrul instituției, participarea la monitorizarea și evaluarea proiectelor.

Referitor la implicarea părinților în sfera educației formale, cercetările recente confirmă existența unor conexiuni pozitive între implicarea familiei și succesul școlar al elevilor, dar se cunoaște încă destul de puțin despre care practici, pentru cine și de ce se întâmplă asta. Altfel spus, parteneriatele școală-familie produc o diversitate de rezultate în toate planurile.

Părinții care se implică în activitatea școlară experimentează ocazii variate de a contribui la educația copiilor și devin ei înșiși motivați să-și continue educația. Participarea lor în cadrul activităților educaționale din școală este un prilej pentru adulți de a-și împărtăși abilitățile și interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relații pozitive cu proprii copii și cu școala, precum și la dezvoltarea conștiinței proprii valori și a încrederii în sine, iar pe de altă parte implicarea alături de ceilalți părinți din comunitate creează oportunități și rețele de implicare sporite, sedimentează relațiile sociale și poate crește sentimentul de control asupra mediului de viață.

De asemenea, comunitățile oferă mediul și contextul care poate întări valorile, cultura și învățarea în școală. Când aceste prime două instituții (familia și școala) formează o echipă, școala devine o adevărată forță în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale și continue a copiilor. Pentru a se ajunge la aceasta, școlile “trebuie să devină mai sensibile, responsabile, centrate pe copil și să se afle în strânsă legătură cu comunitatea și familia” .

Principiile definitorii pentru educația permanentă sunt:

- Educația nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existență a individului;
- Educația nu înseamnă exclusiv educația adulților, ea unifică toate componentele și etapele educației: educația preșcolară, educația primară, educația secundară, educația liceală, educația universitară, educația postuniversitară;
- Educația include modalitățile formale dar și pe cele nonformale: învățarea planificată, învățarea accidentală (spontană);

Scopul final al educației este să sporească calitatea vieții. Încercând să înlăture confuziile multiple referitoare la înțelegerea conceptului de educație permanentă, Emil Păun subliniază:

„educația permanentă nu este nici un sistem, nici un domeniu educativ, ea este principiul pe care se bazează organizarea globală a sistemului educațional. Educația permanentă este un adevărat proiect educativ, care are un caracter prospectiv și vehiculează un sistem de valori.”

CITATE DESPRE EDUCAȚIE

„O școală în care profesorul nu învață și el e o absurditate.” (Constantin Noica - Jurnal filozofic)

„Școala cea bună e aceea în care și școlarul învață pe profesor.” (Nicolae Iorga)

„Educația nu este pregătirea pentru viață, educația este viața însăși.” (John Dewey)

BIBLIOGRAFIE:

- C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 2002;
- E. Planchard, Pedagogia scolara contemporana, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1992;
- Sorin Cristea, Dictionar de termeni pedagogici, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1998;

VALORIFICAREA EXPERIENȚEI CRED ÎN LECȚIA DE RELIGIE

Propunător:

Prof. Matei Nicoleta Diana

Școala Gimnazială nr. 1 Măldăeni

Modelul de învățare a competențelor, în lecția de religie:

(1) dezvoltă la elevi strategii și competențe transversale/cheie:

- competențe de comunicare – procesând informații din surse diverse, în „sisteme simbolice” proprii
- competențe cognitive – vizualizând strategiile, interiorizând secvențele cognitive
- competențe metacognitive – prin angajare în proiecte „de dezvoltare personală”, reflectând asupra învățării, asupra capacităților proprii, preluând controlul propriei învățări etc
- competențe sociale – cooperând cu ceilalți colegi, cu profesorul său cu alte persoane, asumând roluri adecvate propriului profilului cognitiv
- competențe tehnologice – utilizarea tehnologiei pentru procesarea informațiilor, investigarea problemelor, prezentarea rezultatelor etc
- competențe antreprenoriale – conceperea unui proiect pe termen mediu și lung, evaluarea utilității, orientarea către un public-țintă, planificarea pașilor, creșterea responsabilității pentru activitatea întreprinsă etc
- competențe estetice și culturale – asimilarea și exprimarea estetică a rezultatelor activității proprii, crescând valoarea a ceea ce fiecare învață

(2) oferă profesorului că instrumente didactice:

- algoritmi didactici – ca programe de însușire a comportamentelor în contexte specifice formării competențelor, focalizând predarea pe procesele elaborării cunoștințelor „în sens direct” (noile cunoștințe nu mai sunt premisele activităților de învățare, ci rezultatele lor)
- profilurile cognitive ale elevilor – vizibile într-un spectru de capacități mai larg, crescând eficiența învățării
- competențele specifice și sarcini de învățare – modelele de învățare generează competențe specifice, respectiv, sarcini de învățare, în funcție de natura proceselor rezolutive implicate

- eșalonarea lecțiilor și a activităților de învățare – în diferite etape ale parcurgerii unui model de învățare profesorul se află în fața unor lecții distincte, eșalonate cauzal, corespunzând proceselor cognitive ale elaborării cunoștințelor de către elevi

Modelele empirice de învățare a competențelor se regăsesc ca structuri cognitive disciplinare ca metode didactice, cum sunt: observația sistematică, experimentul, rezolvarea de probleme, exercițiul, lucrările practice, proiectul, investigația, studiul de caz, dezbateră, jocul de rol și altele. Din punct de vedere didactic, nu toate metodele pedagogice vor fi identificate ca modele de învățare a competențelor, ci doar acelea capabile să încorporeze:

- ✓ elementele unei strategii didactice – felul cum reflectă contextele competențelor modelate, cum mediază parcurgerea programei școlare, cum asigură reglarea procesului de învățare etc
- ✓ elementele conducerii strategice a învățării – dezvoltare pe sistem de lecții, eșalonarea conținuturilor învățării pe baza secvențelor modelului de învățare asociat, interiorizarea secvențelor cognitive de către elevi

Metode didactice cum sunt: brainstorming, ciorchinele, metoda SINELG (sistem interactiv de luare a notițelor ...), bulgărele de zăpadă etc. nu pot constitui modele de învățare, ci tehnici de construire a activităților de învățare (sau tehnici de evaluare formativă).

CLASA INTERACTIVĂ – SOLUȚII PENTRU UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

Clasificarea metodelor și tehnicilor interactive de predare – învățare de grup. Valențele formativ-educative ale metodelor interactive de învățare în grup

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

“Activ” este elevul care “depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborarea a noilor cunoștințe.

“Activismul exterior” vine deci să servească drept suport material “activismului interior”, psihic, mental, să devină un purtător al acestuia.” (Ioan Cerghit, 1997, p.73)

După funcția didactică principală putem clasifica metodele și tehnicile interactive de grup astfel:

Metode de predare-învățare interactivă în grup

Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare

Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității

Metode de cercetare în grup

Valențele formativ-educative ale metodelor interactive de învățare în grup, în lecția de religie:

Valențele formativ-educative care recomandă aceste metode interactive ca practici de succes atât pentru învățare cât și pentru evaluare, sunt următoarele:

- ☐ asigură o mai bună clarificare conceptuală și o integrare ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional, devenind astfel operaționale;
- ☐ unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevului pe o perioadă mai lungă de timp, depășind neajunsurile altor metode tradiționale de evaluare cu caracter de sondaj și materie și între elevi;
- ☐ asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia;
- ☐ descurajează practicile de speculare sau de învățare doar pentru notă.

Bibliografie:

1. Bontaș, I., - Pedagogie, (1994), București, Editura All
2. Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I., O., - Prelegeri pedagogice, (2001), Iași, Editura Polirom
3. Cucoș, C., (coord.) - Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, (1998), Iași, Editura Polirom

MENTORATUL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

**Prof. înv. primar Bădescu Ruxandra Florentina,
Școala Gimnazială "Anton Pann", Rm. Vâlcea**

Formarea inițială a cadrelor didactice este organizată pe două dimensiuni, una fundamental-teoretică care se referă la disciplinele de pregătire fundamentală și alta practic-aplicativă care vizează parcurgerea unor discipline de pregătire în domeniul licenței, necesare pentru predare incluzând practică la clasă. În România, pregătirea didactică a cadrelor didactice care vor fi încadrate pe catedre din învățământul gimnazial, liceal, postliceal și superior este realizată de către Departamentele pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) din cadrul universităților.

În procesul de formare profesională a viitorilor profesori un rol decisiv îl au mentorii, prin modelul oferit de aceștia studenților practicanți, dacă ne referim la formarea inițială sau a debutanților, dacă ne referim la formarea continuă;

O definiție a mentoratului care valorizează latura formării inițiale și continue a personalului didactic este dată de Ezechil (2013): „activitate ce pune în evidență stabilirea unei relații între un expert și un novice/începător/debutant. Cel dintâi, mentorul, se oferă în primul pe sine ca resursă de formare. El devine un model de profesionist, demn de urmat, care creează condiții de învățare profesională integrată în contextul adecvat”.

Conform Nomenclatorului de coduri (COR) compatibile ISCO 08 „mentorul este profesorul de specialitate dintr-o școală sau liceu care are responsabilitatea de a conduce și coordona practica pedagogică a studenților/elevilor, prin intermediul căreia aceștia aplică noțiunile și cunoștințele de metodică dobândite și învață să predea.

Mentorul este persoana care deține un set de competențe profesionale, relaționale și aptitudinale, pe baza cărora construiește o relație care să asigure atingerea obiectivelor de dezvoltare profesională și personală a unei persoane care se află în faza inițială de formare sau de debut a carierei profesionale. Relația stabilită între mentor și studentul practicant trebuie să se bazeze pe asistență practică și pe îndrumare, pe consiliere și sprijin, pe ghidare spre dezvoltare și focalizare pe soluții

În context educațional, mentoratul este o relație de colaborare temporară între doi profesori bazată pe relația dintre un profesor mai experimentat și un novice, sau un profesor debutant. Mentoratul este „contribuția semnificativă de la o persoană către alta pentru a ajuta tranziția uneia dintre ele în termeni de cunoștințe, experiență profesională și mod de gândire” (Megginson & Clutterbuck, 2004). Activitatea de mentorat (mentoringul) depășește transmiterea experienței profesionale a mentorului acumulată de-a lungul timpului, presupunând identificarea punctelor comune, a dimensiunilor care să asigure succesul novicei în cariera profesională. Într-o astfel de relație este foarte important ca persoanele implicate să conștientizeze punctele tari, dar și vulnerabilitățile celor două entități implicate în acest proces.

La nivelul învățământului preuniversitar din România se desfășoară următoarele tipuri de activități de mentorat:

- a) mentoratul pentru inserția profesională a cadrelor didactice debutante, exercitat de profesori mentori, membri ai Corpului profesorilor mentori;
- b) mentoratul pentru pregătirea practică din cadrul masteratului didactic/pentru practica pedagogică a elevilor din liceele pedagogice care se realizează de cadrele didactice desemnate la nivelul unității școlare pentru acest tip de mentorat;
- c) mentoratul pentru formarea continuă desfășurat la nivelul unității de învățământ;
- d) mentoratul pentru dezvoltare profesională desfășurat în Casele corpului didactic;
- e) mentoratul pentru derularea programelor educative pentru copiii și tinerii capabili de performanțe înalte.

În mediul școlar, mentoratul este o relație temporară de colaborare între doi profesori, un profesor experimentat sau mentor, și un profesor debutant. Scopul mentoratului didactic este cel de a echipa profesorul debutant cu un sistem de sprijin care să-l ajute să atingă succesul în munca sa în școală. Modelul mentoratului didactic se bazează pe următoarele premise:

- a) acceptarea mentoratului de către conducerea școlii;
- b) disponibilitatea profesorului debutant/ începător de a participa la mentorat pe lângă un coleg profesor mai experimentat;
- c) disponibilitatea profesorului experimentat de a fi mentor.

Implementarea programului de mentorat în școală poate fi susținută prin activități adiționale, inspirate și finanțate de managementul școlii.

BIBLIOGRAFIE:

- 1. Buell, C. (2004). *Models of Mentoring in Communication*. *Communication Education*, 1479-5795;
- 2. Constandache, M. (2001). *Formarea inițială pentru profesia didactică prin colegiile universitare de institutori*. Constanța: Editura Muntenia & Leda.
- 3. Păun, E. & Potolea, D. (coord.), (2002). *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iași: Editura Polirom.
- 4. Păun, E., Ezechil, L. (2013). *Metode și tehnici de coaching folosite pe perioada practicii pedagogice*. București: Matrix Rom.

METODE ALTERNATIVE UTILIZATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Autor: Bancu Claudia Adriana
Profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești

Metodele interactive de grup acționează asupra modului de gândire și de manifestare a copilului. Aplicarea lor trebuie făcută sub forma unui joc. Prezentate astfel, ele atrag copiii în activitate spre învățarea activă, spre cooperare, îi determină să se consulte în grup în luarea deciziilor și previn/aplanează conflictele. Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Potențialul formativ al *proiectului* în cadrul orelor de istorie rezidă în faptul că exersează abilitățile practic-aplicative ale elevilor, asigurând o clarificare conceptuală mai bună și o corectă integrare a lor în sistemul curricular național. Activitățile întreprinse răspund și nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pe fiecare elev, valorificând potențele creatoare și originalitatea acestora. Îngemănarea proiectului cu elementele specifice pedagogiei muzeale stimulează formarea și dezvoltarea capacității de cercetare, descoperire și înțelegere a istoriei de către elevi. Această

metodă favorizează un nou tip de relație învățător-elev, fiind create totodată oportunități elevilor de a demonstra ceea ce știu să facă într-o varietate de contexte și situații. Participarea la realizarea unor astfel de proiecte oferă elevilor posibilitatea să-și cunoască și să valorifice posibilitățile reale de învățare, să-și formeze o imagine corectă asupra complexității evoluției istorice și, nu în ultimul rând, să asimileze valorile spirituale, tradițiile poporului din care fac parte.

Metoda piramidei, cunoscută și sub numele de *metoda bulgărelui de zăpadă*, este o îmbinare armonioasă între activitatea individuală și cea a grupurilor de elevi. Are rolul de a încorpora activitatea fiecărui elev într-un demers amplu menit să rezolve o problemă complexă. Presupune organizarea unei activități structurată în următoarele etape:

1. individuală: elevii primesc o temă pe care o rezolvă individual într-o perioadă scurtă de timp
2. perechi: se formează grupe de doi elevi, care își verifică reciproc rezultatele și încearcă să răspundă la întrebările care s-au formulat în interiorul acestui grup
3. grupuri de patru: formate prin unirea perechilor două câte două. Elevii își confruntă rezultatele, concep un răspuns nou, într-o formulare la care își aduc toți contribuția, identificând concluziile cu caracter general și zonele de controversă rezultate în urma întrebărilor fiecăruia
4. întreaga clasă: un reprezentant al fiecărui grup prezintă concluziile echipei sale. Acestea pot fi notate pe tablă, pentru a putea realiza comparația între răspunsurile grupurilor. Pe baza lor, se concep concluziile finale.

Structura cumulativă a piramidei răspunsurilor are numeroase avantaje:

-activitatea individuală, urmată de activitatea în echipă, le oferă elevilor posibilitatea de a-și formula opiniile personale și de a le verifica, îmbunătăți sau transforma în raport de răspunsurile altor membri ai grupului creșterea progresivă a dimensiunilor grupului implică o confruntare repetată cu idei și considerații noi

-creșterea graduală a complexității itemilor, fiecare fază fiind construită pe treptele anterioare, simplifică abordarea problemei, o sintetizează și o reduce la esență.

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații. În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează copilul pe drumul spre cunoaștere. În didactica modernă se observă că elevului i se atribuie roluri noi, accentul punându-se pe strategiile și metodele centrate pe elev. Acesta trebuie să-și exprime punctele de vedere proprii, să realizeze schimburi de idei cu ceilalți, să argumenteze, să-și pună întrebări cu scopul de a înțelege, să coopereze cu alți elevi în vederea rezolvării problemelor și a sarcinilor de lucru.

BIBLIOGRAFIE:

A. Stoica, "Evaluarea curentă și examenale-ghid pentru profesori", 2001, București Editura Pro Gnosis

M. Pintilie, "Metode moderne de învățare-evaluare", 202, Cluj-Napoca, Editura Eurodidact

M. Norel, "Metodica predării limbii și literaturii române", 2010, curs Brașov

VOLUNTARIATUL ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR

**Mirancea Georgiana, profesor învățământ primar, -
Școala Gimnazială nr 1 Mârzănești, jud. Teleorman**

În statele lumii civilizate, voluntariatul reprezintă un tip de activitate practicat la scară largă de categorii diverse de oameni și din diferite motive: de a ajuta semenii, de a se experimenta într-un anumit domeniu, de a cunoaște oameni sau chiar de a se distra, în sensul bun al cuvântului. În România, voluntariatul beneficiază de o minimă atenție și de o slabă informare.

În domeniul educației, voluntariatul are un rol extrem de important, vizând dezvoltarea personalității elevilor. Născut din dragostea față de aproapele nostru, dintr-un adevărat spirit civic, voluntariatul devine din ce în ce mai atractiv pentru tineri. Am descoperit acest aspect la copiii din școala noastră, urmărindu-le evoluția și celor care și-au luat deja „zborul”. Activitățile realizate de noi la nivelul școlii i-a ajutat să vadă viața dintr-o altă perspectivă, având sentimentul și conștientizând că pot fi utili societății, că marea schimbare poate începe cu ei. Un aspect important al creării de șanse egale pentru copiii defavorizați îl poate reprezenta sensibilizarea elevilor cu privire la nevoile colegilor aflați în situația de a absenta de la cursuri și chiar de a abandona școala. Prin intermediul unor dezbateri, jocuri de rol, activități de voluntariat, elevii ajung să cunoască viața grea a altor copii care nu au posibilități financiare sau de alt tip, reușind să empatizeze cu ei. Aceste acțiuni duc la sporirea motivației învățării, implicarea activă în propria devenire, schimbarea statutului personal în comunitatea din care provine elevul, descoperirea capacităților, competențelor proprii.

Activitățile de voluntariat pe care le-am realizat în cadrul școlii noastre i-au vizat pe elevii cu cerințe educative speciale, pe cei aflați în pragul abandonului școlar și pe copiii proveniți din familii defavorizate, în scopul ameliorării diferențelor din comunitate, ajutându-i astfel și pe cei buni sau foarte buni la învățătură. Cu sprijinul unor edituri, cercurile de lectură i-au avut ca protagoniști pe acești copii. Concret, m-am gândit că nu numai copilul cu cerințe educative speciale are nevoie de ajutor, mai mult de atât, chiar el poate fi de ajutor la rândul său.

Activitățile în care aceste roluri se schimbă sunt extrem de interesante la nivelul dezvoltării psihice a elevului, întrucât, din neputincios și neajutorat, devine un om important, util pentru comunitatea sa, fapt pe care îl vede prin realizările sale. Elevii conștientizează, prin manifestări precum simpozioane, serbări, concursuri de creație literară, importanța existenței unei mentalități pozitive legate de interculturalitate, toleranță, respect reciproc și respect față de cei defavorizați. Activitățile literare au și rolul de coeziune a grupului, de a îmbunătăți relațiile de comunicare și interrelaționare între elevi, respectiv, elevi și adulți. Acestea se realizează și în vederea apropiării procesului instructiv-educativ de „școala de după școală”, înzestrării elevilor cu acele capacități și atitudini care să mărească raportarea creativă la mediul școlar și la cerințele sociale.

Un alt aspect important este schimbul de experiență care se realizează la nivelul acestor activități, elevii învățând astfel să își asume responsabilități diverse, să înțeleagă mai bine problemele comunității în care trăiesc. Învățarea lucrurilor noi îi ajută să își formeze deprinderi utile, realizându-se într-un alt fel decât prin memorarea unor conținuturi lipsite de sens pentru ei. Astfel elevii învață să dăruiască, la rândul lor, o parte din ceea ce au sau din ce au primit. Faptul că fac parte dintr-o echipă le oferă un confort psihic enorm. În calitate de profesor, am observat comportamentul copiilor care se integrează ușor, sunt ca un magnet pentru cei din jurul lor, dar și pe cel al elevilor stigmatizați de colectiv din anumite motive. Am constatat cu mare mulțumire schimbarea radicală care s-a produs când un asemenea elev a devenit voluntar, personaj principal al propriei vieți; cei din jurul său l-au

privit altfel, l-au descoperit într-un mod surprinzător, ceea ce l-a ajutat să își facă prieteni și să aibă rezultate mult mai bune la învățătură.

Scopul cel mai important pentru care trebuie să fim voluntari și, de asemenea, pentru care este bine să ne învățăm copiii să facă voluntariat este sintetizat de liderul politic și spiritual indian, Mahatma Gandhi: „dacă vrem să trăim într-o lume mai bună, trebuie să contribuim la crearea ei”. Pentru aceasta este necesar să pornim din interiorul nostru, al fiecăruia, prin schimbarea mentalității, prin toleranță și prin iubire. Elevii învață să trăiască în relație de ajutorare față de persoanele defavorizate, să-și dezvolte stări afective pozitive, să cunoască aspecte ale vieții unor persoane singure, bolnave sau abandonate. Participarea într-un cadru formal la activități de acest fel conferă elevilor în formare sentimentul de apartenență. Mai mult decât atât, tinerii se simt valorificați, își formează noi prieteni și realizează rolul lor în societate, participând alături de copiii defavorizați la activități literare ce pot oferi bucurie sufletească prin sensibilitatea exprimării.

BIBLIOGRAFIE :

Verza E., Păun E., 2008 – „Educația integrată a copiilor cu handicap”, UNICEF și RENINCO, București.

VALOAREA EDUCATIVĂ A ACTIVITĂȚILOR DE TIP OUTDOOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

**Mocanu-Tudor Florentina, profesor învățământ preșcolar,
Grădinița cu Program Prelungit “Voinicelul” Slobozia, Județul Ialomița**

Selecția conținuturilor activităților instructiv-educative, indiferent de ciclul de învățământ, reprezintă o sarcină importantă, complexă și de mare responsabilitate pentru cadrele didactice. Conținuturile educaționale trebuie să includă informații care, pe de-o parte sunt relevante pentru individ și societate, iar pe de altă parte, corespunzătoare particularităților specifice de vârstă și posibil de asimilat de către elevi. Prin urmare, selecția conținuturilor se realizează după niște criterii riguroase stabilite, asupra cărora există diferite păreri în literatura de specialitate. Indiferent de criteriile utilizate și de numărul lor, important este ca ele să asigure selectarea conținuturilor cu valoare formativă reală, potrivite pentru pregătirea educabililor pentru viață. Referitor la această problemă, V. Frunză atrage atenția asupra lipsei criteriilor sociale și economice, criterii relevante pentru formarea și evoluția viitoare a copiilor. Potrivit opiniei sale, criteriile de natură socială permit selectarea conținutului necesar formării și dezvoltării comportamentului social, deci integrării individului în societate... (V. Frunză, pag. 157-160)¹.” Din această perspectivă, cadrele didactice, inclusiv cele din învățământul preșcolar trebuie să se îndrepte către contextul în care au loc activitățile de învățare. Trebuie spus că, aproape în prezent, majoritatea activităților cu preșcolarii se desfășoară în spațiu închis, în contexte create artificial de cadrul didactic cu ajutorul materialelor didactice care substituie realitatea (imagini, jetoane și în cazul cel mai fericit, filmulețe).

Dacă avem în vedere însă, că unul dintre cele patru obiectivele educaționale generale ale învățământului preșcolar, este “încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor,

¹Frunză, Virgil, *Probleme de pedagogie contemporană*, Editura Universitară, București, 2013

ca experiențe autonome de învățare²”, ar trebui, indiferent cât efort presupune, să acordăm prioritate activităților desfășurate în mediul real, natural, care asigură un transfer de cunoștințe net superior, favorizează înțelegerea conținutului predat și învățarea durabilă. E adevărat că, în structura anului școlar a fost inclusă „Școala altfel”, prin care se dorește ieșirea din rutina zilnică a activităților didactice și desfășurarea unor activități educaționale în context non-formal. Aș spune că, „Școala altfel” reprezintă o timidă încercare de a spori eficiența învățământului prin completarea educației formale cu educația nonformală. Sunt activități atipice pentru învățământul românesc, dar inovatoare, destinate, prielnice pentru cunoaștere. Bine argumentate teoretic și bine venite practic, acest tip de activități tinde să devină o simplă formalitate, datorită lipsei posibilităților de a deplasa zilnic, timp de o săptămână, copii de vârstă preșcolară în locuri publice.

Incontestabil însă, activitățile de tip outdoor reprezintă experiențe cu înaltă valoare educativă. Fiecare copil are șansa de a selecta informațiile în funcție de propriile interese și de a-și mobiliza singur toate resursele interne de care dispune (atenție, motivație, etc.) pentru a observa-cerceta tema abordată. Este o modalitate de învățare care respectă ritmul propriu al fiecăruia, iar beneficiile acestui tip de demers le vom regăsi la nivel individual. Întotdeauna, ceea ce vedem este mai ușor de înțeles și reținut, decât ceea ce auzim. Cu atât mai mult la copiii de vârstă preșcolară, pentru care abstractizările și generalizările constituie procese psihice în curs de formare, iar lipsa concretului le crează greutăți de înțelegere.

Activitățile de tip outdoor reprezintă o modalitate de abordare a procesului instructiv-educativ din perspectivă interdisciplinară. Copiii pot explora, descoperi și gândi liber. Ei acumulează cunoștințe la nivel cognitiv, prin stimularea gândirii și realizarea unor conexiuni care le vor permite să rețină și să-și reamintească mai ușor ceea ce a văzut. Natura relaxantă a mediului de învățare, prezența întregului grup de copii, stimulează comunicarea între membrii grupului, elimină barierele de comunicare între aceștia, oferindu-le posibilitatea să construiască relații sănătoase, într-un cuvânt formarea și dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Dobândirea propriei experiențe conduce la creșterea stimei de sine și a încrederii în propriile forțe a tuturor participanților.

Realitatea însă, ne demonstrează că în prezent, activitățile de tip outdoor au o pondere foarte mică în structura activităților desfășurate cu copiii de vârstă preșcolară. Reținerea cadrelor didactice față de astfel de activități este generată, în foarte mare proporție, de obligativitatea asigurării siguranței copiilor în timpul acestora, condiție indispensabilă care trebuie să caracterizeze mediului de desfășurare. În lipsa acestor condiții, activitățile experimentale de observare, învățarea prin cercetare directă și descoperire suferă calitativ, indiferent cât de creativ ar fi cadrul didactic. Ca opinie personală, cred că acest aspect ar putea fi rezolvat dacă la nivelul comunității locale ar exista inițiativa de a crea și amenaja spații speciale de învățare în aer liber pentru preșcolari, adaptate la conținutul curricular prevăzut legal. Putem concluziona că, activitățile de tip outdoor reprezintă forma educațională cea mai potrivită pentru dezvoltarea personală a preșcolarilor, oferindu-le abilități, cunoștințe și mecanisme esențiale pentru adaptarea lor la mediul de viață în care trăiesc acum și / în care urmează să trăiască în viitor.

BIBLIOGRAFIE

*** Curriculum pentru educație timpurie-2019

Frunză, V. , Probleme de pedagogie contemporană, 2013, București, Editura Universitară

² *** Curriculum pentru educație timpurie-2019, pag 14

NOI DIMENSIUNI ALE ACTIVITĂȚII DIDACTICE A PROFESORILOR DE GEOGRAFIE; PROVOCĂRI ALE ALTERNANȚEI DINTRE ÎNVĂȚAREA ONLINE, ȘI ÎNVĂȚAREA FAȚĂ ÎN FAȚĂ

**Prof. Mina Mirela Alina
Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Alexandria**

**MOTTO:
„Școala trebuie adaptată la copii și nu copiii adaptați școlilor.”
Alexander Sutherland**

În contextul transformărilor actuale din educație, atenția cadrelor didactice se concentrează pe fenomenul de digitalizare și metodele de predare folosite, astfel încât procesul educațional să nu fie afectat din punct de vedere calitativ.

Școala trebuie privită ca un laborator ce permite elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul individual de învățare, cu sprijinul profesorului care are rolul de a crea scenarii reale de învățare. Așadar, în condițiile actuale, profesorul trebuie să găsească metodele potrivite pentru a putea susține la același nivel calitatea procesului educațional. Predarea în mediul online pune la încercare capacitatea profesorului de a se adapta la noile condiții și de a-și pune în valoare creativitatea și inventivitatea. Orele clasice, închise, trebuie înlocuite cu lecții de tip “open up” care permit elevilor să primească informațiile de bază într-un timp relativ scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron. Prin urmare rolul primordial al profesorului nu mai este acela de a transmite informații rigide, ci mai ales de a ghida elevul în procesul de învățare.

În ceea ce privește evaluarea, profesorul trebuie să țină cont de finalitatea actului educațional, conștientizând că elevul trebuie să învețe, pe lângă altele și abilități esențiale generale precum comunicare, colaborarea, gândirea critică sau rezolvarea de probleme. Pentru a obține rezultate cât mai bune, procesul de învățare nu trebuie să fie rigid, ci din contră, să permită elevului să experimenteze, să se dezvolte profesional, acesta fiind astfel mai implicat în procesul de învățare. Soluția de menținere a unui nivel ridicat de implicare din partea elevilor pare să fie stimularea gândirii critice și creative a acestora deoarece creativitatea combină în mod ideal cunoștințele tehnice cu motivația și imaginația.

Activitate de instruire online nu poate înlocui, din punct de vedere pedagogic, interacțiunile sociale elev-elev, elev-cadru didactic, însă tehnologia, astăzi din ce în ce mai mult, parte a vieții noastre, pune la dispoziție atât cadrelor didactice cât și elevilor și părinților produsele de învățare online, prin intermediul cărora copiii descoperă resurse educaționale atractive, incitante, creative, dinamice, care le suscită interesul pentru studiul geografiei, le crește motivația internă pentru învățare, le pune în valoare cunoștințele și deprinderile formate în medii diferite de învățare. Accesul la aceste resurse educaționale poate fi realizat rapid, la orice oră și din orice loc, elevii având posibilitatea de a își desăvârși/consolida pregătirea, grație numeroaselor jocuri educaționale, animații, filme, imagini, materiale informative, prezentări reunite într-un singur loc și grupate în funcție de specificul învățării.

Pornind de la următorul citat: *"Dacă vrei să faci un lucru, vei găsi o cale. Dacă nu vrei să-l faci, vei găsi o scuză"* (Brian Tracy), m-am folosit de toate webinarile, cursurile online și alte metode de formare continuă pe care le-am găsit în mediul online pentru a afla cum pot lucra pe platformele de eLearning.

Revenirea la școală față în față a fost, de asemenea, o provocare, atât pentru elevi dar și pentru noi cadrele didactice. În studiul Geografiei, hartile, fie ele clasice sau digitale, modelele și animațiile ocupă un loc important în procesul de predare învățare. Elevii generațiilor actuale, fiind atrași de

tehnologie, sunt mult mai receptivi și își însușesc mult mai ușor cunoștințele utilizând noile tehnologii.

Astfel în cadrul orelor de Geografie am încercat, la fiecare oră, să utilizez, atât în predare cât și în evaluare, aplicații digitale, animații, filme cu scopul dezvoltării competențelor. Voi prezenta, în continuare, câte exemple de aplicații și platforme utilizate în predarea Geografiei la clasele IX- XII.

La clasa a IX-a, am utilizat mai multe platforme educaționale, atât în predarea online cât și la clasă. Astfel în predarea conținuturilor lecției „Mișcările Pământului și consecințele lor geografice” am utilizat platforma LIVRESQ([Mișcările Pământului \(livresq.com\)](https://livresq.com)), iar pentru înțelegerea noțiunilor noi și realizarea de aplicații în cadrul lecției „Coordonatele geografice” am utilizat aplicația Google Earth (<https://earth.google.com/web/>)

La clasa a X-a, lecția „State și grupări regionale de state”, pentru predarea și evaluarea conținuturilor și competențelor dobândite am utilizat atât aplicația Seterra (<https://www.geoguessr.com/seterra/ro>) cât și platformele Livresq (<https://view.livresq.com/view/>) și Wordwall (<https://wordwall.net/ro/resource/16418748/regiunile-geografice-ale-europei-%C8%99i-statele-apar%C8%9Bin%C4%83toare>; <https://wordwall.net/ro/resource/16418748/regiunile-geografice-ale-europei-%C8%99i-statele-apar%C8%9Bin%C4%83toare>), iar în cadrul lecției „Urbanizarea și explozia urbană” am utilizat platforma Matematica (<https://www.mathematica.org/dataviz/urbanization>).

La clasa a XII-a, cea mai utilizată platformă în evaluare a fost platforma Wordwall(<https://wordwall.net/ro/resource/11008340/relieful-europei>; <https://wordwall.net/ro/resource/4992670/relieful-rom%C3%A2niei>)

Bineînțeles că în derularea lecțiilor /activităților online, profesorii pot combina, cu puțină creativitate, mai multe resurse digitale, complet gratuite pentru domeniul educational și cu pachetul simplu de bază, astfel încât informațiile să fie transmise într-un mod cât mai atractiv și dinamic pentru elevi.

Continuarea formării și informării elevilor noștri trebuie să rămână un deziderat pentru toți, singurul scop fiind acela de evoluție, indiferent de mediul sau de forma în care se furnizează informația.

BIBLIOGRAFIE:

1. Botnariuc, P., Cucos, C., Glava, C., Iancu, D.E., Ilie, M.D., Istrate, O. ... Velea, S., *Școala online. Elemente pentru inovarea educației. Raport de cercetare evaluativă*, Editura Universității din București. Preluat pe 4 mai 2020 de pe https://unibuc.ro/wp-content/uploads/2020/05/Scoala_Online_Raport_aprilie_2020.pdf
2. Făt, Silvia & Adrian Labăr, *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC* (2009), București, 2009.

PROFESOR ÎN ERA DIGITALĂ

**Prof. Orodel Liliana,
Liceul Tehnologic Virgil Madgearu, Roșiori**

Captarea atenției elevilor la școală în era digitală reprezintă o mare provocare pentru cadrele didactice. Copiii par a fi mai neastâmpărați, cu fiecare generație nouă, iar lipsa lor de atenție se reflectă în notele obținute la examenele importante care le vor călăuzi viitorul. O fi vina elevilor, a părinților sau a „Internetului” pentru cele întâmplute?

Pentru educația în era digitală tehnologia are un rol important în învățare. Deși, până acum se credea că tehnologia ar împiedica și îngreuna procesul de învățare și predare, s-a constatat că de fapt pentru generația actuală este un sprijin imens. De exemplu, profesorii de limbi străine sau limba română pot ruga elevii să caute traducerea și înțelesul unui cuvânt într-un dicționar electronic. Poate că unii oameni ar spune că de ce nu folosesc un dicționar clasic. Dacă luăm în considerare modul în care evoluează societatea vom realiza că dicționarul online va fi mai la îndemână de folosit, pentru educația în era digitală, decât unul clasic.

O dată cu apariția tehnologiei și integrarea acesteia în viața de zi cu zi s-a ajuns și la schimbarea pieței muncii. Așadar au dispărut multe locuri de muncă, dar au fost înlocuite de unele care se bazează pe utilizarea calculatorului și a tehnologiei. Din cauza acestei digitalizări la nivel mondial s-a ajuns la faptul că cei care ajungeau să lucreze aveau nevoie de competențe digitale, la un nivel minim. De asemenea, automatizarea proceselor a dus la pierderea multor locuri de muncă.

Educația în secolul 21 nu se mai poate face doar cu tabla și cu creta. Tehnologia a avansat și pune la dispoziția spațiului educațional instrumentele sale. Tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice care o promovează. Pentru a intra în conexiune cu acești tineri și copii, profesorii trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare (Cucos, 2008). Noile tehnologii de informare și comunicare pot ușura instruirea, pot să îi confere acesteia noi dimensiuni în spațiul virtual (jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse on line, proiecte de grup on line, portofolii digitate etc.). Integrarea tehnologiei în practicile de instruire aduce experiențele de învățare la un alt nivel și mult mai apropiat de limbajul generației nativilor digitali.

Centrarea pe elevi presupune ca activitatea de predare să fie adaptată la nevoile și experiența de cunoaștere a elevilor, să genereze învățare activă și să valorifice stilurile diferite de învățare ale acestora. Pentru ca învățarea activă să se producă, profesorii trebuie să angajeze elevii într-un efort intelectual, să trezească resorturile afective și volitive ale acestuia, apelând la metode și mijloace de învățământ adecvate. Copiii sunt diferiți și au așteptări diferite.

Profesorul de azi trebuie să fie capabil să își analizeze practicile de instruire și să se adapteze la nevoile elevilor, fie că e vorba de integrarea de tehnologii, de reconsiderarea metodelor de predare sau de evaluare sau de gestionarea relației cu elevii.

Un cadru didactic eficient se pliază pe nevoile elevului, adâncește calitățile, talentele și pasiunile acestuia, elimină imperfecțiunile caracterului și modelează când este nevoie orice aspect corijabil. Profesorul eficient este acela care indiferent de numărul generației pe care o are sub aripa sa, reușește să transmită dorința și setea de cunoaștere în fiecare zi și în fiecare oră petrecută cu elevii săi.

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativ noilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specific. Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut

BIBLIOGRAFIE:

Cury, A., *Părinți străluciți, profesori fascinanți* (2005), Ed. For you, București

Cucoș, C., *Educația: iubire, edificare, desăvârșire* (2008), Polirom, București

Istrate, O., *Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație*, (2010), București

Făt, S & Labăr, A., *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC (2009). Raport de cercetare evaluativă*, București

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

**Pescaru Mirela - prof. învă. primar
Școala Gimnazială "Dan Berindei", Roșiorii de Vede**

După cum a afirmat Kant, nu ne naștem oameni, ci devenim oameni, tocmai prin intermediul educației. Când spun „oameni”, mă refer la om din punct de vedere intelectual, nu biologic.

Atunci când părinții sunt implicați în viața școlară a copiilor lor, aceștia beneficiază de sprijin și cunoștințe, fiind o cale prin care cei mici să-și dezvolte dorința pentru cunoaștere. Cercetările au arătat o scădere a procentului de părinți care să susțină comunicarea intimă dintre părinte-profesor. Părinții moderni preferă metode de comunicare la distanță, cum ar fi platformele online și sunt mai puțin susceptibili să participe la ședințe sau activități școlare. În timp ce tehnologia și instrumentele digitale pot ajuta familiile să rămână informate, elevii își pot pierde interesul pentru școală atunci când părinții nu își oferă sprijinul.

Pe de altă parte, profesorii observă schimbări importante în clasele lor atunci când părinții se implică, cum ar fi îmbunătățirea motivației și performanței elevilor. De asemenea, colaborarea cu părinții poate ajuta la identificarea nevoilor și obiectivelor și pot exista discuții despre modul în care părinții pot contribui. Comunicarea cu familia oferă profesorului posibilitatea de a asculta preocupările acestora și de a le explica mai multe despre educația celor mici.

Dezvoltarea personalității unui om începe în momentul în care persoana în cauză este capabilă de a putea face alegeri, pentru că un om care știe să meargă într-o direcție știe și de ce a ales să meargă în acea direcție, asta e educația, atunci când știi de ce faci un lucru și știi cum să faci un lucru.

Educația este factorul care mijlocește interacțiunea dintre premisele ereditare și condițiile de mediu, orientând procesul formării și dezvoltării personalității în perspectiva unor finalități formative explicate. Educația este, în ultima instanță, un proces sistematic și

organizat de socializare și umanizare , de asimilare și interiorizare progresivă a elementelor socio-culturale din mediul ambiant.

Prin intermediul educației , copilul asimilează și interiorizează - transferandu-le în comportamente - modele , norme , valori , atitudini , cunoștințe etc. ce asigură trecerea de la realitatea pur biologică , la cea socială , umană .

Pe această bază - având ca premisă predispozițiile ereditare - se edifică personalitatea copilului .

Se poate afirma că personalitatea copilului este rezultanta acțiunii conjugate a factorilor ereditari , de mediu și de educație , că ea nu se poate configura adecvat prin considerarea și acțiunea lor paralelă . Educația reprezintă factorul determinant, hotărâtor al dezvoltării personalității din următoarele considerente: a) educația orientează procesul de dezvoltare și formare a personalității spre un scop bine determinat, spre realizarea obiectivelor trasate de către agenții educaționali; b) educația accelerează procesul de dezvoltare a personalității. Dezvoltarea personalității și societății sunt rezultat al educației în permanentă schimbare și dezvoltare. Orice schimbare a educației dezvoltă personalitatea. Deci, promotorul dezvoltării atât al personalității cât și al societății îl reprezintă educația în permanentă schimbare pozitivă, rezonabilă. Educația anticipează schimbările sociale pentru a forma o personalitate receptivă la schimbare și dezvoltare, capabilă să se integreze fără dificultăți în dinamica vieții socioumane și să contribuie la progresul acesteia. Omul viitorului trebuie să prevadă evenimentele și procesele pe care societatea le va genera în viitor.

BIBLIOGRAFIE

- Dârțu C., *Personalitatea între schimbare și stabilitate în psihologia schimbării*, 1998, Iași, Editura Polirom;
- Bergher G., *Omul modern și educația sa*, 1998, București, Editura Didactică și Pedagogică;
- Albu G., *În căutarea educației autentice*, 2002, București, Editura Polirom;
- Zlate M., *Introducere în psihologie*, 2000, Iași, Editura Polirom.

ELEVUL DE AZI, ADULTUL DE MÂINE

**Prof. Lăcrămioara Tăiatu –
Școala Gimnazială Băbăița**

Copilul parcurge în etape succesive, pași mărunți, dar importanți pe drumul dezvoltării și formării personale, drum care implică experiențe în întâlnirea cu sine și cu ceilalți. Cu sine, pentru a-și răspunde la întrebări: Eu cine sunt? Cum sunt? Ce pot să fac? Ce vreau să fac? Cum trebuie să fac? cu dorința de autocunoaștere și de autodepășire. Dar și cu ceilalți, cu imaginea pe care o realizează în ochii colegilor, a profesorilor, a părinților, a comunității în care trăiește.

În literatura psihopedagogică sunt discutați ca factori ai ontogenezei: ereditatea, mediul și educația. În condițiile în care și ereditatea și mediul sunt prezente obligatorii, dar având o contribuție aleatoare în raport cu sensul dezvoltării, „educația apare ca liantul dintre potențialitatea de dezvoltare <<propusă de ereditatea individului>> și oferta de posibilități a mediului. Dezvoltarea poate apărea doar dacă se menține un optim între ceea ce poate, vrea, știe individul, la un moment dat și ceea ce i se oferă.”

Oferta trebuie stimulată totdeauna cu un grad mai înalt decât poate, vrea, știe individul, respectiv o ofertă prea ridicată, ca și una banală poate perturba dezvoltarea psihică.

Educația își are rolul său bine definit în formarea personalității, se consideră că aceasta începe înainte de nașterea copilului. Capitalul spiritual acumulat de părinți se va răsfrânge pozitiv asupra formării spirituale a copilului. Copiii gândesc altfel decât cei adulți, interpretează diferit evenimentele, văd lumea din unghiuri diferite, percep altfel originea și finalitatea existenței. Mama și apoi mediul familial oferă copilului siguranță, încredere, dependență și în timp autonomie.

Dacă la trei ani se manifestă egocentrismul radical al copilului, el fiind în centrul lumii, este „axis mundi”, după această vârstă spiritul copilului se întărește, dorința lui de cunoaștere este foarte mare, dar puterea sa de înțelegere este încă mică.

Mediul social și cel familial au o influență hotărâtoare asupra dezvoltării și formării personalității. Influența mediului social asupra elevilor trebuie observată atent de către profesori.

Din nefericire, familia - instituția care ar trebui să fie o prezență activă în viața copilului, se implică tot mai puțin în educarea acestuia, lăsând în grija școlii acest aspect atât de important.

Școala oferă elevului cadrul pentru dezvoltare, formare, socializare plecând de la cunoașterea particularităților individuale și de vârstă specifice fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea unei strategii și prin realizarea unui demers didactic riguros, având la bază o programă, o planificare, resurse educaționale, metode și strategii didactice menite să ducă la realizarea obiectivelor și a scopului propus.

Copiii educați astăzi își vor trăi viața adultă într-un viitor pe care nu suntem capabili să-l intuim și pentru care ei trebuie să fie pregătiți. Extinderea tehnologiilor și schimbarea lor permanentă provoacă educația să adapteze conținuturile de învățare la aceste instrumente.

Tehnologiile nu sunt dușmanul educației, ele trebuie introduse și utilizate în procesul de educație, ca o garanție a dotării elevilor cu competențe digitale reale și adaptate la dezvoltarea actuală a științei și tehnicii.

Cadrele didactice trebuie să adapteze metodele de învățare, nu doar curriculumul, la nevoile copilului. Rolul cel mai important al unui cadru didactic este acela de a sprijini elevul în dezvoltarea abilităților cognitive, în general, și a raționamentului – inductiv sau deductiv – în special. În prezent, copiii sunt tolerați când pun întrebări, dar ei trebuie încurajați să pună întrebări și să fie poziționați în situații în care să caute și să găsească soluții la probleme din ce în ce mai complexe. Astfel, ei nu învață doar conținuturi, ci învață și cum să proceseze date și cum să ajungă la concluzii corecte pe diverse căi. Procesul de educație trebuie să își schimbe caracterul, de la informativ, la formativ. Numai așa vom transforma anii de școală în ani de învățare.

Școala oferă copiilor și tinerilor un set de repere valorice și culturale și de principii etice care să le asigure dezvoltarea unei identități complexe și bine definite din perspectiva națională, europeană și globală. Dezvoltă în rândul beneficiarilor capacitatea de a interpreta, prin filtrul acestor valori și repere, relația cu sine, ca ființă morală, cu familia, cu lumea profesională și cu societatea în general. Școala asigură fiecărui beneficiar un nivel de dezvoltare personală care să-i permit gestionarea emoțiilor, luarea deciziilor, lucrul în echipă și în comunitate, a relațiilor sociale și interpersonale. În același timp, asigură, prin activitățile sale, că membrii societății au trăsăturile de caracter necesare pentru a face față schimbărilor sociale și economice: curiozitate, spirit de inițiativă și antreprenoriat, curaj de a adopta soluții noi și de a testa limite, capacitatea de a crea obiective și planuri personale și tenacitate în implementarea lor, adaptabilitate și flexibilitate.

BIBLIOGRAFIE

- Cosmovici A., Jacob L., Psihologie școlară, 1998, Iași, Ed. Polirom.
 Nicola I., Tratat de Pedagogie Școlară, 1996, București, E.D.P.
 Pr. Dr. Radu I., Introducere în Psihologia contemporană, 1991, Ed. Sincron.

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ÎN FORMAREA VIITORULUI ADULT

**Prof. Mirela Măldăeanu –
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” - Alexandria**

Educația atinge maxima dezvoltare în cadrul școlii prin caracterul programat, planificat și metodic al activităților instructiv-educative. Ca formă de organizare, activitățile sunt diverse, pornind de la lecții, lucrări practice, până la activități extracurriculare și cercuri de elevi, iar conținuturile transmise sunt atent selectate după criterii psihopedagogice. Metodele de predare- învățare-evaluare tradiționale sunt îmbinate cu cele alternative în vederea îndeplinirii funcțiilor pe care le au: cognitivă, formativ-educativă, instrumentală, motivațională, normativă, de optimizare a procesului de învățământ.

S-a constatat că, rezolvarea sau nu, a unor situații delicate ale educației depinde mult de comunicarea între adulții implicați în formarea copiilor: părinți și profesori. Comunicarea între cele două categorii - familie și școală - nu trebuie să fie limitată. Important este ca fiecare copil să aibă un adult interesat de progresul său școlar. Școala trebuie să răspundă și ea nevoilor părinților și să le ofere acestora sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica în procesul de învățare al copiilor. Școala din ziua de azi trebuie să încurajeze familiile și profesorii să stabilească acorduri de învățare, să îi instruiască pe cei din conducerea școlilor să solicite implicarea părinților permanent - nu numai atunci când sunt probleme, să acorde părinților dreptul de a lua decizii și hotărâri care privesc școlarizarea copiilor, să extindă programul de lucru din școală chiar după-amiaza, seara și la sfârșit de săptămână, permițând elevilor și familiilor să se angajeze în activități de învățare și recreative, de instruire a părinților.

Numai o colaborare strânsă între cei doi factori este de natură să determine o eficiență maximă a muncii colective. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are școala.

În condițiile actuale se manifestă două condiții contradictorii: părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor lor, dar în același timp, nu mai au timp și răbdare să acorde atenție problemelor acestora. Relația lor cu școala este ignorată sau evitată, acțiunile educative ale celor două instituții, școala și familia, desfășurându-se oarecum separat. “Interacțiunea cu școala, mai ales cea vizând comunicarea personală dintre părinți și cadrele didactice, reprezintă un factor de succes pentru copil.” Este o sarcină a școlii, a personalului didactic, să identifice situațiile problematice, să dirijeze strategiile educative ale familiei în favoarea elevului și mai ales să conștientizeze faptul că relația de colaborare școală – familie este determinantă în obținerea performanțelor școlare.

Școala oferă elevului cadrul pentru dezvoltare, formare, socializare plecând de la cunoașterea particularităților individuale și de vârstă specifice fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea unei strategii și prin realizarea unui demers didactic riguros, având la bază o programă, o planificare, resurse educaționale, metode și strategii didactice menite să ducă la realizarea obiectivelor și a scopului propus.

Educația îi permite copilului să-și croiască propria personalitate constituită din ansamblul organizat ierarhic al însușirilor fizice, intelectuale, afective, social-morale și volitiv-caracteriale. Școala, principalul factor de educare și formare a personalității copilului și a viitorului adult, poartă răspunderea realizării și pregătirii sale astfel încât acesta să se poată adapta condițiilor în schimbare ale mediului socio-cultural. Printre finalitățile educației se află formarea unui comportament civilizat și a unor calități morale precum: cinstea, corectitudinea, sinceritatea, respectul față de părinți, față de colegi și față de muncă, în scopul dezvoltării libere, armonioase și a formării profilului moral al personalității elevului.

Școala, ca instituție specifică, destinată formării tinerelor generații, își justifică existența și rolul prin procesele pe care le conduce și al căror rezultat – omul format ca personalitate –devine factorul primordial al progresului social. Educația realizată prin intermediul școlii îl transformă pe elev din obiect în subiect al acesteia. Odată cu formarea conștiinței de sine, feedback-urile sistematice determină atitudinea de cooperare a elevului cu educatorul său.

Factorul principal de dezvoltare a societății contemporane orientată spre democratizare, economie de piață și informatizare îl constituie resursele umane. Idealul educațional al învățământului românesc, ce decurge din idealul social, constă în formarea integrală și armonioasă a unei personalități creative și autonome. Aceste finalități educaționale, integrate în formarea armonioasă a personalității, presupun educație intelectuală, estetică, tehnologică, profesională, moral-civică, religioasă.

Școala asigură viitorilor adulți o alfabetizare funcțională în toate domeniile necesare unei vieți autonome și împlinite în societate, care să contribuie la starea de bine individuală și a comunității. Viitorul adult este capabil să acceseze orice tip de informație și să o înțeleagă suficient pentru a o folosi ca resursă în performanța propriilor acțiuni sau în excelență.

Școala nu doar că este importantă pentru noi ca oameni, ci și pentru că ajută la progresul societății prin educarea membrilor care îi aduc forța de muncă individului prin noile informații dobândite. Școala sporește încrederea și ne învață să legăm și să menținem prietenii și ne ajută să învățăm cum să lucrăm împreună ca o echipă, care este principala temelie a oricărei societăți de succes. Fără școală, cunoștințele nu s-ar răspândi la fel de repede, iar accesul nostru la idei și oameni noi ar putea fi ușor tăiat. O lume fără școală ar crea dificultăți și ar împiedica dispersia creșterii economice, a toleranței și a aprecierii semenilor noștri.

BIBLIOGRAFIE:

Văideanu G. , *Educație și valori*, 1997, Iași, Editura „Spiru Haret”.

Bălan N., *Rolul educației în dezvoltarea personalității*, 2000, București.

Nicolae I., *Tratat de pedagogie școlară* , 2003, București, Editura Aramis.

PROFESIONALIZAREA CARIEREI DIDACTICE

**Vîrtopeanu Elisabeta Ștefania,
Școala Gimnazială ”Al. Colfescu”**

Precizări conceptuale

Profesionism înseamnă practicarea unei îndeletniciri ca profesionist, adică pe baza unei pregătiri profesionale de specialitate. Profesionalizarea constituie procesul formării unui “ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat deductiv de un model al profesiei respective” (E. Păun, apud. Gliga, L., 2002).

Conform acestor repere semantice profesorul este, formal, un profesionist pentru că nu poate exercita această ocupație fără dovada pregătirii de specialitate prevăzută de legile sistemului. În legătură cu problematica profesionalizării carierei didactice se vehiculează câteva concepte-cheie specifice:

* Formarea inițială este definită ca un proces de construcție a unui set de competențe care-i permit individului să acționeze flexibil și creativ în domeniul pentru care s-a pregătit. Raportat la

pregătirea profesională a cadrelor didactice, în calitate de viitori agenți ai schimbării, vectorii de flexibilitate și creativitate sunt esențiali.

*Formarea continuă nu trebuie să fie doar o continuare a celei inițiale. Cele două forme pot fi integrate încă din faza pregătirii inițiale în perspectiva nevoii de permanentizare a educației. Depășind accepțiunea tradițională a termenului de perfecționare, formarea continuă tinde să devină un proces de lungă durată, de învățare permanentă, ale cărui baze sunt construite încă din etapele timpurii ale educației.

* Perfecționarea cadrelor didactice reprezintă o activitate cu conținut pedagogic și social proiectată, realizată și dezvoltată în cadrul sistemului de învățământ, cu funcție managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învățământ, la toate nivelurile sale de referință.

*Competența pedagogică a cunoscut o varietate de abordări și criterii de apreciere din care au rezultat o mulțime de definiții. În spiritul acestor eforturi dar și al tematicii cercetării am operat o definire personală a acestui concept: Competențele pedagogice reprezintă setul de cunoștințe, deprinderi, abilități și însușiri care asigură funcționalitatea în parametri optimi a actului didactic și atingerea finalităților educaționale de moment și de perspectivă, obiectivate în modificări ale structurii personalității elevilor.

Profesionalizarea ar putea fi deci abordată ca o redefinire radicală a competențelor pe baza cărora se pot derula practici educaționale de calitate. Personalitatea cadrului didactic este produsul unui sistem interpersonal, care ia ființă și se dezvoltă prin interacțiunile sale cu ceilalți, dar numai prin **competențele specifice** pe care le dobândește prin programele de formare inițială și continuă, acesta devine un adevărat **profesionist**. Se impune astfel necesitatea unor delimitări conceptuale clare între **aptitudine, calitate, trăsătură de personalitate și competență**, întrucât acești termeni sunt de cele mai multe ori folosiți în mod inadecvat chiar și în lucrările de specialitate.

Structura **aptitudinii pedagogice** este definită de Iucu Romiță ca fiind reprezentată de: „**domeniul cognitiv, domeniul organizatoric și domeniul comunicativ. Aptitudinea pedagogică se constituie dintr-o serie de alte aptitudini și trăsături de personalitate: spirit de observație pedagogic, imaginație pedagogică, exigență, tact pedagogic, atenție distributivă, spirit organizatoric, creativitate pedagogică**”[Iucu, Romiță, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas Educațional, București, 2004, p. 39.].

Ioan Jinga definește **competența profesională** a cadrului didactic în general interrelaționând **capacitățile, calitățile și trăsăturile de personalitate**, ca fiind „un ansamblu de **capacități** cognitive, afective, motivaționale și manageriale care interacționează cu **trăsăturile de personalitate** ale educatorului, conferindu-i acestuia **calitățile** necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure îndeplinirea obiectivelor proiectate de către marea majoritate a elevilor, iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.”[Iucu 2004: p. 40.]

Planificarea carierei reprezintă procesul de identificare a nevoilor, aspirațiilor și oportunităților privind cariera, precum și de realizare a programelor de dezvoltare a resurselor umane în scopul susținerii acesteia. Este evident că planificarea carierei individuale este integrată planificării „carierei organizaționale”, dubla specializare (ex. învățământ preșcolar- învățământ primar etc.) permițând posibilitatea reorientării în carieră, având în vedere una dintre realitățile cu care se confruntă învățământul românesc, și anume, scăderea numărului populației școlare. Studii interesante au contribuit la conturarea unui tablou evolutiv al **stadiilor pe care cariera unui membru al unei organizații** parcurge, stadii în care se formează și se perfecționează anumite competențe . Acestea ar putea fi descrise astfel:

1. **Debutul în carieră (25 de ani)**
2. **Perfecționarea intensivă (25-30 de ani)**
3. **Integrarea (31-35 de ani)**
4. **Stabilizarea (36-40 de ani)**
5. **Specializarea suplimentară (41-45 de ani)**
6. **Stabilizarea la nivel superior (46-61 de ani)**
7. **Retragerea (61-67 de ani).**[Iucu 2004: p. 31-32]

„**Profesionalizarea carierei didactice** nu se termină cu absolvirea, am putea spune că profesionistul trece la o altă etapă, și anume dezvoltarea carierei, care se realizează în cadrul educației permanente”, consideră Iucu Romiță.[Iucu 2004: p. 33.]

Există o diferență între sistemul tradițional și cel modern în ceea ce privește formarea inițială și continuă a cadrelor didactice. Astfel, sistemul tradițional pune accent pe **deprinderile obișnuite profesionale**, pe **abordarea teoretică (abstractă)**, iar sistemul modern pune accent pe **competențele profesionale**, pe **standarde**, pe **abordarea pragmatică**.

BIBLIOGRAFIE

1. Antonesei L., *Polis și paideia. Șapte studii despre educație, cultură și politici educative*, 2005, Iași Editura Polirom,;
2. Cristea G, *Managementul lecției*, 2003, București, Editura Didactică și Pedagogică,;
3. Oprea C, *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, 2003, București, Editura Universității București;
4. Iucu R, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, 2004, București, Editura Humanitas Educațional;
5. Antonesei L, *O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și trans-disciplinare ale educației*, 2002, Iași, Editura Polirom

PROFESORUL INOVATOR ȘI DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR PRIN PROIECTELE ERASMUS+

**Cristea Loredana Elena, Profesor învățământ preșcolar
GPP " Dumbrava Minunată" Slobozia**

Noutatea și schimbarea reprezintă inovație. Atunci când aplicăm acest concept în procesul pedagogic, acesta însemna noi scopuri, conținut, metode de predare și educare. Profesorul de tip inovativ acționează ca autor și dezvoltator de noi programe de formare. Prin alte tipuri și forme de activități, inovația se realizează foarte bine în cadrul proiectelor Erasmus +.

Proiectele europene aduc noi cunoștințe, noi capacități, schimb de idei, transfer de practici creative, acces la noi materiale didactice, exersarea și perfecționarea limbilor străine în contexte reale. De asemenea fiecare proiect este o oportunitate de învățare pentru cei implicați – profesori, elevi, director de școală unde fiecare dintre participanții la proiecte are de învățat și de câștigat în același timp.

Erasmus + permite dezvoltarea personalului/cadrelor didactice prin participarea la activități relevante, dobândirea de cunoștințe și competențe pentru cei interesați de dezvoltarea profesională, schimb de experiență și transfer de bune practici, toate acestea constituind noutate, inovație.

Grădinița cu Program Prelungit " Dumbrava Minunată" Slobozia, desfășoară în prezent proiectul internațional Erasmus+ " Happy children's build self confidence through games and stories", ce are ca parteneri unități de învățământ din șase țări : Turcia, Spania, Italia, Slovenia, Portugalia și România. S-au desfășurat până în prezent trei mobilități : prima mobilitate în Italia, a doua mobilitate în Portugalia și cea de-a treia mobilitate în Spania.

Ultima mobilitate desfășurată în Spania a avut ca tema "Creativitatea în predare și cum să folosești jocurile și poveștile în dezvoltarea încrederii în sine a copiilor" sau mai exact "Creativity in teaching and how to use games and stories in developing children s self confidence" . Am participat la o diversitate de întâlniri de lucru, schimburi de bune practici timp de cinci zile, prin

care cred că s-a realizat o schimbare a atitudinilor profesorilor participanți față de stăpânirea și aplicarea noului în procesul pedagogic.

Proiectul unității noastre " Happy children's build self confidence through games and stories" demonstrează că, prin corelarea reflecției de sine și a învățării pe tot parcursul vieții, se promovează competențele de care vor avea nevoie profesorii pe viitor: autoreglarea emoțională și abilitatea de a-și motiva și implica pe preșcolari în activitățile educaționale .

Participând la aceste tipuri de proiecte cadrele didactice dornice de noutate, schimbare și inovație au posibilitatea să vadă și cunoască lucruri noi iar apoi să-și adapteze munca diferitelor circumstanțe, să confere predării flexibilitate și mai multă eficiență, punând în practică noile acumulări.

Într-o lume în rapidă schimbare, meseria de profesor poate fi incredibil de solicitantă. Din acest motiv, motivația este cheia unei activități didactice de înaltă calitate și a învățării pe tot parcursul vieții, iar proiectele Erasmus+ îi ajută pe profesori să-și formeze competențele necesare pentru a putea îmbunătăți calitatea predării și a-și consolida motivația.

Aceste proiecte europene inovatoare au capacitatea de a le oferi profesorilor o motivație reînnoită și un bagaj sporit de cunoștințe de specialitate și totul în beneficiul copilului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Frăsineanu I. Managementul inovației, 2004, Ploiești, Editura EUP.
2. Wagner T. Formarea Inovatorilor, 2014, București, Editura TREI.
3. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/ro/programme-guide/part-b/key-action-2/teacher-academies>

ȘCOALA FORMEAZĂ ELEVII PENTRU VIAȚĂ

Prof. MELINTE VIOLETA
Grădinița cu P.P. „ION CREANGĂ”- Alexandria

Școala este una dintre cele mai importante instituții din România, deoarece aceasta îl ajută în formarea personalității unui tânăr, și în același timp îi oferă un loc în societate. Deși foarte mulți tineri renunță la școală din motive fără nicio noimă, aceștia fac o mare greșală.

În primul rând școala, este locul în care îți petreci cei mai frumoși ani, ai parte de diferite experiențe frumoase și totodată înveți foarte multe lucruri. Școala îți oferă o altă educație decât a părinților. Școala te învață cum trebuie să te porți în societate, iar personalitatea pe care o dăbândești este la standarde destul de mari.

Fiecare instituție de învățământ este specială în felul ei, deoarece din fiecare poți învăța lucruri diferite. Din momentul în care ne ducem la grădiniță, personalitatea noastră începe să prindă viață ușor ușor, deoarece ne integrăm într-un nou colectiv și învățăm cele mai importante lucruri.

Școala oferă elevului cadrul pentru dezvoltare, formare, socializare plecând de la cunoașterea particularităților individuale și de vârstă specifice fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea unei strategii și prin realizarea unui demers didactic riguros, având la bază o programă, o planificare, resurse educaționale, metode și strategii didactice menite să ducă la realizarea obiectivelor și a scopului propus.

Educația îi permite copilului să-și croiască propria personalitate constituită din ansamblul organizat ierarhic al însușirilor fizice, intelectuale, afective, social-morale și volitiv-caracteriale. Școala, principalul factor de educare și formare a personalității copilului și a viitorului adult, poartă răspunderea realizării și pregătirii sale astfel încât acesta să se poată adapta condițiilor în schimbare ale mediului socio-cultural. Printre finalitățile educației se află formarea unui comportament civilizat

și a unor calități morale precum: cinstea, corectitudinea, sinceritatea, respectul față de părinți, față de colegi și față de muncă, în scopul dezvoltării libere, armonioase și a formării profilului moral al personalității elevului.

Școala, ca instituție specifică, destinată formării tinerelor generații, își justifică existența și rolul prin procesele pe care le conduce și al căror rezultat – omul format ca personalitate – devine factorul primordial al progresului social. Educația realizată prin intermediul școlii îl transformă pe elev din obiect în subiect al acesteia. Odată cu formarea conștiinței de sine, feedback-urile sistematice determină atitudinea de cooperare a elevului cu educatorul său.

Școala oferă elevului cadrul pentru dezvoltare, formare, socializare plecând de la cunoașterea particularităților individuale și de vârstă specifice fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea unei strategii și prin realizarea unui demers didactic riguros, având la bază o programă, o planificare, resurse educaționale, metode și strategii didactice menite să ducă la realizarea obiectivelor și a scopului propus.

Educația îi permite copilului să-și croiască propria personalitate constituită din ansamblul organizat ierarhic al însușirilor fizice, intelectuale, afective, social-morale și volitiv-caracteriale. Școala, principalul factor de educare și formare a personalității copilului și a viitorului adult, poartă răspunderea realizării și pregătirii sale astfel încât acesta să se poată adapta condițiilor în schimbare ale mediului socio-cultural. Printre finalitățile educației se află formarea unui comportament civilizat și a unor calități morale precum: cinstea, corectitudinea, sinceritatea, respectul față de părinți, față de colegi și față de muncă, în scopul dezvoltării libere, armonioase și a formării profilului moral al personalității elevului.

BIBLIOGRAFIE:

Agabrian, M., Millea, V., Parteneriate școală – familie – comunitate
Cosmovici A., Iacob, L., Psihologie școlară
Nicoleta Mariana Bălan, Rolul educației în dezvoltarea personalității
Alina Pasaniuc, Rolul școlii în educația copilului
Marilena Ispas, Importanța școlii: Avantaje ale educației

EDUCAȚIA ESTE VIITOR

Prof. Înv. Preșcolar: Căciuliță Florentina Daniela
Grădinița cu Program Prelungit Nr.8, Alexandria

**”A ști nu este de ajuns; este nevoie să aplicăm.
A dori nu este suficient; trebuie să acționăm.” (Johann Goethe)**

Educația este o manifestare specific umană, care se modifică și evoluează în funcție de modificările sociale, de nevoi. Educația este într-o continuă schimbare, evoluează împreună cu noi, iar noi trebuie să ne adaptăm și să acționăm în consecință. Trebuie să acționăm în spiritul autoeducației și a unei educații continue.

Anii școlari pandemici, ne-au determinat să abordăm procesul didactic într-o nouă manieră. Ne-a pus în fața unei situații noi, la care a trebuit să ne adaptăm rapid pentru ca procesul educativ să nu aibă de suferit. Se ridicau iată, foarte multe semne de întrebare la care ne trebuiau răspunsuri rapide, adaptabile și eficiente. Și de aici începe povestea modului în care am continuat să realizăm activități în mediul online.

Unitatea de învățământ din care facem parte a participat în urmă cu câțiva ani la un schimb de experiență prin programul Erasmus, Proiect intitulat “New technology in kindergarten”, experiență

care s-a concretizat și cu susținerea, de către colegile metodiste, a unui curs prin Casa Corpului Didactic intitulat „Metode de utilizare a tehnologiei în grădiniță”. Schimbul de experiență este necesar la orice vârstă, în orice domeniu. Beneficiile pe care le aduce un schimb de experiență sunt nenumărate: exemple de bune practici, cunoașterea unei abordări diferite, a unei culturi diferite, experiența unor metode de educație printr-o prismă diferită de a noastră, recunoașterea și înțelegerea unor teme globale, depășirea zonei de confort, creșterea stimei de sine și împrumutarea metodelor de lucru învățate și adaptarea acestora în viața de zi cu zi.

Pe parcursul acestui schimb de experiență s-a urmărit prezentarea perspectivei de introducere a noilor tehnologii în activitatea didactică, pentru că, nu este un secret că în momentul de față, copiii noștri au parte de tehnologie din plin, este prezentă încă din primele zile ale vieții lor pe Pământ. La început ne amuză interesul lor pentru reclamele de la televizor sau cât de repede învață cuvinte noi sau cântecele, rapiditatea cu care învață cum să folosească singuri aplicațiile de pe diferite dispozitive. Pe măsură ce cresc depind de tehnologie așa cum ni se întâmplă și nouă. Curiozitatea asupra noului își spune cuvântul, dar noi ca și educatori sau părinți avem datoria de a doza entuziasmul lor și de a aduce în atenția lor aspectele pozitive asupra folosirii noilor tehnologii.

Proiectată și desfășurată corect, predarea-învățarea-evaluarea cu ajutorul calculatorului poate deveni o metodă prin care preșcolarii descoperă și se dezvoltă în mod planificat, ajutându-i să învețe prin acțiuni logice, evitându-se dezvoltarea unor deprinderi mecanice. Utilizarea softului educațional poate fi o metodă motivantă, ce contribuie la eficientizarea și modernizarea demersului didactic, la susținerea inovației didactice, la accesibilizarea cunoștințelor.

Pentru ca noile tehnologii să aducă un beneficiu complet educației, majoritatea școlilor trebuie să-și lărgască viziunea managerială-modul în care administratorii, managerii, profesorii, elevii și membrii comunității lucrează împreună. Sunt necesare schimbări la nivelul infrastructurii, al profesorilor, administratorilor, managerilor educaționali și al elevilor. Folosirea noilor tehnologii în sistemul educațional, în cazul de față în învățământul preșcolar are atât avantaje, cât și dezavantaje.

Vremurile pe care le trăim ne impun folosirea tehnologiei de la vârste fragede, iar noi ca educatori a trebuit să găsim modalități eficiente de integrare a tehnologiei într-un mod atractiv. Pentru o bună desfășurare a activităților în această perioadă dificilă, dar mai ales pentru păstrarea aceleiași atmosfere placute din grădiniță, noi, educatoarele am gândit că cel mai eficient, atractiv și motivant pentru preșcolari ar fi prezentarea unor filmulețe create chiar de noi, în care chiar dacă nu apărem, reușim să ne punem amprenta prin folosirea vocii noastre cunoscute de copii. Am pornit la realizarea acestor filmulețe prin respectarea mai multor pași: elaborarea planificării anuale, stabilirea temelor săptămânale, stabilirea scenariilor zilnice, selectarea imaginilor, a materialelor necesare, crearea slide-urilor, a prezentărilor power point, inserarea textului, corecturi, înregistrarea vocilor, finalizarea filmulețelor în you cut, prezentare filmulețelor pe pagina oficială a grădiniței, dar și pe canalul de youtube.

În concluzie, în mijlocul acestei revoluții tehnologice, noile tehnologii pe care le poate folosi cadrul didactic sunt esențiale în procesul educațional fără a uita însă că educația trebuie să fie centrată pe învățarea elevilor nu pe tehnologie.

BIBLIOGRAFIE:

- Informatizarea procesului de învățământ. Noveanu, E., Potolea, D. (2008).
- Suport pentru exemplificarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculum pentru educația Timpurie-2019,M.E.N.;
- Educația Timpurie-ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar Glava A.,-Editura Paralela 45,

„ÎMPREUNĂ PENTRU EDUCAȚIE”

Profesor Învățămant Preșcolar: Calotă Mirela Ionela
Grădinița cu P.P. Nr. 4-structură Grădinița cu P.P. nr. 8 Alexandria

Termenul *parteneriat* este „definit ca asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.” Prin încheierea parteneriatelor cu părinții, aceștia sunt încurajați să ia parte la planificarea și derularea programelor educative pentru copii, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită. Astfel, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ.

Familia are un rol decisiv în maturizarea psihosocială a copilului, în conturarea concepției lui despre lume și despre sine. Influența exercitată de către părinți asupra copilului este benefică, dacă aceștia sunt competenți privind educația, dacă îl îndrumă cu tact și cu înțelepciune, dacă îl respectă și-i stimulează creativitatea, responsabilitatea și libertatea.

Școala continuă, diversifică și aprofundează educația copilului, organizează procesul educațional, centrat pe formarea integrală a personalității acestuia. Calitatea acțiunilor și a influențelor familiei și ale școlii poate fi obținută numai printr-o comunicare și colaborare eficientă între actorii implicați în educația copilului. Relațiile bazate pe înțelegere, susținere, respect, dragoste creează temeiul comunicării și colaborării eficiente a familiei cu școala și cu comunitatea.

Gradul de implicare a părintelui în viața școlară a copilului influențează și progresul acestuia fie în sens pozitiv, fie în sens negativ: cu cât părintele se implică mai mult în procesul instructiv educativ, cu atât mai mare va fi randamentul școlar al copilului. Educarea copilului este un proces care se realizează prin intermediul instituțiilor școlare, dar și prin colaborarea părintelui cu cadrele didactice ale copilului.

Așadar, parteneriatul școală-familie este cel mai important deoarece părinții sunt primii educatori (familia fiind prima școală a copiilor) și parteneri ai școlii. Aceasta înseamnă că rolul părinților este acela de a împărți acest rol cu educatoarea, iar mai târziu cu învățătorii, profesorii, apare.

Indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor. Implicarea părinților în educația școlară a copiilor este un element cheie în educația propriilor copii. Ei își doresc tot ce e mai bun pentru copiii lor.

O piedică pusă în fața relației școală- familie o reprezintă resursele limitate de timp pe care părinții le consumă pentru educația propriilor copii sau în relația cu școala, gradul ridicat de stres al unui astfel de parteneriat cu activități propuse și cu un orar zilnic bine stabilit, cu obiective clare de atins, sau chiar educația limitată a părinților. În această situație, cadrele didactice trebuie să înțeleagă nivelul de disponibilitate existent pentru implicarea părinților în activitățile școlare, dar și să-și adapteze strategiile pentru a contribui la realizarea unui parteneriat reușit între școală și familie.

Pentru a nu se ajunge la asemenea dificultăți, este de preferat ca părinții să ia legătura cu școala nu doar atunci când sunt chemați la ședințele cu părinții sau atunci când copiii se confruntă cu anumite dificultăți. Ei trebuie să participe la toate evenimentele importante ale școlii (serbări, festivități, concursuri, spectacole, etc.), să ușureze misiunea educativă a școlii prin

continuarea educației în cadrul familiei, dar și să manifeste disponibilitate pentru participarea la cursuri cu caracter educativ realizate pentru părinți.

Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta. Școala și familia trebuie să găsească făgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, favorizante schimbului și comunicării de idei. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral.

Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

În concluzie, pentru a putea asigura educarea copiilor în cele mai bune condiții și, implicit, succesul în viață, e nevoie ca toți factorii implicați în procesul educațional să formeze o echipă în care fiecare știe ce are de făcut și îi acordă partenerului respectul și încrederea cuvenită.

BIBLIOGRAFIE:

„Copilul, familia, grădinița” Dumitrana M., Ed. Compania, București, 2000

„Copilăria, fundament al personalității” Dima S., Ed. Imprimeria Coresi, 1997.

„Pro Educația” – revistă de specialitate a învățământului mehedintean, Ed. Stef. Drobeta Turnu-Severin, 2006.

ROLUL EDUCATIEI IN SOCIETATEA VIITORULUI

**PROFESOR CRISTEA NARCISA
SCOALA GIMNAZIALA MIHAI EMINESCU ALEXANDRIA**

Scopul fundamental al educației, ca activitate eminent socială, constă în formarea și transmiterea unei anume experiențe de viață către un subiect uman care este angrenat, astfel, într-un mecanism de influențare sistematică și conștientă, în conformitate cu finalitățile urmărite prin scopuri și idealuri colective și individuale.

Rolul de influențare pe care îl are educația, este acela prin care se urmărește dezvoltarea continuă a unor calități umane specifice și explorarea de noi orizonturi de cunoaștere pentru individ. Prin acest rol, este exploatată întocmai atitudinea activă a omului față de propria împlinire, dar și simțul responsabilității pentru generațiile viitoare, exprimat prin intenția și preocuparea permanentă de a transmite urmașilor idealul educației, acela de „a fi” și „a deveni”. Dezvoltarea caracterului moral al copiilor și al tinerilor constituie prioritatea absolută a oricărui demers educațional, moralitatea fiind o condiție esențială pentru evoluția civilizației. Comportamentul moral necesită însă empatia și creativitatea celorlalți, astfel că nu putem deveni ființe morale decât asimilându-ne societății, prin adaptare la valorile promovate de aceasta. Valorile morale reflectă anumite cerințe și exigențe generale, ce se impun comportamentului uman, în virtutea idealului care se dorește a fi atins. Ele se referă la un câmp larg de situații și manifestări comportamentale, cum sunt: patriotismul, atitudinea față de democrație, libertatea, cinstea, onestitatea, responsabilitatea, eroismul, cooperarea, modestia, etc.

Ce sunt valorile? Sunt principii morale, sau etice, pe care le considerăm utile și importante. Iertarea, cinstea, libertatea, iubirea, respectul față de viață și stăpânirea de sine sunt doar câteva valori. Așadar, comportamentul nostru, prioritățile și relațiile cu alții, dar și îndrumarea morală pe care le-o

acordăm copiilor noștri sunt influențate de valorile pe care le avem. Totuși, deși sunt foarte importante, valorile morale se află în declin. Ceea ce se urmărește prin educație este tocmai un transfer al personalității educatorului asupra copilului. Un dascăl ce își respectă principiile de viață, care respectă valorile morale în tot ceea ce face, va transmite același lucru elevilor săi. Iar acesta este suportul pentru un transfer de cunoștințe și pentru formarea de competențe. Dacă profesorul care le are ca valori morale le și respectă, atunci cu siguranță le va transmite și elevilor săi. Astfel, cadrul didactic va face din educația morală transmisă elevilor un proces de socializare a comportamentelor umane bazate pe valori autentice și va dezvolta virtuțile elevilor săi. Scopul educării în spiritul valorilor morale este acela de a cunoaște valorile morale și de a le valorifica. În sens restrâns, acest ideal educațional reprezintă „tipul de personalitate pe care o anumită societate, într-o anumită etapă istorică, îl proiectează, și la care aspiră sau pe care îl impune, ca pe modelul cel mai general de referință pentru valorile împărtășite de societatea respectivă, în orizontul de timp care îi este accesibil”. În sens larg, idealul educațional este „expresia idealului sau modelului cultural de personalitate, care sintetizează valorile supreme ale unei societăți, ale unei culturi și ale unei civilizații circumscrise unui anumit spațiu geografic, socio - cultural, economic, politic, precum și unei anumite perioade de timp care, prin caracteristicile și sensurile esențiale ale evoluției sale interne, se detașează ca o epocă istorică”. Așadar, idealul educațional oferă un model de proiectare a personalității, în care se întrepătrund resursele interne ale acesteia cu dezideratele dinamicii sociale, în care personalitatea este implicată ca fiind subiect creator.

Rolul de mediator al educației, se remarcă prin aceea că facilitează interacțiunea dintre premisele ereditare și condițiile de mediu, orientând procesul formării și dezvoltării personalității individului, către asimilarea și interiorizarea progresivă a elementelor socio-culturale din mediul ambiant. Prin intermediul rolului de mediator al educației, orice individ transferă în propriul comportament modele, norme, valori, atitudini, cunoștințe, ce asigură trecerea de la realitatea pur biologică la cea socială, umană. Pe această bază - având ca premisă predispozițiile ereditare - se edifică personalitatea individului. Firește că, odată cu dezvoltarea oamenilor ca entități singulare, distincte, dar care activează în spațiul aceleiași colectivități, educația este aceea care contribuie la evoluția întregii societăți umane. Avantajele procesului educațional revin, astfel, nu doar celui care beneficiază în mod direct de instruire, ci ele își dovedesc, în timp, contribuția majoră la soluționarea anumitor situații problematice, de natură socială și economică. Valoarea educației este exact aceea a vieții însăși, deoarece instruirea presupune - în primul rând - „a învăța să trăiești”. acela, de cele mai multe ori se îndeplinește, consecințele fiind pe măsura indiferenței manifestate.

BIBLIOGRAFIE:

Cucos C., Pedagogie, 2002, Iasi, Editura Polirom;
 Scheau, I.- Problema valorilor în fundamentarea noului ideal educațional ,2012, Chișinău, Editura Pontos;
 Șofran O.- Instrucție și educație, 1970, București, Editura Enciclopedică.

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII

Prof.înv.preșcolar Mone Mirela
Grădinița cu P.P. nr.8 Alexandria

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Încercând o astfel de definiție, putem spune că educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Din ce în ce mai multe probleme sociale intră în școală, ceea ce face ca școala să nu mai poată sta departe de comunitatea din care face parte. Comunitatea oferă o largă varietate de resurse importante de care școlile și familiile se pot folosi mai ușor pentru binele copiilor.

Părinții care se implică în activitatea școlară experimentează ocazii variate de a contribui la educația copiilor și devin ei înșiși motivați să-și continue educația. Participarea lor în cadrul activităților educaționale din școală este un prilej pentru adulți de a-și împărtăși abilitățile și interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relații pozitive cu proprii copii și cu școala, precum și la dezvoltarea conștiinței proprii valori și a încrederii în sine. Când aceste prime două instituții (familia și școala) formează o echipă, școala devine o adevărată forță în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale și continue a copiilor.

Educația permanentă reprezintă un principiu organizatoric și filozofic care presupune că educația este un continuum existențial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale fiecărui individ. Educația nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existență a individului. Scopul final al educației este să sporească calitatea vieții. Din perspectiva educației permanente, învățământul apare ca o etapă importantă în formarea individului dar nu singura.

Pornind de la conceptul de învățare și prin echivalență cu acesta, Philip Coombs a diferențiat încă din anii 70 trei tipuri (forme, moduri) de educație: formală, nonformală și informală. Termenul cel mai des folosit și care s-a suprapus multă vreme peste sensul educației este cel de educație formală sau școlară. Semnificația corectă este cea de educație intenționată, organizată, sistematică și evaluată, încredințată unor educatori cu o pregătire specială și realizată în instituții specializate (grădiniță, școală, universitate, centru de formare).

Educația nonformală este educația de tip instituțional, dar nonșcolar, desfășurată în locuri care nu au în mod special o misiune educațională proprie (în cluburi, asociații, teatre, muzee etc.). Acest termen „desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative” constituindu-se ca “o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal”.

Educație informală este procesul de învățare de-a lungul vieții, în cadrul căruia fiecare individ își formează atitudini, își interiorizează sau clarifică anumite valori, dobândește deprinderi și cunoștințe din experiența cotidiană, valorificând influențele și resursele educative din mediul în care trăiește – de la familie și vecini, de la locul de muncă sau de joacă, de la piață/ magazin. Cele două educații: nonformală și informală se află într-o relație complexă cu școala. Pe de o parte, școala

valorifică primele achiziții nonformale ale copiilor, pe de altă parte, școala trebuie să asigure fundamentele care fac posibilă educația și învățarea pe tot parcursul vieții, în diferite contexte.

„Educația, de cele mai multe ori, e numai pojghița sub care se desfășoară în liniște, pe încetul, firea cea adevărată” (Nicolae Iorga)

Bibliografie:

1. Cucoș C., Pedagogie, 2002, Iasi, Editura Polirom;
2. Planchard E., Pedagogia școlară contemporană, 1992, București, Editura Didactică și Pedagogică;
3. Cristea S., Dictionar de termeni pedagogici, 1998, București, Editura Didactică și Pedagogică;
4. Bărsănescu S., Dictionar de pedagogie contemporană, 1962, București, Editura Enciclopedică Română,

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII DE VOLUNTARIAT PENTRU EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ

Prof. Sanda MĂNICA

Liceul Tehnologic „Sfântul Haralambie” Turnu-Măgurele

Voluntariatul este activitatea care ne ajută să ne asigurăm personal că lumea se îndreaptă în direcția dorită de noi. Deși mulți oameni definesc voluntariatul superficial spunând că aceasta reprezintă muncă neplătită a unor oameni, voluntariatul este ceva mult mai profund. În lume sunt milioane de oameni care au nevoie de ajutor într-un fel sau altul, fiecare dintre noi poate deveni un voluntar, putem să dăruim atât cât ne permitem și nu doar în ceea ce privește resursele materiale. Putem să dăruim deopotrivă lucruri materiale, dar și timp din timpul nostru, atunci când de exemplu ne dorim să petrecem timp cu persoane care nu au familii sau să oferim cunoștințe dobândite anterior de noi. Pentru a înțelege mai bine sensul cuvântului „voluntar”, este necesar să aflăm care este etimologia acestuia: o variantă o întâlnim în latină „voluntarius”, iar cealaltă în franceză „volontaire” și se referă la oameni și manifestările lor. „Voluntar” înseamnă conform explicațiilor din DEX, *„care acționează de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni în mod conștient; (despre acțiuni) care se face de bunăvoie, fără constrângere”*.

Voluntariatul presupune schimb de cunoștințe, idei, servicii, oportunități de a cunoaște oameni noi și de a lega tot felul de relații cu aceștia. Voluntariatul nu impune o anumită vârstă, putem să fim voluntari și în perioada copilăriei, adolescenței și la vârsta maturității sau vârste mai înaintate, singura limită fiind impusă de posibilitățile, disponibilitatea fiecăruia și voință. Copiii și adulții comunităților sunt implicate în proiecte locale, dar și naționale sau internaționale, cu un impact major asupra evoluției societății. Voluntariatul rămâne o activitate interesantă, atractivă chiar și pentru copii, demnă de a fi desfășurată cu copiii și de a fi promovată în societate ca exemplu de bună practică. Alegând să desfășori o activitate de voluntariat, demonstrezi că ești un om bun și participi într-un mod real la asigurarea unei lumi mai bune.

Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practică și sprijinită în școală.

Activitatea de voluntariat a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare rapidă, începând de la nivel local, până la nivel național și internațional, în domenii extrem de diferite (asistența și serviciile sociale, cultural, medico-sanitar, educativ etc). Prin urmare, această mișcare se desfășoară într-un

cadru legal și este susținută de Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 26 iunie 2014.

Se știe că voluntariatul este un element însemnat în dezvoltarea educației și formării profesionale. Criteriul de bază al acestuia este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și socializarea. De asemenea, activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism. Participând la această mișcare, înveți să promovezi într-o formă creativă ideile personale și să lupți pentru realizarea lor până la final.

Așadar, prin acțiuni de voluntariat poți dezvolta sau obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță, etc), devenind astfel mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

BIBLIOGRAFIE:

Cerghit, I. & Vlăsceanu, L. (coord.), 1988, „Curs de pedagogie”, Editura Universității București.
Mara D., 2004, „Strategii didactice în educația incluzivă”, Editura Didactică și Pedagogică, București.
Verza E., Păun E., 2008, „Educația integrată a copiilor cu handicap”, UNICEF și RENINCO, București.

ȘCOALA ȘI COMUNITATEA - UN PARTENERIAT DE SUCCES

Prof. Monica-Ioana CRISTEA

Școala Gimnazială Nr. 4 Turnu-Măgurele/Colegiul Național „Unirea” Turnu-Măgurele

Prin participarea la viața comunității, elevii simulează procesele elaborării, luării și evaluării deciziilor. De aceea, încurajarea prin parteneriatul dintre școală și comunitate constituie o premisă pentru educarea lor în vederea exercitării statutului și a rolului de cetățean. În cadrul parteneriatului dintre școală și comunitate, profesorii își extind activitatea de la cea didactică la cea de moderare și de facilitare a relației cu comunitatea. Aceste două roluri sunt complementare și presupun adaptarea activității cadrelor didactice la specificul demersurilor extracurriculare orientate către comunitate. Or, mediul educațional nu se rezumă la mediul școlar. Cadrele didactice și elevii trebuie să identifice și celelalte instituții cu valențe educative, cu care să inițieze parteneriate. Astfel, mediul educațional comunitar are posibilitatea să se cristalizeze și să se coalizeze în procesul de educație continuă a cetățenilor.

Complexitatea și gradul de dificultate al problemelor cu care se confruntă învățământul, impactul inherent al educației școlare asupra întregului sistem social și soluționarea dificultăților prezente i-a orientat pe cercetătorii din domeniu spre preluarea și fundamentarea paradigmei parteneriatul școală-comunitate. Paradigma este un concept frecvent utilizat pentru a distinge sistemul educativ și pentru a sublinia diferențele lui. Este un model care reunește întregul set de credințe, valori culturale și tehnice recunoscute, care sunt comune membrilor unui anumit grup, prezentând concomitent soluții concrete, care pot fi folosite ca exemple pentru a înlocui norme explicite în știință.

Parteneriatul școală-comunitate presupune implementarea unui management participativ, bazat pe resurse umane, care reclamă o pregătire amplă și o inițiere în proiecte de parteneriat. În acest context, este necesară nu numai pregătirea cadrelor didactice, dar și a părinților, a reprezentanților autorităților locale, ai bisericii, ai organizațiilor nonguvernamentale active în plan local, a agenților economici. Oamenii trebuie să fie pregătiți să lucreze în echipă, să conștientizeze rolul pe care îl au

în dezvoltarea locală, să identifice avantajele pe termen lung pe care le oferă parteneriatul. Succesul parteneriatului școală-comunitate se bazează pe legătura permanentă, constantă între agenții comunitari, între specific și global, între împlinire individuală și exigențe de ordin social. Școala și comunitatea sunt două fenomene care i-au preocupat în egală măsură pe pedagogi, sociologi, psihologi, filosofi, antropologi, fiecare încercând să surprindă aspectele ce contribuie la mecanismele de funcționare a acestora. Asistăm astăzi la dezvoltarea unui adevărat curent social, care are în centrul său școala și comunitatea, parteneriatul dintre ele. În acest context, o bună colaborare între școală și comunitate este posibilă numai atunci când comunitatea înțelege bine menirea școlii: aceea de a fi „principal izvor de cultură și factor de civilizație”, iar școala vede în comunitate un aliat, un colaborator sincer, permanent și direct interesat de întregul proces educațional.

Școala propagă și multiplică diverse metode educative, susținându-le pe cele familiale și implicându-le activ pe cele sociale. Este important să menționăm că astăzi școala și comunitatea împart responsabilitățile ce vizează educația copiilor. A fost demonstrat științific că parteneriatul școală-comunitate constituie un angajament de colaborare în acțiunea de formare a personalității copilului, acțiune negociată în comun, axată pe prestarea unui ajutor familiei și școlii, pe valorizarea unor concepte, aporturi și resurse culturale, morale, spirituale și economice.

Valorificând parteneriatul școală-comunitate în contextul unei societăți în schimbare, operând modificări de formă și fond la nivelul tuturor subsistemelor, învățământul trebuie să își asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației. Schimbările majore care au loc în ultimele decenii și viteza cu care acestea au loc cer reconsiderarea relației dintre școală și subiecții care interacționează cu ea-copiii/tinerii, părinții/familiiile, mediul de afaceri, comunitatea și societatea, în general. Parteneriatele ca formă de relaționare devin iminente și este important ca școala ca entitate să reușească să implice în organizarea și funcționarea sa toți actanții relevanți. Pentru ca acest parteneriat să se constituie ca o soluție reală la problemele din învățământ, este necesară elaborarea unor strategii, a unor direcții care să unească eforturile, precum și precizarea rolului asumat de instituțiile implicate. Dată fiind complexitatea problemelor cu care se confruntă școala, dar și impactul educației școlare asupra întregului sistem social, soluționarea dificultăților prezente presupune colaborarea, cooperarea unor categorii largi de participanți.

Dezvoltarea și evoluția învățământului de-a lungul timpului a demonstrat că educația nu poate fi realizată cu succes doar prin instituțiile sistemului educațional și prin programele formale furnizate de aceste instituții. Este dovedit, prin studii și cercetări efectuate la nivel internațional, că implicarea diferitor subiecți în fenomenul și procesul educațional este crucială. Participarea comunității la viața școlii poate genera numeroase beneficii și premise pentru îmbunătățirea calității organizării și funcționării unităților de învățământ și viceversa. Impactul parteneriatelor dintre școală și comunitate se poate materializa în diverse forme: îmbunătățirea conducerii școlii și a prestației personalului; creșterea calității programelor și adecvarea acestora la necesitățile și potențialul copiilor; îmbunătățirea procesului de predare-învățare-evaluare; identificarea resurselor pentru activitățile post-program școlar („after school”); modernizarea infrastructurii școlare și a dotărilor; creșterea capitalului social și politic al autorităților implicate.

Educația pentru comunitate, pe care trebuie să o realizeze școala, se bazează pe niște principii filozofice; este un sistem orientat spre dezvoltare. Ea le oferă cetățenilor și instituțiilor posibilitatea de a deveni parteneri activi în căutarea și găsirea soluțiilor în interesul comunității, de a colabora pentru „a-i ajuta pe oameni să se ajute ei înșiși” și prin aceasta să-și amelioreze calitatea vieții.

BIBLIOGRAFIE:

- Diaconu M. *Sociologia educației*. București: ASE, 2004. 242 p.
 Goraș-Postică V. (coord.) *Relația școală-familie pentru calitate în educație*. Chișinău: Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 2010. 56 p.
 Patrașcu D., Crudu V. *Calitatea învățământului în instituțiile preuniversitare*. Chișinău: Gunivas, 2007. 378 p.

VALORIFICAREA EXPERIENȚEI CRED ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE

Propunător:
Dr. ing. Prof. Sergentu Delia
Școala Gimnazială Drăgănești de Vede

Metodele, ca mijloace de dezvoltare a competențelor elevilor în lecția de educație tehnologică și aplicații practice

Pornind de la experiența didactică, specifică predării disciplinei Educație tehnologică și aplicații practice, din punctul meu de vedere, orice metodă potrivită dezvoltării competențelor elevilor este adecvată la un moment dat.

Consider că, dacă într-un alt context metoda nu dă rezultatele scontate, nu trebuie să forțăm aplicarea ei doar pentru că ne place sau pentru că a mers.

Fundamentală rămâne raportarea la programă (și adecvarea acesteia la grupul țintă), nu o paradă a metodelor. A aborda procesul de învățare într-un mod complet și eficient înseamnă a avea abilitatea de a reuni factorii pozitivi care caracterizează fiecare dintre teoriile de învățare expuse.

Din punct de vedere al metodelor/tehnicilor de lucru cu elevii, acestea trebuie să vizeze:

- o învățare prin aplicarea de raționamente inductive și deductive (abordare obiectivizată),
- o învățare produsă prin schimbul de experiențe între elevi, experiențe care sunt trecute prin filtrul propriei cunoașteri anterioare.

Exemplificare:

Sarcini individuale

- Lectură
- Probleme practice
- Prezentări
- Teste de dimensiuni reduse
- Cercetare individuală

Învățare prin cooperare

- Discuții la nivelul clasei
- Discuții prin sisteme informatice
- Activități de grup
- Dezbateri
- Jocuri de rol

Modelul de învățare a competențelor:

(1) dezvoltă la elevi strategii și competențe transversale/cheie:

- competențe de comunicare – procesând informații din surse diverse, în „sisteme simbolice” proprii
- competențe cognitive – vizualizând strategiile, interiorizând secvențele cognitive
- competențe metacognitive – prin angajare în proiecte „de dezvoltare personală”, reflectând asupra învățării, asupra capacităților proprii, preluând controlul propriei învățări etc
- competențe sociale – cooperând cu ceilalți colegi, cu profesorul său cu alte persoane, asumând roluri adecvate propriului profilului cognitiv
- competențe tehnologice – utilizarea tehnologiei pentru procesarea informațiilor, investigarea problemelor, prezentarea rezultatelor etc
- competențe antreprenoriale – conceperea unui proiect pe termen mediu și lung, evaluarea utilității, orientarea către un public-țintă, planificarea pașilor, creșterea responsabilității pentru activitatea întreprinsă etc

- competențe estetice și culturale – asimilarea și exprimarea estetică a rezultatelor activității proprii, crescând valoarea a ceea ce fiecare învață

(2) oferă profesorului că instrumente didactice:

- algoritmi didactici – ca programe de însușire a comportamentelor în contexte specifice formării competențelor, focalizând predarea pe procesele elaborării cunoștințelor „în sens direct” (noile cunoștințe nu mai sunt premisele activităților de învățare, ci rezultatele lor)
- profilurile cognitive ale elevilor – vizibile într-un spectru de capacități mai larg, crescând eficiența învățării
- competențele specifice și sarcini de învățare – modelele de învățare generează competențe specifice, respectiv, sarcini de învățare, în funcție de natura proceselor rezolutive implicate
- eșalonarea lecțiilor și a activităților de învățare – în diferite etape ale parcurgerii unui model de învățare profesorul se află în fața unor lecții distincte, eșalonate cauzal, corespunzând proceselor cognitive ale elaborării cunoștințelor de către elevi

Modelele empirice de învățare a competențelor se regăsesc ca structuri cognitive disciplinare ca metode didactice, cum sunt: observația sistematică, experimentul, rezolvarea de probleme, exercițiul, lucrările practice, proiectul, investigația, studiul de caz, dezbaterile, jocul de rol și altele. Din punct de vedere didactic, nu toate metodele pedagogice vor fi identificate ca modele de învățare a competențelor, ci doar acelea capabile să încorporeze:

- ✓ elementele unei *strategii didactice* – felul cum reflectă contextele competențelor modelate, cum mediază parcurgerea programei școlare, cum asigură reglarea procesului de învățare etc
- ✓ elementele *conducerii strategice a învățării* – dezvoltare pe sistem de lecții, eșalonarea conținuturilor învățării pe baza secvențelor modelului de învățare asociat, interiorizarea secvențelor cognitive de către elevi

Metode didactice cum sunt: brainstorming, ciorchinele, metoda SINELG (sistem interactiv de luare a notițelor...), bulgărele de zăpadă etc. *Nu pot constitui modele de învățare, ci tehnici de construire a activităților de învățare* (sau tehnici de evaluare formativă).

CLASA INTERACTIVĂ – SOLUȚII PENTRU UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

Clasificarea metodelor și tehnicilor interactive de predare – învățare de grup

După funcția didactică principală putem clasifica metodele și tehnicile interactive de grup astfel:

Metode de predare-învățare interactivă în grup

Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare

Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității

Metode de cercetare în grup

Valențele formativ-educative ale metodelor interactive de învățare în grup, în lecția de educație tehnologică și aplicații practice:

Valențele formativ-educative care recomandă aceste metode interactive ca practici de succes atât pentru învățare cât și pentru evaluare, sunt următoarele:

- ☐ stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceștia fiind mai conștienți de responsabilitatea ce și-o asumă;
- ☐ exersează capacitățile de analiză și de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând inițiativa tuturor elevilor implicați în sarcină;
- ☐ asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersarea priceperilor și capacităților în variate contexte și situații;

BIBLIOGRAFIE:

1. Bontaș, I. - *Pedagogie*, (1994), București, Editura All
2. Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I., O.. - *Prelegeri pedagogice*, (2001), Iași, Editura Polirom
3. Cucoș, C., (coord.) - *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, (1998), Iași, Editura Polirom

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof.inv.presc. SOARE RODICA
Grădinița cu P.P. „Ion Creanga” Alexandria

Pedagogul american Bruner consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm grădinița cu viața. Pentru a-l face pe copil să depășească în școală „greutățile greu de învins”, important este să nu uităm că una din trebuințele principale ale copilului este jocul. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, *învață să învețe*. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască preșcolarii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al grădiniței și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. În legătură cu dezvoltarea creativității copiilor, pot fi date educatorilor următoarele îndrumări: gândirea creativă și învățarea din proprie inițiativă trebuie încurajate prin laudă. Trebuie promovat modul variat de abordare a problemelor de manipulare a obiectelor și a ideilor. Preșcolarii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

La vârsta preșcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens. Ca educatoare, trebuie să oferim în mod gradat, în acord cu particularitățile de vârstă, cunoștințe științifice, să organizăm activități educative privind protejarea mediului înconjurător: curățarea

BIBLIOGRAFIE

- * Cernea, Maria, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*, în “Învățământul primar” nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
- * Ionesc, M., Chiș, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- * Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, 2002
- * Allport, W, Gordon, „Structura și dezvoltarea personalității”

TENDINȚE EDUCATIVE ÎN ERA DIGITALĂ

**Șerbănescu-Răboj Maria-Gabriela, Profesor pentru învățământul primar,
Școala Gimnazială „Sfinții Voievozi”, Bragadiru**

„Educația este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru a schimba lumea”, afirma cu tărie Nelson Mandela. Cuvintele sale sunt unele de actualitate și pline de un adevăr evident: schimbarea lumii, a individului în bine, evident, nu se poate realiza decât prin intermediul educației.

Johann Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe”, și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Pedagogul roman Constantin Narly, considera că educația este „*un fapt social și individual în același timp*”. Florin Georgescu considera că „*educația este prima activitate creatoare neproducătoare de bunuri de consum, cunoscută de istorie*” (Florin Georgescu 1970).

Tendențele de evoluție a educației, angajate, în perspectiva secolului XXI, la scara modelului cultural al societății postindustriale/ informatizate, vizează:

- Formarea - dezvoltarea permanentă a personalității, posibilă și necesară prin integrarea tuturor formelor și conținuturilor/ dimensiunilor educației pe verticală și pe orizontală sistemului de educație;
  - Autoformarea - autodezvoltarea personalității umane, posibilă și necesară prin proiectarea și realizarea superioară a ciclurilor de educație permanentă, desfășurate, la nivel optim, pe verticală și pe orizontală sistemului de educație;
  - valorificarea deplină a educabilității la nivelul corelației pedagogice existente între factorii care asigură (auto)formarea - (auto)dezvoltarea personalității umane: educația - mediul - ereditatea;
  - proiectarea curriculară a educației, centrată asupra obiectivelor formative și a corespondențelor pedagogice, posibile și necesare între obiective – conținuturi -metodo – logie - evaluare.
- Aceste orientări asigură integrarea tendinței de abordare socială a educației, la nivel de produs, cu tendința de abordare psihologică a educației, la nivel de proces. Educația este astfel concepută ca activitate de (auto)formare - (auto)dezvoltare permanentă a personalității, deschisă perfecționării în plan intelectual – moral – tehnologic – estetic - fizic, la nivel formal-nonformal - informal.
- În societatea actuală, termenul de educație a dobândit noi valențe formative. De asemenea, metodele utilizate și modalitatea de desfășurare a procesului instructiv-educativ s-a schimbat radical:
- instrumentele digitale sunt din ce în ce mai utilizate, acestea fiind atractive pentru elevii noștri;
  - sunt utilizate preponderent metode moderne, interactive la clasă.

Utilizarea instrumentelor digitale în activitatea didactică ridică avantaje și dezavantaje. Dintre avantajele aduse, putem enumera:

- lecții/ activități atractive;
- lecții/ activități interactive;
- existența unei palete largi de materiale și platforme.

Dintre dezavantajele aduse, putem enumera:

- dependența de tehnologie;
- infrastructura digitală precară;
- conexiunea slabă la internet, sau o conexiune precară;
- afectarea stării de sănătate.

În concluzie, educația este în continuă schimbare. De aceea este necesar să ținem cont de noile tendințe ale acesteia.

BIBLIOGRAFIE:

1. www.citatepedia.ro;
2. Georgescu, F., *Societate și religie*", 1970, Editura Științifică și Enciclopedică.

VALENȚELE EDUCATIVE ALE TEATRULUI ȘCOLAR

PROFESOR: RĂDUCU LILIANA
LICEUL TEHNOLOGIC NR.1 ALEXANDRIA

În zilele noastre, unitatea de învățământ trebuie să fie pregătită să facă față unor cerințe tot mai complexe din partea societății contemporane și să își revendice locul său în viața copiilor pe care îi educă dar și în centrul comunității. Cerințele beneficiarilor fac din unitatea de învățământ un cadru viu, un mediu în continua schimbare.

Activitățile extrașcolare realizate dincolo de procesul de învățare își au rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Educația unui copil nu se realizează doar într-un cadru formal (grădinițe, școli), ci și prin activități extrașcolare și extracurriculare. Aceste activități au ca scop identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ.

În societatea actuală, teatrul constituie o modalitate prin care elevii pot evada din cotidian. Atelierele și cercurile de teatru din școli sunt un punct de sprijin pentru studierea textelor literare și al exprimării orale, fiind de interes în planul managerial al ariei curriculare Limbă și Comunicare și în viața culturală a școlii.

Comunicarea prin jocuri de teatru stimulează dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor sociale, a încrederii, a poziției și dezvoltării somatice și favorizează inteligența emoțională. Prin instruirea prin jocurile de teatru, elevii preferă alegerea în loc de impuls și soluția în loc de furie.

Teatrul este adesea asociat cu cunoașterea socială. Teatrul este un stimul pentru elevii care experimentează trăirea unui eveniment; prin teatru, elevii explorează cunoștințe, fapte, concepte abstracte și experimente sociale cărora, altfel, ar trebui să le facă față direct în realitate. De asemenea, teatrul și jocurile bazate pe teatru aduc următoarele avantaje:

- suspendă tendința elevilor de a-i judeca pe ceilalți;
- recunosc contribuția individuală;

- încurajează un nivel ridicat de incluziune printre elevii claselor care reflectă diferențele societale și calmează conflictul din clasă.

Abilitățile sociale învățate în jocurile de teatru sunt abilități transferabile pe care elevii le vor folosi mai târziu în viață pentru a face față și a aplană conflictele și problemele. Aceste abilități le vor folosi și pentru a vorbi în public.

Este extrem de important ca teatrul să devină un obiect de studiu în școli, deoarece unește întreaga comunitate școlară și încurajează cele mai bune virtuți sociale ale omenirii, de exemplu: cooperarea și responsabilitatea. Teatrul îi pregătește pe elevi să se dezvolte și să-și îmbunătățească dicția și vorbirea pentru a-și exprima în continuare opinia în societate. Astfel, teatrul în școală îi ajută pe elevi să devină încrezători în puterea lor de învățare și reprezintă un catalizator pentru a-i forma și a le stimula personalitatea intelectuală și emoțională

Spectacolele de teatru, ca activități extrașcolare, formează tinerilor o extraordinară capacitate de percepere, înțelegere, observare, perseverare și explorare a simțului abstractizării. Teatrul este într-adevăr o foarte bună modalitate de a deschide universul copiilor către cultură, de a le îmbogăți imaginația, de a se identifica cu diferite personaje și de a-și forma personalitatea.

În ambianța școlară, teatrul are rolul de a-i face pe elevi să-și depășească timiditatea pentru a se adapta mai ușor la viața socială și a reuși pe piața muncii mai târziu în viață. Este, de asemenea, un stimulent pentru a scăpa de tensiune, furie, tristețe, depresie, frustrare, inadaptabilitate, făcând loc toleranței, empatiei față de ceilalți și sentimentelor pozitive despre sine. Educația prin teatru îi face pe elevi să fie atenți la comportamentul lor, atenți la ceilalți, sporindu-le abilitățile de lucru în echipă.

BIBLIOGRAFIE:

CHAPMAN, S., MCPHEE, P., PROUDMAN, B. What is Experiential Education? The Theory of Experiential Education. Dubuque Kendall: Hunt Publishing Company, 1995

SURSE ELECTRONICE:

Project Number: 2017-1-LT01-KA201-035235. Aspecte metodologice și pedagogice. Co-funded by Erasmus+ Programme of the European Union. Disponibil:

https://off-book.pixel-online.org/files/guidelines/TG02/Guideline_RO.pdf

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

Prof. înv. primar Pătru Livia
Școala Gimnazială Brastavățu – Olt

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Comunitatea oferă o largă varietate de resurse importante de care școlile și familiile se pot folosi mai ușor pentru binele copiilor. De asemenea, participarea comunității la luarea de decizii poate îmbrăca următoarele forme: stabilirea priorităților, planificarea și executarea programelor, participarea la împărțirea beneficiilor din cadrul instituției, participarea la monitorizarea și evaluarea proiectelor.

Referitor la implicarea părinților în sfera educației formale, cercetările recente confirmă existența unor conexiuni pozitive între implicarea familiei și succesul școlar al elevilor, dar se cunoaște încă destul de puțin despre care practici, pentru cine și de ce se întâmplă asta. Altfel spus,

parteneriatele școală-familie produc o diversitate de rezultate în toate planurile. Părinții care se implică în activitatea școlară experimentează ocazii variate de a contribui la educația copiilor și devin ei înșiși motivați să-și continue educația. Participarea lor în cadrul activităților educaționale din școală este un prilej pentru adulți de a-și împărtăși abilitățile și interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relații pozitive cu proprii copii și cu școala, precum și la dezvoltarea conștiinței proprii valori și a încrederii în sine, iar pe de altă parte implicarea alături de ceilalți părinți din comunitate creează oportunități și rețele de implicare sporite, sedimentează relațiile sociale și poate crește sentimentul de control asupra mediului de viață. Școlile pot beneficia de suportul moral, informațional și economic al familiilor și comunității. S-a demonstrat că în școlile unde există și se implică comunitatea, ea devine o bogată sursă de materie primă care poate fi folosită pentru a face procesul de predare-învățare mai legat de realitate și mai profund. De asemenea, comunitățile oferă mediul și contextul care poate întări valorile, cultura și învățarea în școală. Când aceste prime două instituții (familia și școala) formează o echipă, școala devine o adevărată forță în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale și continue a copiilor. Pentru a se ajunge la aceasta, școlile “trebuie să devină mai sensibile, responsabile, centrate pe copil și să se afle în strânsă legătură cu comunitatea și familia”.

Educația permanentă reprezintă un principiu organizatoric și filozofic care presupune că educația este un continuum existențial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale fiecărui individ. În contextul dinamicii și complexității actuale, educația permanentă reprezintă unul dintre răspunsurile fundamentale la provocările societății contemporane. Condițiile care au impus acest principiu în practica educațională sunt: evoluția științifică și tehnologică care a dus la explozia cunoașterii concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoștințelor;

Din punctul meu de vedere, cadrele didactice ar trebui să știe cum să valorifice diversele experiențe de învățare ale elevilor, provenite din educația nonformală sau informală și să găsească căi, metode de a-și valorifica propriile experiențe de învățare din afara învățării formale, pentru a dinamiza și a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc. Deoarece elevii se simt valorizați, capătă încredere în ei, învață să comunice cu ceilalți, au șansa de a învăța în mod autentic și profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experiențe de învățare și de a-și clarifica propriile valori și atitudini față de cunoaștere, interiorizează un continuum între ceea ce învață la școală și ceea ce învață în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui să împărtășească experiențe de învățare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine față de cunoaștere și un stil de lucru intelectual, să creeze un climat stimulativ pentru elevi, satisfacția de a-și folosi întregul potențial cognitiv și metacognitiv în procesul didactic.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Cucos C., Pedagogie, 2002, Iași, Editura Polirom
- 2.Plancharde E., Pedagogia școlară contemporană, 1992, București, Editura Didactica și Pedagogica,;
3. Cristea S. , Dictionar de termeni pedagogici, 1998, București, Editura Didactica și Pedagogica,;

EDUCAȚIA, ÎN CONTEXTUL ACTUAL IMPUS DE DEZVOLTAREA DURABILĂ

Prof. Martin Ștefania
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu", Alexandria

Pe termen mediu și lung, ca o condiție obligatorie pentru transpunerea în fapt a principiilor dezvoltării durabile, în România este un obiectiv prioritar, de importanță strategică, îmbunătățirea radicală și diversificarea ofertei educaționale a întregului sistem de învățământ și formare profesională. Se are în vedere și faptul că reformele de sistem și investițiile de efort și resurse în acest domeniu prezintă un înalt grad de inerțialitate, capacitatea de absorbție fiind un factor determinant, iar rata de rentabilitate mică pe termen scurt, rezultatele tangibile devenind evidente abia numai după un număr însemnat de ani.

Pentru a îndeplini principalul scop, acela de a asigura dezvoltarea durabilă prin intermediul educației, trebuie, înainte de toate, realizează o previziune de ansamblu asupra pachetului de măsuri legislative, instituționale și de orientare generală, precum și asupra necesarului realist de finanțare, având ca bază de pornire strategii și programe deja elaborate, precum: Strategia de la Lisabona, Orientările Strategice Comunitare privind Coeziunea, Comunicarea Comisie Europene privind societatea informațională, Programul de lucru "Educația și formarea profesională orizont 2010" și Programul de acțiune integrat în domeniul învățării pe tot parcursul vieții 2007-2013, precum și prevederile Declarației de la Bologna (1999), Obiectivele Mileniului stabilite în anul 2000, ale Deceniului ONU „Educație pentru o Dezvoltare Durabilă” 2005-2014 și ale Strategiei pe această temă convenite în 2005, la Vilnius, sub egida Comisiei Economice ONU pentru Europa (UNECE(8)-14).

În 2015, România și celelalte 192 de state membre ale ONU adoptă Agenda 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă, care cuprinde 17 obiective de dezvoltare durabilă, 169 de ținte și 232 de indicatori. Obiectivul 4 Educație de calitate, ținta 4.7. se referă explicit la EDD, respectiv „până la 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educație, pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă”. În 2016, la Batumi, România a participat la cea de-a 8-a Conferință Ministerială Mediu pentru Europa, unde s-a adoptat cadrul pentru viitoarea implementare a Strategiei UNCEE pentru Educație pentru Dezvoltarea Durabilă și s-a stabilit necesitatea impunerii EDD pentru atingerea obiectivului din Agenda 2030, în special în ceea ce privește Obiectivul 4 și ținta 4.7.

Educația pentru Dezvoltarea Durabilă este abordată transversal în curriculumul formal din învățământul preuniversitar din România, însă și în activitățile extracurriculare și extrașcolare (îndeosebi în cadrul programului național Școala Altfel).

Temele susținute în cadrul cursurilor de formare pentru profesori din învățământul preuniversitar vizează educația pentru mediu, învățarea experiențială, educația pentru dezvoltare sustenabilă a societății, protecția mediului ca parte a curriculumului național, dezvoltarea sustenabilă și inovativă, competențe pentru dezvoltarea durabilă.

Obținerea unei educații durabile include, prin urmare, recunoașterea problemei, urmând ca pornind de aici, să se aloce resurse, asumarea unei responsabilități colective și încheierea unor parteneriate constructive, un factor important, dacă este să se țină seama de parteneriatele, fie ele

publice sau public-private, au scopul de a aduce la un loc o serie variată de resurse, de care individual partenerii pot să nu dispună, cu scopul creării unei valori adăugate superioare, întruparea de acțiuni decisive și, nu în ultimul rând, indivizibilitatea și unitatea demnității umane, care face parte din acele valori umane ce trebuie să constituie baza educației, valori precum toleranța, onestitatea, respectul față de ce se află în jurul nostru.

În ultimii ani în România, activitățile legate de dezvoltarea durabilă s-au extins în permanență, fiind cunoscute pe campanii specifice, proiecte diverse, parteneriate între autoritățile locale, organizațiile non-guvernamentale(ONG-uri), sectorul privat.

Educația, în scopul dezvoltării durabile, urmărește și atinge puncte, precum: creșterea conexiunii între bunăstarea oamenilor, economie și protecția mediului înconjurător, tinzând spre o societate a bunăstării economice efective, crește înțelegerea propriei moșteniri culturale, a diferitelor culturi, a justiției precondițiilor privind dezvoltarea abilităților de interacțiune interculturală și internațională, îmbunătățește disponibilitatea și motivația de a participa și influența luarea deciziilor în calitate de cetățeni și membri ai comunității, oferă o varietate de abilități vocaționale, creând precondițiile necesare pentru dezvoltarea fiecărei ramuri a industriei într-o direcție sustenabilă.

În concluzie, educația ar trebui să creeze cadrul prin care să ofere inspirația necesară, să stimuleze creativitatea, îndumânindu-i pe oameni spre o gândire critică, spre cooperare, în vederea soluționării unor probleme complexe, reale. Prin urmare, pentru o dezvoltare durabilă avem nevoie de educație, să ne educăm în primul rând pe noi și apoi pe cei de lângă noi, mereu apar lucruri noi ce merită explorate și de ce nu, exploatate eficient.

BIBLIOGRAFIE:

1. Guvernul României, Ministerul Mediului și Dezvoltare Durabilă, Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României .Orizonturi 2013-2020-2030 (2008) București
2. Ministerul Educației și Mediului a regiunilor UNECE, Report of The Sixth Ministerial Conference „Environment for Europe”, Oct. 2007, Belgrad
3. <https://www.edu.ro/educație-pentru-dezvoltare-durabilă>
4. <http://www.actionamresponsabil.ro/avem-nevoie-de-educatie-in-spiritul-dezvoltarii-durabile/14595>

EDUCAȚIA ÎN ȘCOALA

**P.I.P. SOCOL Violeta,
P.I.P. IONESCU Adriana,
Grădinița cu P.P. Nr. 7, Alexandria**

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Comunitatea oferă o largă varietate de resurse importante de care școlile și familiile se pot folosi mai ușor pentru binele copiilor. De asemenea, participarea comunității la luarea de decizii poate îmbrăca următoarele forme: stabilirea priorităților, planificarea și executarea programelor, participarea la împărțirea beneficiilor din cadrul instituției, participarea la monitorizarea și evaluarea proiectelor.

Părinții care se implică în activitatea școlară experimentează ocazii variate de a contribui la educația copiilor și devin ei înșiși motivați să-și continue educația. Participarea lor în cadrul

activităților educaționale din școală este un prilej pentru adulți de a-și împărtăși abilitățile și interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relații pozitive cu proprii copii și cu școala, precum și la dezvoltarea conștiinței proprii valori și a încrederii în sine, iar pe de altă parte implicarea alături de ceilalți părinți din comunitate creează oportunități și rețele de implicare sporite, sedimentează relațiile sociale și poate crește sentimentul de control asupra mediului de viață. Școlile pot beneficia de suportul moral, informațional și economic al familiilor și comunității. S-a demonstrat că în școlile unde există și se implică comunitatea, ea devine o bogată sursă de materie primă care poate fi folosită pentru a face procesul de predare-învățare mai legat de realitate și mai profund.

De asemenea, comunitățile oferă mediul și contextul care poate întări valorile, cultura și învățarea în școală. Când aceste prime două instituții (familia și școala) formează o echipă, școala devine o adevărată forță în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale și continue a copiilor. Pentru a se ajunge la aceasta, școlile “trebuie să devină mai sensibile, responsabile, centrate pe copil și să se afle în strânsă legătură cu comunitatea și familia”.

„Educația, de cele mai multe ori, e numai pojghița sub care se desfășoară în liniște, pe încetul, firea cea adevărată” (Nicolae Iorga)

Din punctul meu de vedere, cadrele didactice ar trebui să știe cum să valorifice diversele experiențe de învățare ale elevilor, provenite din educația nonformală sau informală și să găsească căi, metode de a-și valorifica propriile experiențe de învățare din afara învățării formale, pentru a dinamiza și a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc. Deoarece elevii se simt valorizați, capătă încredere în ei, învață să comunice cu ceilalți, au șansa de a învăța în mod autentic și profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experiențe de învățare și de a-și clarifica propriile valori și atitudini față de cunoaștere, interiorizează un continuum între ceea ce învață la școală și ceea ce învață în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui să împărtășească experiențe de învățare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine față de cunoaștere și un stil de lucru intelectual, să creeze un climat stimulativ pentru elevi, satisfacția de a-și folosi întregul potențial cognitiv și metacognitiv în procesul didactic.

Profesorul nu este numai un instructor profesional. El este modelator uman, etic și cetățenesc al tinerilor. Munca de educator implică, în mod obiectiv, calități morale, o conștiință și o conduită morală demne, civilizate. Profesorul trebuie să cunoască principiile și regulile morale corespunzătoare statului de drept și democratic, ale societății civile libere și să formeze deprinderi de comportare în concordanță cu teoria morală corespunzătoare societății în care trăiește.

Modelul etic (moral-cetățenesc) demn al profesorului constituie chezașia educării moral-cetățenești demne și civilizate a tinerilor. El este o sursă și o forță de influențare etico-cetățenească a elevilor - mai ales. De aceea, autocontrolul asupra atitudinilor și modului de comportare în orice situație - în familie, pe stradă, în mijloacele de transport, la școala etc. trebuie să însoțească în permanență viața profesorului. Desigur, profesorul va căuta să fie model etico-cetățenesc pentru elevi, dinamizând spiritul critic, spiritul de independență și creativitate la elevi, pentru ca treptat atitudinile și comportamentul lor să capete amprenta personală, să devină propriul lor modelator etico-cetățenesc, în care autoeducația moral-civică să capete o pondere tot mai mare. Profesorul trebuie să fie un model spiritual și moral-cetățenesc pentru comuniunea socială în care trăiește. Atitudinile și deprinderile etice ale profesorului vor spori competența și eficiența măiestriei și tactului psihopedagogice, vor determina creșterea prestigiului său educativ în școală și în afara ei.

BIBLIOGRAFIE:

1. C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 2002;
2. Clasicii pedagogiei universale si gandirea pedagogica romaneasca, Bucuresti, 1996;
3. E. Planchard, Pedagogia scolara contemporana, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1992;
4. Sorin Cristea, Dictionar de termeni pedagogici, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1998;
5. St. Barsanescu, Dictionar de pedagogie contemporana, Editura Enciclopedica Romana, Bucuresti, 1962.

IMPORTANTA ACTIVITATILOR EXTRACURRICULARE IN GRADINITA DE COPII

Prof.inv.presc.:Caval Marcela
Gr. cu P.P. Ion Creanga Alexandria

Educația extracurriculară apare sub două aspecte principale: educația informală și educația non-formală. Cea non-formală se realizează în sistemul de învățământ, în cadrul unor organizații ce au caracter educativ, al cărui conținut este adaptat nevoilor copilului, în scopul de a eficientiza învățarea.

Acest tip de educație a existat întotdeauna, însă nota de noutate constă în faptul că astăzi se organizează planificat. Activitățile extracurriculare de masă reprezintă activități ce cuprind aproape întreaga masă a copiilor dintr-o grupă sau chiar mai multe grupe iar aceste activități le oferă recreere, destindere, voie bună iar unora dintre ei posibilitatea de recunoaștere a aptitudinilor. De cele mai multe ori aceste activități au un caracter ocazional și pot lua forme variate.

Serbarile au o importanță deosebită în educarea copiilor. În primul rând prin conținutul lor, transmit un mesaj, apoi copiii se pregătesc împreună și depun eforturi sustinute pentru realizarea unui scop comun spre reușita serbarii. Practic, este un eveniment de seamă în viața copiilor și a grădinitei. Roind, de pildă, în jurul bradului, cu obraji îmbujorati de emoție toți au prilejul să își rostească poeziile, cântecele, colindele.

Festivitățile de iarnă aduc în sufletul copiilor două imagini semnificative pentru viața lor afectivă, pe cea a lui Moș Crăciun, un simbol al bunătății de la care copiii așteaptă răsplata pentru munca lor, și imaginea bradului în jurul căruia copiii își revărsă bucuria interpretând rolurile.

Asadar, serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a capacităților de vorbire și a înclinațiilor artistice ale copiilor, care contribuie la stimularea și educarea:

- gândirii (prin momentele de criză, de luare a deciziilor, când apar situații neprevăzute în derularea spectacolului);
- atenției (prin respectarea indicațiilor regizorale și în special a atenției distributive prin raportarea copilului la ceilalți membri ai echipei de lucru);
- memoriei (prin repetițiile organizate pentru consolidarea replicilor, mișcărilor, etc);
- imaginației și creativității (prin implicarea directă a copiilor, propunând numere artistice în serbare și soluții pentru o anumită frecvență);
- atitudinilor pozitive (prin crearea de situații concrete și inteligibile, pentru care copilul va aproba/ aborda o anumită conduită);
- voinței (prin implicarea copilului în mod benevol);
- afectivității (prin filtrarea mesajelor culturale, artistice, pe plan afectiv);

Toate aceste experiențe oferă satisfacții uriașe copiilor și contribuie într-o mare măsură la destinderea lor în mediul grădinitei, la crearea unei atmosfere constructive și relaxante între grădinită, familie și comunitate, ceea ce determină copiii să vină cu plăcere la grădinită și să se manifeste fără timidități. Astfel, copiii observă cât de mult înseamnă căldura sufletească, înțelegerea, toleranța și respectul, lucruri deosebit de importante pentru prima experiență oferită de grădinită.

EDUCAȚIA ESTETICĂ

Ciupercă Flaviana,
profesor învățământ preșcolar, Grădinița cu P.P. Nr.8, Alexandria

Educația este un proces complex, de lungă durată, exercitat organizat (formal), informal (în alte instituții decât cele școlare) și mai puțin organizat (nonformal) în vederea formării ființei umane ca individualitate și a integrării sale active în viața socială. Omului mileniului trei i se solicită capacități adaptative mereu sporite, inteligență, competență profesională, calități creative, orientare spre valori morale și estetice apreciate în societate dezvoltare fizică menită să îl facă apt de muncă, spiritualitate înaltă.

Împlinirea acestor finalități ale educației solicită educație timpurie și continuitatea influențelor tuturor componentelor procesului formativ: educația intelectuală, moral-religioasă, estetică, fizică și vocațională (pentru alegerea profesiei). Aceste componente reprezintă un ansamblu unitar, în activitățile cotidiene ele nu sunt urmărite distinct, ci în interacțiunea lor, deși în cele mai multe predomină educația intelectuală.

Educația estetică este acea componentă a educației, care constă în pregătirea sistemică în vederea percepției profunde și juste a frumosului din artă, din natură, din societate, precum și în educarea multilaterală pentru frumos.

În raport cu vârstele, educația estetică suferă modificări în funcție de particularitățile specifice vârstei și individuale. Încă din grădiniță, preocupările pentru educația estetică au un rol preponderent, factorul estetic trebuie integrat în grad înalt în toate activitățile desfășurate cu preșcolarii.

Educația estetică reprezintă activitatea de formare - dezvoltare a personalității umane, prin intermediul frumosului din artă, societate, natură, receptat, evaluat și cultivat la nivelul sensibilității, al raționalității și al creativității umane.

Educația estetică ocupă un loc important în formarea personalității copilului și acest proces depinde de ceea ce i se oferă copilului, mai ales în perioadele sensibile ale dezvoltării, începând cu vârsta preșcolarității, urmărind o evoluție continuă a cărei finalitate este apreciată în termeni de maturizare psihoafectivă și intelectuală, care semnifică în același timp o adaptare suplă și posibilități sporite de autodeterminare.

Arta, susține D. Salade, „răspunde unor nevoi reale pe care le simte orice persoană, de a-și lămurii unele idei, de a-și motiva unele comportamente și de a-și fundamenta unele atitudini, sugerând, explicând, valorificând sau problematizând. Prin caracterul ei stimulat, tonic, optimist, etc., arta împinge la iubirea adevărului, a binelui, a științei și a vieții” (1973, p.17).

Orice operă de artă, în viziunea esteticii, include un mesaj ce se transmite printr-un limbaj propriu. Caracteristic pentru acest limbaj este faptul că, în procesul receptării, el se răsfrânge asupra laturilor și zonelor personalității umane: intelectuală, afectivă, morală, etc.

Scopul educației estetice în învățământul de masă nu este acela de a crea personalități artistice, specializate, ci de a forma personalități armonioase, cu disponibilități creative favorabile specializării ulterioare în diverse domenii profesionale: arhitectură, chirurgie, mecanică fină, muzică, artizanat, etc.

Pentru educația estetică, frumosul poate fi atât scop, cât și mijloc. Frumosul ca scop stă la baza educației pentru artă, adică permite realizarea premizelor pentru înțelegerea, receptarea și integrarea frumosului artistic. Frumosul ca mijloc întemeiază educația prin artă, care vizează realizarea unei intrinseci morale, intelectuale, fizice, etc, prin intermediul frumosului artistic.

Educația estetică ocupă un loc important în formarea personalității copilului și acest proces depinde de ceea ce i se oferă copilului, mai ales în perioadele sensibile ale dezvoltării, începând cu

vârsta preșcolarității, urmărind o evoluție continuă a cărei finalitate este apreciată în termeni de maturizare psihoafectivă și intelectuală, care semnifică în același timp o adaptare suplă și posibilități sporite de autodeterminare.

Valențele emoțional-estetice pot fi potențate nu numai prin intermediul disciplinelor de profil, ci prin toate activitățile instructiv-educative, fapt ce reclamă pregătirea tuturor educatorilor în direcția propriei sensibilități, dar și pentru formarea sensibilității copiilor, în vederea receptării semnificațiilor estetice.

Mijloacele specifice educației estetice le constituie practicarea diferitelor forme ale artei în cadrul diferitelor activități din grădinița de copii (activități comune, opționale, șezători, serbări, audiții muzicale, etc.). La aceste forme mai putem adăuga vizitarea muzeelor și a expozițiilor, vizionarea organizată de spectacole, cercurile și concursurile artistice, discuțiile cu artiști etc. Experiența estetică a copilului nu se acumulează numai în grădiniță.

Mediul informal abundă în stimuli estetici, care integrați de către educatori în cadrul activităților, se pot constitui într-o bază de susținere și de realizare a educației estetice. Chiar dacă nu există o coordonare între ceea ce se desfășoară în grădiniță și ceea ce se întâmplă în afara ei, educatoarea rămâne, în continuare, factorul modelator principal, care va integra experiențele întâmplătoare și variate ale copiilor, corelându-le și interpretându-le împreună cu ei, în conformitate cu standardele axiologice autentice.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoș, C, Educația estetică , (2014), Iași, Polirom
- Nicola, I, Tratat de pedagogie școlară, (1996), București, EDP

